ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ & ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΓΟΡΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΕΙΣΗΓΜΕΝΩΝ Α.Ε.
& ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ Α.Ε.

Ταχ. Δ/νση : Πλ. Κάνιγγος
Ταχ. Κώδικας : 101 81
Πληροφορίες : Χαρ. Παπαγεωργίου
Τηλέφωνο : 210-3893533
FAX : 210-3838981
E-mail : xpapa@gge.gr

Αθήνα, 20 - 06 - 2019
Αρ. Πρωτ.: 1572228

Α Ν Α Κ Ο Ι Ν Ω Σ Η

Καταχώρισης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) στοιχείων της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία **«ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ».**

Την 20-06-2019 καταχωρίσθηκαν στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) τα κατωτέρω στοιχεία της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «**ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ**» με αριθμό **Γ.Ε.ΜΗ. 1797901000** (πρώην ΜΑΕ 32603/06/Β/95/3):

Α) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης **1769269** οι εγκεκριμένες με την από 29-05-2019 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, οικονομικές καταστάσεις, η έκθεση διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και το πιστοποιητικό ελέγχου των ελεγκτών για τη χρήση 01-01-2018 έως 31-12-2018.

Β) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης **1769270** η από 29-05-2019 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων σύμφωνα με την οποία εκλέχθηκε για τον έλεγχο των Οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από 01-01-2019 έως 31-12-2019 η Ελεγκτική Εταιρεία «Ernst & Young (Ελλάς) Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές Α.Ε.» με Αριθμό φορέα ΕΛΤΕ 23 και ειδικότερα ορίσθηκαν ως Τακτικός Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής ο κ. Βασίλειος Καμινάρης του Γεωργίου με Αριθμό φορέα ΕΛΤΕ 1326 και ως Αναπληρωματικός Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής ο κ. Ανδρέας Χατζηδαμιανού του Γεωργίου με Αριθμό φορέα ΕΛΤΕ 2683.

Οι οικονομικές καταστάσεις, (ατομικές & ενοποιημένες) η έκθεση διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και το πιστοποιητικό ελέγχου των ελεγκτών αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας ανακοίνωσης.

Ο Προϊστάμενος του Τμήματος

Δημήτριος Φούντας

ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.

ΑΡ. Μ.Α.Ε: 32603/06/Β/95/3
ΒΙΛΤΑΝΙΩΤΗ 31 ΚΗΦΙΣΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

Ετήσια Οικονομική Έκθεση χρήσης
(1η Ιανουαρίου έως 31η Δεκεμβρίου 2018)

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3556/2007 και τις επ' αυτού εκτελεστικές Αποφάσεις του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

Α. Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου **3**
Β. Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου **4**
Γ. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητων Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών **33**
Δ. Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις για τη χρήση 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2018 **40**
Ε. Πληροφορίες άρθρου 10 Ν. 3401/2005 που δημοσιεύτηκαν από την Εταιρία κατά την χρήση 2018 **115**
ΣΤ. Διαδικτυακός τόπος ανάρτησης της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης **116**

Α. Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 του Ν. 3556/2007)

Δηλώνεται με την παρούσα ότι, εξ' όσων γνωρίζουμε οι ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εταιρίας «ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.» για την χρήση από 1η Ιανουαρίου 2018 έως την 31η Δεκεμβρίου 2018, οι οποίες καταρτίσθηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως υιοθετήθηκαν από την Ε.Ε., απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της Εταιρίας και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο.
Δηλώνεται επίσης ότι, εξ' όσων γνωρίζουμε η ετήσια έκθεση του διοικητικού συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της Εταιρίας, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Κηφισιά, 28 Μαρτίου 2019

Οι βεβαιούντες

Ευτύχιος Βασιλάκης	Δημήτριος Γερογιάννης	Γεώργιος Βασιλάκης
Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου	Διευθύνων Σύμβουλος	Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου

Β. ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της εταιρίας «ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.» της χρήσης από 1η Ιανουαρίου έως 31η Δεκεμβρίου 2018

Στην παρούσα έκθεση που συντάχθηκε βάσει των διατάξεων του άρθρου 43α και 107 Α και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' & δ') του 'Αρθρου 43ββ του Κ.Ν. 2190/20 καθώς και των διατάξεων του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007 και των κατ' εξουσιοδότηση του ίδιου νόμου αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, περιγράφονται γενικές πληροφορίες της ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε. (στο εξής η Εταιρία) και των θυγατρικών της, Olympic Air Α.Ε. και Aegean Cyprus Limited (στο εξής από κοινού με την Εταιρία ο Όμιλος) χρηματοοικονομικές πληροφορίες και μη χρηματοοικονομικές πληροφορίες που στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση των μετόχων και του επενδυτικού κοινού για την οικονομική κατάσταση, τα αποτελέσματα, τη συνολική πορεία και τις μεταβολές που επήλθαν κατά τη διάρκεια της κλειόμενης εταιρικής χρήσης (01/01/2018 – 31/12/2018), καθώς και τα σημαντικά γεγονότα τα οποία έλαβαν χώρα και την επίδραση αυτών στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της ίδιας χρήσης. Επίσης γίνεται περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζει ο Όμιλος και παρατίθενται οι σημαντικότερες συναλλαγές με τα συνδεδεμένα με εκείνο πρόσωπα.

Ι. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ

Ο Όμιλος παρέχει διεθνώς αναγνωρισμένες ποιοτικές υπηρεσίες αερομεταφοράς επιβατών και εμπορευμάτων εντός και εκτός της Ελληνικής επικράτειας, με τακτικές ή έκτακτες πτήσεις σε μικρές και μεσαίες αποστάσεις, με βασική προτεραιότητα την ασφάλεια των επιβατών και των πληρωμάτων του.

Υπεύθυνη λειτουργία

Ο Όμιλος από την ίδρυσή του, έχει ως στρατηγική επιλογή την υπεύθυνη συμπεριφορά απέναντι σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη στα οποία απευθύνεται και επηρεάζει, με τις αποφάσεις και τον τρόπο λειτουργίας του. Στο πλαίσιο αυτό, υλοποιεί συστηματικά μια σειρά από δράσεις, με στόχο:

- Τη λειτουργία με σεβασμό στο περιβάλλον, τους επιβάτες, τους εργαζόμενους, τις τοπικές κοινωνίες, τους προμηθευτές και τις κρατικές αρχές, καθώς και το ισχύον Νομικό και Κανονιστικό πλαίσιο (σε εθνικό και διεθνές επίπεδο),
- Την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς της χώρας,
- Την ανάπτυξη του τουρισμού και του Ελληνικού τουριστικού προϊόντος,
- Την στήριξη της παιδείας,
- Την προώθηση και την ενίσχυση του αθλητισμού.

Προτεραιότητες

Στρατηγική προτεραιότητα για τον Όμιλο εξακολουθεί να αποτελεί η επένδυση στην εξωστρέφεια, όπως επίσης και η αυξημένη διασυνδεσιμότητα από τις βάσεις που επιχειρεί. Δεδομένων των προκλήσεων του ευρύτερου οικονομικού περιβάλλοντος και τη συνεχιζόμενη αύξηση του διεθνούς ανταγωνισμού, έχουν τεθεί οι παρακάτω προτεραιότητες:

- Ενίσχυση της διασυνδεσιμότητας του δικτύου στο εσωτερικό και εξωτερικό.
- Σχεδιασμός των δραστηριοτήτων, με σκοπό την προσφορά περισσότερων επιλογών προς τον επιβάτη, την περαιτέρω ανάπτυξη και εκμετάλλευση του προγράμματος πιστότητας και την ανάπτυξη καινοτόμων υπηρεσιών.
- Περαιτέρω ενίσχυση της ικανοποίησης των εργαζομένων και τη συμμετοχή τους, σε προτάσεις εξέλιξης και υλοποίησης των εταιρικών διαδικασιών και αποφάσεων.

Αξίες

Στόχος του Ομίλου είναι να έχει ικανοποιημένους και πιστούς επιβάτες και να εκπροσωπεί επάξια την φωτεινή πλευρά της Ελλάδας στο εξωτερικό. Βασική επιδίωξη του η ποιότητα των υπηρεσιών τόσο μέσα στην καμπίνα όσο και στις online υπηρεσίες, να δημιουργούν μία συνολική εμπειρία ενός ευχάριστου και άνετου αεροπορικού ταξιδιού.

Υιοθετεί την προσέγγιση «συνεχής εξέλιξη– ποιοτική εξυπηρέτηση– αξιοπιστία», δίνοντας ιδιαίτερη βαρύτητα στα εξής:

- Ο επιβάτης να είναι στο επίκεντρο της προσοχής,
- Εστίαση στην ποιότητα των προσφερόμενων προϊόντων και υπηρεσιών,
- Επένδυση στην καινοτομία και τη διαρκή ανάπτυξη,
- Συμβολή στην ανάπτυξη του τουριστικού προϊόντος της χώρας,
- Φροντίδα για τις ανάγκες της κοινωνίας και των ευπαθών κοινωνικών ομάδων ,
- Υπεύθυνη λειτουργία με σεβασμό στο περιβάλλον, τους εργαζόμενους, τους επιβάτες, τις τοπικές κοινωνίες και τους προμηθευτές.

II. ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΚΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΤΟΥ 2018

Η σταδιακή αλλά με αργούς ρυθμούς ανάκαμψη της Ελληνικής Οικονομίας συνεχίστηκε κατά τη διάρκεια του 2018. Το 2018 ολοκληρώθηκε και το τρίτο πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής ενώ υπάρχει η δέσμευση με το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Εφαρμογής 2019 – 2022, για την εφαρμογή δημοσιονομικών μέτρων και την επίτευξη ορισμένων στόχων. Μέσα στο έτος αναμένεται να καταρτιστεί νέο Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα Δημοσιονομικής Στρατηγικής για το διάστημα 2020 – 2023.

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος σημείωσε άνοδο 4 μονάδων και διαμορφώθηκε στις 102,7 μονάδες το 2018 έναντι των 96,8 μονάδων το 2017. Επιπρόσθετα, ο μέσος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή του δωδεκαμήνου Ιανουαρίου 2018 - Δεκεμβρίου 2018 παρουσίασε αύξηση 0,6% σε σύγκριση με τον αντίστοιχο Δείκτη του δωδεκαμήνου Ιανουαρίου 2017 - Δεκεμβρίου 2017. Αναφορικά με τα επίπεδα ανεργίας, το εποχιακά προσαρμοσμένο ποσοστό τον Δεκέμβριο του 2018 ανήλθε στο 18,0% έναντι 20,8% τον Δεκέμβριο του 2017. Τέλος, σύμφωνα με την πρώτη εκτίμηση της ΕΛΣΤΑΤ, το ΑΕΠ του 2018 ανήλθε σε 190,8 δις. ευρώ παρουσιάζοντας αύξηση κατά 1,9% σε σχέση με το 2017.

Σαν αποτέλεσμα των παραπάνω, η πιστοληπτική ικανότητα της Ελλάδας αναβαθμίστηκε πρόσφατα κατά 2 βαθμίδες (σε B1 από B3) από τον διεθνή οίκο Moody's. Επιπρόσθετα, η χώρα κατάφερε να προχωρήσει στην επιτυχή έκδοση 10ετούς ομολόγου.

Το 2018 ήταν άλλη μια χρονιά κατά την οποία η αεροπορική κίνηση σημείωσε ιδιαίτερα υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης με την επιβατική κίνηση στο σύνολο των ελληνικών αεροδρομίων να αυξάνεται κατά 10%. Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της ΥΠΑ, (αναχωρήσεις/αφίξεις), η αγορά εσωτερικού παρουσίασε αύξηση της τάξεως του 5% ενώ στην αγορά εξωτερικού η συνολική κίνηση αυξήθηκε κατά 12%. Σημειώνεται ότι ο μέσος ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης της αγοράς την πενταετία 2013-2018 ανήλθε σε 10,5%, σε επίπεδο επιβατικής κίνησης. Σε κάθε περίπτωση ο βασικός συντελεστής ανάπτυξης της κίνησης τόσο σε εσωτερικό όσο και σε εξωτερικό παραμένει η δυναμική του εισερχομένου τουρισμού.

Αντίστοιχα όμως το 2018 ήταν μια χρονιά στην οποία οι ανταγωνίστριες αεροπορικές εταιρείες αύξησαν την προσφερόμενη χωρητικότητά τους προς τη χώρα σε ποσοστά που κινήθηκαν μεταξύ του 15-17%, κατά μέσο στις γραμμές εξωτερικού, παρουσιάζοντας δηλαδή σημαντικά υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Παράλληλα και στην αγορά εσωτερικού δραστηριοποιήθηκαν για πρώτη φορά πέντε εταιρείες, εκτός του ομίλου, και συγκεκριμένα δύο αεροπορικές εταιρείες χαμηλού κόστους Low Cost Carriers (Ryanair και Volotea), καθώς και τρεις τοπικές αεροπορικές εταιρείες (Ellinair, Sky Express και Astra), καλύπτοντας στο σύνολο τους πρακτικά όλο το δίκτυο που δραστηριοποιείται και ο Όμιλος. Η ανάπτυξη τους πραγματοποιήθηκε κυρίως την καλοκαιρινή περίοδο του 2018 αλλά συνεχίστηκε και την χειμερινή.

Η συνολική κίνηση της αγοράς στο αεροδρόμιο της Αθήνας ανήλθε σε 24,14 εκ. επιβάτες, σημειώνοντας αύξηση +11% σε σχέση με το 2017. Το αποτέλεσμα αυτό οφείλεται στη σημαντική άνοδο της κίνησης

εξωτερικού κατά 14%, που προσέγγισε με μικρή υστέρηση την αύξηση στην προσφερόμενη χωρητικότητα, ενώ η αύξηση των επιβατών εσωτερικού ανήλθε σε 6%. Πάρα τη μεγαλύτερη συμμετοχή των τουριστών και στο εσωτερικό δίκτυο (μετεπιβαζομενοι επιβάτες), η αύξηση στο δίκτυο εσωτερικού ήταν κυρίως απόρροια των χαμηλότερων προσφερόμενων ναύλων λόγω και της σημαντικά αυξημένης χωρητικότητας.

Η Θεσσαλονίκη παρουσίασε αύξηση (12%) σε επιβάτες παρόλο που το αεροδρόμιο της Καβάλας (αύξηση 23%) για μεγάλο χρονικό διάστημα εξυπηρέτησε πτήσεις του αεροδρομίου της Θεσσαλονίκης. Μεγάλη αύξηση εκτός της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, σημείωσαν επίσης τα αεροδρόμια του Ηρακλείου (7%) και της Κέρκυρας (16%).

Ο Όμιλος κατάφερε να αυξήσει την επιβατική κίνηση εσωτερικού και εξωτερικού, μεταφέροντας συνολικά 6% περισσότερους επιβάτες, παρά τον αυξημένο ανταγωνισμό και εκτελώντας μόλις 1% περισσότερες πτήσεις, με 5% περισσότερες θέσεις. Η θετική αυτή εξέλιξη στην εκμετάλλευση είναι απόρροια της διεθνούς ωρίμανσης και αναγνώρισης του brand της εταιρίας, των συνεργείων δικτύου στην Αθήνα (hub flows), της αποτελεσματικής διαχείρισης ναύλων που μέσω τακτικών προσφορών οδήγησαν σε υψηλότερες πληρότητες. Έτσι η αύξηση της κίνησης ξεπέρασε την αύξηση της προσφερόμενης χωρητικότητας.

Συγκεκριμένα, το 2018 ο Όμιλος μετέφερε 14 εκ. επιβάτες. Στο δίκτυο εξωτερικού, που συνεχίζει να αποτελεί τον κύριο μοχλό ανάπτυξης, η συνολική κίνηση ανήλθε σε 7,8 εκ. επιβάτες, σημειώνοντας ετήσια αύξηση 7%. Αντίστοιχα στο δίκτυο του εσωτερικού η συνολική κίνηση ανήλθε σε 6,1 εκ. επιβάτες, σημειώνοντας ετήσια αύξηση 4%. Ο συντελεστής πληρότητας στο σύνολο του δικτύου εσωτερικού και εξωτερικού διατηρήθηκε σε υψηλά επίπεδα και διαμορφώθηκε σε 83,9% από 83,2% το προηγούμενο έτος, απόρροια της αποτελεσματικής διαχείρισης του δικτύου.

Σε ότι αφορά τους εξωγενείς παράγοντες που επηρέασαν τα οικονομικά αποτελέσματα του έτους, σημαντικά αρνητική ήταν η επίδραση του κόστους καυσίμου λόγω της σημαντικής ενίσχυσης της τιμής του πετρελαίου, που μετριάστηκε σε κάποιο βαθμό από την πολιτική αντιστάθμισης κινδύνου-hedging, ενώ επίσης αρνητική επίδραση είχε το κόστος σχετιζόμενου με τις εκπομπές ρύπων. Αντίθετα θετική ήταν η επίδραση της ισοτιμίας ευρώ/δολαρίου.

Στο τέλος του 2018 ο στόλος του Ομίλου αριθμούσε συνολικά 61 αεροσκάφη, 49 αεροσκάφη τύπου jet και 12 αεροσκάφη τύπου turboprop καθώς και ένα Learjet 60.

Τα βασικότερα λειτουργικά και οικονομικά στοιχεία του 2018 σε επίπεδο Ομίλου διαμορφώθηκαν ως εξής:

- Η συνολική προσφερόμενη χωρητικότητα αυξήθηκε κατά 4% σε χιλιομετρικές θέσεις (ASKs) σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2017. Η αύξηση προήλθε κυρίως από την αύξηση της χρήσης αεροσκαφών μεγαλύτερης χωρητικότητας,
- Το σύνολο των επιβατών για την περίοδο διαμορφώθηκε σε 14 εκ. παρουσιάζοντας αύξηση κατά 6% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2017,
- Το σύνολο των πτήσεων για το όμιλο αυξήθηκε οριακά κατά 1% σε σχέση με το 2017, στις 109.825 πτήσεις,
- Ο μέσος συντελεστής πληρότητας αυξήθηκε περαιτέρω (μετά και τη μεγάλη αύξηση κατά 6 ποσοστιαίες μονάδες που σημειώθηκε το 2017) κατά 0,7 ποσοστιαίες μονάδες, φτάνοντας το 83,9% από 83,2% την αντίστοιχη περίοδο του 2017,
- Οι συνολικές πωλήσεις διαμορφώθηκαν σε € 1.187,4 εκ. αυξημένες κατά 5% σε σχέση με € 1.127,6 εκ. το 2017,
- Το κόστος καυσίμων ανήλθε σε € 245,6 εκ. από € 204,5 εκ. το 2017,
- Τα λειτουργικά κέρδη προ φόρων, τόκων, αποσβέσεων και μισθώσεων (EBITDAR) διαμορφώθηκαν στα € 244,9 εκ. από τα € 257,3 εκ. το 2017. Η μείωση της λειτουργικής κερδοφορίας προήλθε κυρίως από τη σημαντική αύξηση της τιμής του πετρελαίου, που κινήθηκε σε επίπεδα υψηλότερα σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2017,
- Τα έξοδα από μίσθωση αεροσκαφών ανήλθαν σε € 133,6 εκ. από € 137,5 εκ. στην αντίστοιχη περίοδο του 2017,

- Τα λειτουργικά κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) διαμορφώθηκαν στα € 111,4 εκ. από τα € 119,8 εκ. το 2017,
- Τα αποτελέσματα προ φόρων ανήλθαν σε € 98,6 εκ. από € 85,8 εκ. κέρδη το προηγούμενο έτος,
- Οι ταμειακές εισροές από λειτουργικές δραστηριότητες ανήλθαν σε € 86,4 εκ. από € 126 εκ. το 2017,
- Διατηρήθηκε η υγιής κεφαλαιακή διάρθρωση με μηδενικό δανεισμό και υποχρεώσεις από συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης αεροσκαφών ύψους € 22,9 εκ. ενώ τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα (€261,3 εκ.), οι δεσμευμένες καταθέσεις (€10,4 εκ.) μαζί με τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση (€18,5 εκ.) ανήλθαν συνολικά στα € 290,2 εκ.

Προοπτικές και βασικοί κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Ο Ελληνικός τουρισμός την Οικονομική Χρήση 2018 κατέγραψε ιστορικά την καλύτερη χρονιά σε επιδόσεις αναφορικά με τον αριθμό των επισκεπτών στην Ελλάδα από το εξωτερικό. Παράλληλα, το οικονομικό κλίμα στην Ελλάδα βελτιώθηκε, με την ολοκλήρωση του τρίτου Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής και την έκδοση 10ετούς ομολόγου να αποτυπώνουν την προσαρμογή των μακροοικονομικών μεγεθών και την ενισχυμένη εμπιστοσύνη των αγορών.

Τάσεις σταθεροποίησης με άνοδο αλλά με μικρότερο ρυθμό στην Αθήνα και ενδεχόμενη στασιμότητα ή και ελαφρά καθοδική τάση σε κάποιες σημαντικές περιοχές της περιφέρεια εμφανίζονται να είναι οι εκτιμήσεις των φορέων του τουριστικού κλάδου καθώς και της διοίκησης του Ομίλου για το έτος 2019 αναφορικά με τον εκτιμώμενο ρυθμό ανάπτυξης. Σύμφωνα με τις έως τώρα ενδείξεις από τα προγράμματα των ανταγωνιστικών αεροπορικών εταιρειών παρατηρείται μικρότερη αύξηση θέσεων προς στην Αθήνα της τάξεως του 5-6% και μικρή μείωση στον προγραμματισμό θέσεων της τάξεως του 3 με 5% στην Περιφέρεια, μετά την ιδιαιτέρως υψηλή αύξηση χωρητικότητάς των προηγούμενων ετών.

Ένας μελλοντικός παράγοντας που ενδέχεται να επηρεάσει τις προσδοκίες είναι οι εγχώριες επερχόμενες εκλογές. Συνδυάζοντας και τις διεθνείς εξελίξεις όπως οι επιπτώσεις της προστατευτικής εμπορικής πολιτικής στις ΗΠΑ και η έξοδος του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Brexit) προδιαθέτουν πιέσεις στην ανοδική πορεία του οικονομικού κλίματος.

Παρά τον αρνητικό αντίκτυπο εξωγενών παραγόντων, η πορεία της επιβατικής κίνησης της Αθήνας εξελίσσεται θετικά καθώς η πόλη καθιερώνεται σταδιακά ως σημαντικός τουριστικός προορισμός αλλά και η λειτουργία του αεροπορικού κόμβου προς τα νησιά ενισχύεται. Επίσης είναι θετικό για την εταιρία ότι στην κύρια βάση δραστηριοποίησης και τον βασικό κόμβο του δικτύου της η επένδυση και επέκταση των ανταγωνιστριών εταιρειών για το καλοκαίρι του 2019 κινείται στο ένα τρίτο (1/3) του αυξητικό ρυθμού που σημειώθηκε το 2018.

Στο σύνολο της δραστηριότητας στο εσωτερικό της χώρας το χαμηλό επίπεδο ναύλων και οι δυσανάλογα υψηλοί φόροι και τα τέλη αεροδρομίων περιορίζουν σημαντικά τις οικονομικές αποδόσεις.

Δεδομένων των παραπάνω προκλήσεων ο Όμιλος θέτει μια σειρά από προτεραιότητες:

- Προσθήκη νέων διεθνών προορισμών, αύξηση των συχνοτήτων σε κλασικούς προορισμούς και βελτίωση και ανάπτυξη του δικτύου από την κύρια βάση μας στην Αθήνα, η οποία παρουσιάζει σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης αλλά και σαν κόμβος ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα
- Αύξηση των πτήσεων charter από την περιφέρεια, αλλά μειώνοντας παράλληλα τις τακτικές πτήσεις από την περιφέρεια
- Διατήρηση του υψηλού επιπέδου υπηρεσιών και εξυπηρέτησης κατά την διάρκεια της πτήσης, που αποτελεί και το διαχρονικό βασικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα του Ομίλου
- Παροχή νέων καινοτόμων υπηρεσιών προσφέροντας περισσότερες επιλογές στους επιβάτες μας και συνεπακόλουθα δημιουργία επιπλέον εσόδων ανά επιβάτη από τη διακριτή τιμολόγηση επιπρόσθετων υπηρεσιών
- Συνεχής ανάπτυξη του προγράμματος πιστότητας ώστε να μεγιστοποιηθούν τα οφέλη των επιβατών
- Διατήρηση της ανταγωνιστικής δομής του κόστους στοχεύοντας χαμηλότερο λειτουργικό κόστος αεροσκαφών

- Μειωμένο ενεργειακό αποτύπωμα κάνοντας πράξη την περιβαλλοντική υπευθυνότητα του Ομίλου.

Επιλεγμένοι Χρηματοοικονομικοί Δείκτες και Δείκτες Λειτουργικής Απόδοσης

Στην παρούσα ενότητα, ο Όμιλος παρουσιάζει ορισμένους Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης της Απόδοσης ("Alternative Performance Measures", βάσει των ESMA Guidelines on Alternative Performance Measures της 5/10/2015) εκτός Δ.Π.Χ.Α. που απορρέουν από τις οικονομικές της καταστάσεις.

Συγκεκριμένα, παρουσιάζονται κατωτέρω οι δείκτες «Λειτουργικά κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων αποσβέσεων και απομειώσεων (EBITDA)» «Λειτουργικά κέρδη προ φόρων, τόκων, αποσβέσεων και μισθώσεων (EBITDAR)», οι οποίοι προσβλέπουν στην προσμέτρηση της αποτελεσματικής κερδοφορίας του Ομίλου.

Οι Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης της Απόδοσης δεν θα πρέπει να θεωρηθεί ότι υποκαθιστούν άλλα μεγέθη που έχουν υπολογισθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στα Δ.Π.Χ.Α., καθώς και άλλους ιστορικούς χρηματοοικονομικούς δείκτες.

Ο Όμιλος ορίζει το μέγεθος EBITDA ως τα κέρδη χρήσης προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων και το μέγεθος EBITDAR ως τα κέρδη χρήσης προ φόρων, τόκων, αποσβέσεων και των μισθώσεων αεροσκαφών και εφεδρικών κινητήρων.

Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθενται οι Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης της Απόδοσης (ΕΔΜΑ), οι οποίοι υπολογίσθηκαν με βάση τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2018 και 2017:

(ποσά σε χιλ. €)	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Κέρδη χρήσης προ φόρων (α)	98.636,33	85.784,92
Αποσβέσεις (β)	18.694,88	19.402,96
Χρηματοοικονομικά έσοδα (γ)	23.138,08	21.252,60
Χρηματοοικονομικά έξοδα (δ)	17.186,34	35.868,52
Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) (ε) = (α) + (β) - (γ) + (δ)	111.379,47	119.803,82
Μισθώσεις αεροσκαφών και εφεδρικών κινητήρων (στ)	133.561,03	137.468,02
Κέρδη προ φόρων, τόκων, αποσβέσεων και μισθώσεων (EBITDAR) (ζ) = (στ) + (ε)	244.940,50	257.271,84
Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες (Α)	1.187.439,55	1.127.625,32
Περιθώριο EBITDA = (ε)/(Α)	9,3%	10,6%
Περιθώριο EBITDAR= (ζ)/(Α)	20,6%	22,8%

Επιπλέον, ο Όμιλος αξιολογεί την αποδοτικότητα της δραστηριότητάς του κάνοντας, μεταξύ άλλων, χρήση των δεικτών απόδοσης RASK (Revenue per Available Seat Kilometer), CASK (Cost per Available Seat Kilometer) και Passenger Yield, οι οποίοι χρησιμοποιούνται διεθνώς στο χώρο των αερομεταφορών.

Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθενται οι δείκτες RASK, CASK και Passenger Yield, οι οποίοι υπολογίσθηκαν με βάση τις Ετήσιες Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις των χρήσεων 2018 και 2017:

(ποσά σε χιλ. € εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)	**01.01–31.12.2018**	**01.01–31.12.2017**
Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες (α)	1.187.439,55	1.127.625,32
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης (β)	17.454,53	13.966,14
Σύνολο εσόδων (α+β)	**1.204.894,08**	**1.141.591,46**
ASK (Συνολικές Διαθέσιμες Προς Πώληση Χιλιομετρικές Θέσεις σε εκατ.) (γ)	17.245	16.657
RPK (Συνολικοί Χιλιομετρικοί Επιβάτες σε εκατ.) (δ)	14.435	13.851
RASK (σε λεπτά του €) ((α)+(β))/(γ)	**7,0**	**6,9**
Passenger Yield (σε λεπτά του €) ((α)+(β))/(δ)	**8,3**	**8,2**
Παροχές σε εργαζόμενους (ε)	129.964,57	124.985,08
Αποσβέσεις (στ)	18.694,88	19.402,96
Αναλώσεις υλικών & υπηρεσιών (ζ)	963.550,03	896.802,56
Χρηματοοικονομικά έσοδα (η)	23.138,08	21.252,60
Χρηματοοικονομικά έξοδα (θ)	17.186,34	35.868,52
Σύνολο εξόδων (ε)+(στ)+(ζ)-(η)+(θ)	**1.106.257,74**	**1.055.806,52**
CASK (σε λεπτά του €) ((ε)+(στ)+(ζ)-(η)+(θ))/γ	**6,4**	**6,3**
Καύσιμα Αεροσκαφών (ι)	245.620,30	204.467,20
CASK εξαιρουμένου του κόστους καυσίμου (σε λεπτά του €) ((ε)+(στ)+(ζ)-(η)+(θ)-(ι))/γ	**5,0**	**5,1**
Συντελεστής πληρότητας προγραμματισμένων πτήσεων [1]	**83,9%**	**83,2%**

[1] Υπολογίζεται ως οι χιλιομετρικοί επιβάτες (RPK) προς τις διαθέσιμες χιλιομετρικές θέσεις (ASK). Σημειώνεται ότι χιλιομετρικοί επιβάτες είναι το μέγεθος που προκύπτει από το γινόμενο του αριθμού επιβατών ανά πτήση επί τα διανυόμενα χιλιόμετρα ανά πτήση επί τις συνολικές πτήσεις.

Ο τρόπος υπολογισμού των παραπάνω δεικτών παρατίθεται κατωτέρω:

RASK (Revenue per Available Seat Kilometer ή Μέσο Έσοδο ανά Χιλιομετρική Θέση)	**Υπολογίζεται ως ο λόγος των συνολικών εσόδων προς τις συνολικές διαθέσιμες θέσεις προς πώληση πολλαπλασιαζόμενες επί τα συνολικά διανυόμενα χιλιόμετρα**
CASK (Cost per Available Seat Kilometer)	Υπολογίζεται ως ο λόγος των συνολικών εξόδων προς τις συνολικές διαθέσιμες θέσεις προς πώληση πολλαπλασιαζόμενες επί τα συνολικά διανυόμενα χιλιόμετρα
CASK (Cost per Available Seat Kilometer) χωρίς κόστος καυσίμων	Υπολογίζεται ως ο λόγος των συνολικών εξόδων αφαιρουμένου του κόστους καυσίμων προς τις συνολικές διαθέσιμες θέσεις προς πώληση πολλαπλασιαζόμενες επί τα συνολικά διανυόμενα χιλιόμετρα
Passenger Yield	Υπολογίζεται ως ο δείκτης που διαιρεί το σύνολο των εσόδων από τη μεταφορά επιβατών με το σύνολο των επιβατών πολλαπλασιαζόμενο επί το συνολικό αριθμό των διανυομένων χιλιομέτρων

Το 2018, ο Όμιλος πέτυχε να εκμεταλλευτεί την αυξημένη ροή προς τη χώρα, μεταφέροντας περισσότερους επιβάτες, με βελτιωμένους μάλιστα συντελεστές πληρότητας. Οι συνολικές πωλήσεις παρουσίασαν βελτίωση τόσο ως προς τις διαθέσιμες χιλιομετρικές θέσεις, με το δείκτη RASK να ανέρχεται σε 7,0 λεπτά του ευρώ έναντι 6,9 λεπτά του ευρώ το 2017 όσο και ως προς το σύνολο των επιβατών, με το δείκτη Passenger Yield να ανέρχεται αντίστοιχα σε 8,3 λεπτά του ευρώ το 2018 έναντι 8,2 λεπτά του ευρώ το 2017, βελτιωμένος και λόγω των νέων παρεχόμενων υπηρεσιών και προϊόντων που ενίσχυσαν τα άλλα έσοδα εκμετάλλευσης που σχετίζονται με τις πτήσεις, καθώς και τα λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης.

Επιπλέον, το 2018 η συνολική προσφερόμενη χωρητικότητα αυξήθηκε κατά 3,5% σε χιλιομετρικές θέσεις (ASKs) σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2017 ως αποτέλεσμα της πολιτικής της Εταιρίας για σταδιακή και λελογισμένη αύξηση της χωρητικότητας, με την ενδυνάμωση του δικτύου και των συνεργιών από την Αθήνα, εν όψει και της σημαντικής επένδυσης ανανέωσης του στόλου που προγραμματίζεται για τα επόμενα έτη.

Σημειώνεται, επίσης, ότι, ως απόρροια της επιτυχημένης εμπορικής πολιτικής και διαχείρισης του δικτύου του Ομίλου, ο Συντελεστής Πληρότητας Προγραμματισμένων Πτήσεων στο σύνολο του δικτύου εσωτερικού και εξωτερικού έχει παρουσιάσει σημαντική αύξηση τα τελευταία χρόνια, παρόλα αυτά συνέχισε να ενισχύεται και για το 2018, καθώς αυξήθηκε σε 83,9% από 83,2% αντικατοπτρίζοντας έτσι τη διατήρηση της αποτελεσματικής διαχείρισης δικτύου και ναύλων.

Τα λειτουργικά κέρδη προ φόρων, τόκων, αποσβέσεων και μισθώσεων (EBITDAR) διαμορφώθηκαν σε €244.940,50 χιλ. για το 2018 έναντι €257.271,84 χιλ. το 2017, παρουσιάζοντας μείωση 4,8%. Το 2018, αρνητική ήταν η επίπτωση στα αποτελέσματα του Ομίλου από τη σημαντική αύξηση της τιμής του πετρελαίου, που κινήθηκε σε επίπεδα υψηλότερα κατά 34% κατά μέσο όρο σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2017, επηρεάζοντας αρνητικά τη λειτουργική κερδοφορία παρά τις πολιτικές αντιστάθμισης κινδύνου, καθώς και τη θετική επίδραση της ισοτιμίας του ευρώ έναντι του USD. Πιο συγκεκριμένα, το κόστος καυσίμων ανήλθε σε €245.620,30 χιλ. το 2018 έναντι €204.467,20 χιλ. στο αντίστοιχο διάστημα του 2017, ενώ αυξήσεις παρουσιάστηκαν και στα κονδύλια «έξοδα συντήρησης αεροσκαφών» και «παροχές σε εργαζόμενους». Επιπρόσθετα, το κόστος μισθώσεων αεροσκαφών και εφεδρικών κινητήρων μειώθηκε κατά 2,8% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2017 λόγω κυρίως της ανατίμησης του ευρώ έναντι του USD κατά την εξεταζόμενη περίοδο.

Για τους ίδιους παραπάνω λόγους, τα λειτουργικά κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) του 2018 διαμορφώθηκαν σε €111.379,47 χιλ. έναντι €119.803,82 εκατ. το 2017, σημειώνοντας πτώση κατά 7,6%.

Ο δείκτης RASK αυξήθηκε κατά 1,4% σε σχέση με το 2017 κυρίως λόγω της βελτίωσης των μέσων ναύλων. Αντίστοιχα ο δείκτης CASK (EBT level) αυξήθηκε κατά 1,6% σε σχέση με το 2017, κυρίως λόγω της αύξησης του κόστους των καυσίμων. Αντίθετα ο δείκτης CASK (EBT level εξαιρώντας το κόστος καυσίμων) μειώθηκε κατά 2% κυρίως λόγω της μείωσης του κόστους διανομής και λειτουργικών μισθώσεων.

Γεγονότα μεταγενέστερα της ημερομηνίας ισολογισμού

Τον Μάρτιο του 2019 ο Όμιλος προέβη στην έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου συνολικού ποσού € 200 εκατ. επταετούς διάρκειας. Η τελική απόδοση των Ομολογιών ορίστηκε σε 3,60%.

Τα συνολικά καθαρά αντληθέντα κεφάλαια (μετά την αφαίρεση των δαπανών έκδοσης € 3,9 εκατ.) θα χρησιμοποιηθούν ως ακολούθως:

α) Ποσοστό 75% ήτοι ποσό έως €147,1 εκατ. περίπου, θα διατεθεί για τη χρηματοδότηση μέρους των προγραμματισμένων προκαταβολών, που θα καταβληθούν βάσει της δεσμευτικής συμφωνίας με την Airbus που υπεγράφη την 22.06.2018 για την απόκτηση 30 συνολικά αεροσκαφών νέας γενιάς της οικογένειας A320neo.

β) Ποσοστό 14% ήτοι ποσό έως €27,5 εκατ. περίπου θα διατεθεί για τη χρηματοδότηση μέρους της κατασκευής εκπαιδευτικού κέντρου και γραφείων στο Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών,

γ) Ποσοστό 11% ήτοι ποσό έως €21,6 εκατ. περίπου θα χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη αναγκών του Εταιρίας σε κεφάλαιο κίνησης.

Στις 14 Φεβρουαρίου 2019, η Εταιρία υπέγραψε α) συμφωνίες λειτουργικής μίσθωσης για 2 νέα αεροσκάφη A321-200neo με προγραμματισμένες παραδόσεις τον Μάιο και τον Ιούνιο του 2020 και 4 νέα αεροσκάφη A320-200neo με παραδόσεις τον Ιανουάριο, Μάρτιο, Απρίλιο και Μάιο του 2021, και β) συμφωνίες τριετούς επέκτασης μίσθωσης για 5 αεροσκάφη.

III. ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ένα μεγάλο μέρος των εξόδων του Ομίλου όπως καύσιμα, έξοδα μίσθωσης αεροσκαφών, έξοδα διανομής, ανταλλακτικά, έξοδα συντήρησης, και ασφάλιστρα αεροσκαφών πραγματοποιείται σε δολάρια Η.Π.Α., ενώ το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων εισπράττεται σε ευρώ. Ανατιμήσεις του ευρώ έναντι του δολαρίου επηρεάζουν θετικά τα κέρδη της εταιρίας επειδή το ισόποσο σε ευρώ, λόγω μετατροπής, των λειτουργικών εξόδων σε δολάρια μειώνεται, ενώ η υποτίμηση του ευρώ έναντι του δολαρίου Η.Π.Α. επηρεάζει αρνητικά τα κέρδη. Παρά τις πρακτικές αντιστάθμισης του συναλλαγματικού κινδύνου όμως, σημαντικά αντίθετες κινήσεις του δολαρίου, θα μπορούσαν να έχουν ουσιώδη αρνητική επίδραση στην επιχειρηματική δραστηριότητα, την οικονομική κατάσταση και τα λειτουργικά αποτελέσματα του Ομίλου.

Την 31η Δεκεμβρίου 2018 ο Όμιλος είχε συνάψει συμφωνίες για να αντισταθμίσει το 59% των εκτιμώμενων αναγκών του σε δολάρια Η.Π.Α για το 2019, το 6% των εκτιμώμενων αναγκών για το 2020, το 4% των εκτιμώμενων αναγκών για το 2021 καθώς και 2% των εκτιμώμενων αναγκών για το 2022. Αντίστοιχα την 31η Δεκεμβρίου 2017 ο Όμιλος είχε συνάψει συμφωνίες για να αντισταθμίσει το 58% των εκτιμώμενων ετήσιων αναγκών της σε δολάρια Η.Π.Α για το 2018 και 21% των εκτιμώμενων αναγκών για το 2019.

Τα επίπεδα κάλυψης παρακολουθούνται και αναθεωρούνται σε μόνιμη βάση ενόψει των εξελίξεων στην αγορά και των επιχειρησιακών αναγκών.

Κίνδυνος επιτοκίων

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος στον κίνδυνο των διακυμάνσεων των επιτοκίων λόγω των καταθέσεων του σε μετρητά. Επίσης είναι εκτεθειμένος στις διακυμάνσεις των επιτοκίων στις χρηματοδοτικές μισθώσεις αεροσκαφών που έχουν συμφωνηθεί με κυμαινόμενο επιτόκιο. Η πολιτική του Ομίλου είναι να ελαχιστοποιήσει την έκθεση του στον κίνδυνο ταμειακών ροών επιτοκίου όσον αφορά στις χρηματοδοτικές μισθώσεις αεροσκαφών.

Την 31η Δεκεμβρίου 2018 ο Όμιλος είχε ακολουθήσει πολιτική αντιστάθμισης για την κάλυψη του από τον κίνδυνο ταμειακών ροών επιτοκίου σε επίπεδο 35% (31/12/2017: 40%) των συνολικών υποχρεώσεων του κεφαλαίου των χρηματοδοτικών μισθώσεων.

Κίνδυνος τιμών καυσίμων αεροσκαφών

Ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο από τις διακυμάνσεις της τιμής του πετρελαίου, η οποία επηρεάζει άμεσα την τιμή των καυσίμων των αεροσκαφών. Για τη διαχείριση αυτού του κινδύνου ο Όμιλος συνάπτει συμβόλαια αντιστάθμισης κινδύνου σε προϊόντα πετρελαίου που καλύπτουν ένα μέρος των εκτιμώμενων επιχειρησιακών αναγκών του. Την 31η Δεκεμβρίου 2018, ο Όμιλος είχε σε ισχύ προθεσμιακά συμβόλαια αγοράς καυσίμων αεροσκαφών που καλύπτουν ποσοστό 71% των προβλεπόμενων αναγκών σε καύσιμα για το 2019 και 20% των εκτιμώμενων αναγκών για το 2020. Την 31η Δεκεμβρίου 2017 ο Όμιλος είχε συνάψει συμβόλαια ανταλλαγής εμπορευμάτων επί αεροπορικού καυσίμων (commodity jet swaps) συνολικού ύψους 226,5 χιλ. μετρικών τόνων που κάλυπταν ποσοστό 58% των προβλεπόμενων αναγκών σε καύσιμα για το 2018 και 1% των εκτιμώμενων αναγκών για το 2019.

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος για να προστατευθεί από τον πιστωτικό κίνδυνο, παρακολουθεί σε σταθερή βάση, τις εμπορικές απαιτήσεις και όπου κριθεί απαραίτητο διερευνά τη διασφάλιση της είσπραξης τους, κυρίως μέσω προεξόφλησης αυτών. Ο κίνδυνος αυτός υπό τις παρούσες συνθήκες δεν έχει αυξηθεί σε σχέση με το παρελθόν.

Κίνδυνος ρευστότητας

Η συνετή διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας προϋποθέτει επαρκή ταμειακά υπόλοιπα. Ο Όμιλος διαχειρίζεται τον κίνδυνο αυτό διατηρώντας επαρκή ταμειακά διαθέσιμα, άμεσα ρευστοποιήσιμα χρεόγραφα και επαρκή πιστωτικά όρια από τους προμηθευτές του, σε σχέση πάντα με τις λειτουργικές, επενδυτικές και χρηματοδοτικές ανάγκες του.

Σημαντικές συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Οι εμπορικές συναλλαγές της Εταιρίας με τα συνδεδεμένα με αυτή πρόσωπα στη διάρκεια της χρήσης του 2018 έχουν πραγματοποιηθεί υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς και δε διαφοροποιήθηκαν σημαντικά σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.

Οι σημαντικότερες συναλλαγές της Εταιρίας με συνδεδεμένα με αυτή πρόσωπα, κατά την έννοια του Δ.Λ.Π. 24, εμφανίζονται στον κατωτέρω πίνακα:

2018-Ποσά σε χιλιάδες ευρώ	**Έσοδα**	**Έξοδα**	**Απαιτήσεις**	**Υποχρεώσεις**
Olympic Air A.E.	95.449,45	245.730,33	14.587,60	-
Όμιλος Autohellas Hertz	1.256,58	1.907,60	211,16	306,38
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	234,04	888,77	25,31	153,26

2017-Ποσά σε χιλιάδες ευρώ	**Έσοδα**	**Έξοδα**	**Απαιτήσεις**	**Υποχρεώσεις**
Olympic Air A.E.	43.702,13	184.949,73	9.658,09	-
Όμιλος Autohellas Hertz	1.181,08	1.780,48	120,81	193,76
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	198,24	625,20	59,55	122,93

Τέλος, οι αμοιβές των διευθυντικών στελεχών και μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας ανήλθαν κατά την περίοδο 1/1-31/12/2018 σε €4.885,80 χιλ. ενώ το αντίστοιχο ποσό για τον Όμιλο ήταν €5.017,96. Κατά την 31/12/2018 οι υποχρεώσεις προς τα διευθυντικά στελέχη ανήλθαν στο ποσό των €936,33 χιλ. ενώ δεν υπήρχαν απαιτήσεις από τα διευθυντικά στελέχη και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τόσο για την Εταιρία όσο και για τον Όμιλο.

Αντίστοιχα, οι αμοιβές των διευθυντικών στελεχών και μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας κατά την περίοδο 1/1-31/12/2017 ανήλθαν σε €5.756,19 χιλ. ενώ το αντίστοιχο ποσό για τον Όμιλο ήταν €5.962,31 χιλ. Κατά την 31/12/2017 οι υποχρεώσεις προς τα διευθυντικά στελέχη ανήλθαν στο ποσό των €936,33 χιλ. ενώ δεν υπήρχαν απαιτήσεις από τα διευθυντικά στελέχη και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τόσο για την Εταιρία όσο και για τον Όμιλο.

IV. ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Εργασιακά και σεβασμός ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Κυριότεροι κίνδυνοι και επιδράσεις

Ο Όμιλος αναγνωρίζει την αξία του ανθρώπινου δυναμικού του ως έναν από τους σημαντικότερους τομείς στην επιχειρησιακή του λειτουργία. Έχοντας αναγνωρίσει και αξιολογήσει τα κυριότερα εργασιακά θέματα καθώς και θέματα σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που συνδέονται με τη λειτουργία μας, έχουμε θέσει ως προτεραιότητα και διαχειριζόμαστε εντατικά τις επιδράσεις των παρακάτω θεμάτων:

- Κατάρτιση και εκπαίδευση,
- Υγεία και Ασφάλεια στην εργασία,
- Ανθρώπινα δικαιώματα στην εργασία.

Εταιρικές Πολιτικές

Κατάρτιση και Εκπαίδευση

Ο Όμιλος στο πλαίσιο ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού παρέχει σειρά εκπαιδεύσεων οι οποίες επιδρούν θετικά στο κάθε επίπεδο της αεροπορικής αλυσίδας. Η επένδυση στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων και ικανοτήτων των εργαζομένων μας συνεχίζει να αυξάνεται με την πάροδο των ετών, δίνοντας έμφαση στην ενεργό συμμετοχή τους στην επιχειρηματική σκέψη της Εταιρίας.

Υγεία και ασφάλεια στην εργασία

Η δέσμευση της διοίκησης τεκμηριώνει την αδιαπραγμάτευτη δέσμευσή της, στην προστασία και διασφάλιση της Υγείας και Ασφάλειας του προσωπικού και των συνεργατών της, μέσα από την Πολιτική Υγείας και Ασφάλειας, η οποία όχι μόνο δεν περιορίζεται στην συμμόρφωση και τήρηση των εν ισχύ νομοθετικών απαιτήσεων, αλλά επεκτείνεται και στην υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών, στην συνεχή βελτίωση των επιδόσεων της, καθώς επίσης και σε δράσεις εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης σε θέματα Υγείας και Ασφάλειας. Η Εταιρία είναι πιστοποιημένη με το Σύστημα Διαχείρισης Υγείας και Ασφάλειας (πρότυπο OHSAS 18001:2007), διασφαλίζοντας τη λήψη των απαραίτητων μέτρων προφύλαξης της Υγείας και Ασφάλειας σε όλο το εύρος των δραστηριοτήτων. Η Εταιρία ενεργεί μέσω:

- Μελέτης και εφαρμογής κατάλληλων μέσων και μέτρων προστασίας.
- Διαρκούς παρακολούθησης των εταιρικών δραστηριοτήτων, με στόχο τον εντοπισμό δυνητικών κινδύνων και λήψη σχετικών μέτρων,
- Υλοποίησης προγραμμάτων εξετάσεων και προληπτικής ιατρικής για όλο το προσωπικό.
- Συγκρότησης και εκπαίδευσης Ομάδων Α’ Βοηθειών,
- Διεξαγωγής εξειδικευμένων προγραμμάτων εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης σε θέματα Υγείας και Ασφάλειας, προάγοντας τη νοοτροπία πρόληψης ατυχημάτων και ασφαλούς εργασίας.

Ανθρώπινα δικαιώματα στην εργασία

Ο Όμιλος γνωρίζοντας τη μέγιστη αξία των ανθρώπινων πόρων του, καταβάλλει συνεχώς προσπάθειες για την σωστή ανάπτυξη και αξιοποίηση των εργαζομένων του.

Στελεχώνουμε και διατηρούμε εξειδικευμένο προσωπικό σύμφωνα με τις αρχές της ίσης μεταχείρισης, του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της διαφορετικότητας και της παροχής ίσων ευκαιριών προς όλους τους εργαζόμενους και της αποφυγής χρήσης παιδικής ή καταναγκαστικής εργασίας.

Η διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αποτελεί βασικό ζήτημα στην εκπαίδευση του προσωπικού μας όπως και των συνεργατών μας, παρόχων υπηρεσιών επίγειας εξυπηρέτησης σε θέματα ασφαλείας, ελέγχου ταξιδιωτικών εγγράφων και επαγρύπνησης.

Η εκπαίδευση πραγματοποιείται με γνώμονα τη διασφάλιση της ισοτιμίας για κάθε επιβάτη, της ίσης μεταχείρισης και αποτρέπει κάθε είδους ρατσιστική συμπεριφορά. Σημαντικό κομμάτι της εκπαίδευσης, αποτελεί η επιβεβαίωση των ταξιδιωτικών εγγράφων, στα πλαίσια πρόληψης μετακίνησης παράνομων επιβατών και κυρίως παράνομης μετακίνησης παιδιών και ατόμων πάρα την θέληση τους, υπό καθεστώς αναγκαστικής ομηρίας.

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επιδόσεων

- Συνολικά για το 2018, πραγματοποιήθηκαν εντός και εκτός εταιρίας 2.856 εκπαιδεύσεις, διάρκειας 46.351 ωρών,
- Εκπαίδευση πιλότων της AEGEAN με την Πολεμική Αεροπορία σε θέματα χειρισμού αεροσκάφους σε ασυνήθεις καταστάσεις,
- Κανένα θανατηφόρο ατύχημα,
- 29 ατυχήματα, εκ των οποίων τα 22 συνέβησαν στο χώρο εργασίας και τα 7 από και προς το χώρο εργασίας,
- Δεν υφίστανται περιπτώσεις παιδικής ή καταναγκαστικής εργασίας,
- Αποτροπή άνω των 10.300 περιπτώσεων μετακίνησης επιβατών με ταξιδιωτικά έγραφα αμφιβόλου γνησιότητας.

Περιβάλλον

Κυριότεροι κίνδυνοι και επιδράσεις

Ο σεβασμός στο περιβάλλον αποτελεί για τον Όμιλο αδιαπραγμάτευτη προτεραιότητα. Το περιβάλλον αποτελεί σύνολο πόρων ύψιστης σημασίας και ταυτίζεται με την ποιότητα της ζωής και τον σεβασμό για τον άνθρωπο. Έχοντας αναγνωρίσει και αξιολογήσει τα κυριότερα περιβαλλοντικά θέματα που συνδέονται με τη λειτουργία του Ομίλου, έχουν τεθεί ως προτεραιότητα και διαχειρίζονται εντατικά οι επιδράσεις των παρακάτω θεμάτων:

- Κατανάλωση Ενέργειας και Εκπομπές Αεριών του Θερμοκηπίου,
- Ορθή διαχείριση απορριμμάτων.

Εταιρικές πολιτικές

Η Εταιρία έχει δημιουργήσει το Τμήμα Περιβάλλοντος, με σκοπό την προαγωγή της περιβαλλοντικής προστασίας και της μείωσης του αντίκτυπου της λειτουργίας της στο περιβάλλον, μέσα από συνεχείς εκπαιδεύσεις και ελέγχους. Το Τμήμα Περιβάλλοντος συνεργάζεται με τις τοπικές αρχές και κοινότητες των αεροδρομίων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό σχετικά με περιβαλλοντικά ζητήματα.

Όλοι οι κανονισμοί και η νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ελλάδας σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος και τη διαχείριση των αποβλήτων ελέγχονται και ενσωματώνονται στις διαδικασίες της Εταιρίας, καθώς και στον επιχειρησιακό της προγραμματισμό. Η πολιτική μας, δεν περιορίζεται στην υιοθέτηση των ενδεδειγμένων και βέλτιστων «πράσινων» πρακτικών, αλλά επεκτείνεται και σε δράσεις ευαισθητοποίησης του κοινού, του προσωπικού μας, καθώς και στην υποστήριξη φορέων που εργάζονται για την προστασία του περιβάλλοντος. Η περιβαλλοντική συμμόρφωση και οι περιβαλλοντικές επιδόσεις της

Εταιρίας, τεκμηριώνονται με την διαπίστευση κατά τις απαιτήσεις του διεθνούς προτύπου ISO14001:2004. Η Εταιρία υλοποιεί σειρά μέτρων όπως:

- Μείωση της κατανάλωσης της ενέργειας εντός του Ομίλου.
- Εφαρμογή διαδικασιών που συνιστώνται από Διεθνείς Οργανισμούς, τον κατασκευαστή των αεροσκαφών και την αεροπορική βιομηχανία,
- Μείωση της ηχορύπανσης,
- Διαχείριση των απορριμμάτων με ορθό τρόπο,
- Βέλτιστες πρακτικές ελαχιστοποίησης της κατανάλωσης καυσίμων.

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επιδόσεων

Οι ενέργειες που υλοποιήθηκαν, επιφέρουν ως αποτέλεσμα:

- Μείωση κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στην τεχνική βάση (204 Gj λιγότερο σε σχέση με το 2017),
- Μείωση κατανάλωσης φυσικού αερίου στην τεχνική βάση (385 Gj λιγότερο σε σχέση με το 2017),
- Σταθερή μείωση κατανάλωσης καυσίμου έως και 3% μέσω της επένδυσης στα νέα αεροσκάφη A320 ceo με ακροπτερύγια "Sharklets",
- Διαχείριση 68,8 τόνων επικίνδυνων απορριμμάτων,
- Σταθερά ετήσια μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος κατά 20.460 τόνους CO2,
- Ανακύκλωση 90,71 τόνων στερεών απορριμμάτων στο ΔΑΑ και εν πτήσει,

Κοινωνία

Κυριότεροι κίνδυνοι και επιδράσεις

Η Εταιρία έχοντας αναγνωρίσει και αξιολογήσει τα κυριότερα κοινωνικά θέματα που συνδέονται με τη λειτουργία της, έχει θέσει ως προτεραιότητα και διαχειρίζεται εντατικά τις επιδράσεις των παρακάτω θεμάτων:

- Ασφάλεια πτήσεων, Εκπαίδευση και Επιχειρησιακή Ετοιμότητα,
- Ποιοτικό προϊόν και φροντίδα για το επιβατικό κοινό,
- Οικονομική Επίδοση,
- Ανάπτυξη δικτύου,
- Ανάπτυξη τοπικών κοινωνιών και ενίσχυση Ελληνικού τουριστικού προϊόντος,
- Στήριξη ευπαθών ομάδων και πολιτιστικές δράσεις.

Εταιρικές πολιτικές

Ασφάλεια Πτήσεων, Εκπαίδευση και Επιχειρησιακή Ετοιμότητα Υγεία και ασφάλεια επιβατών

Ο Όμιλος εφαρμόζει Safety Management System, το οποίο αποτελεί βασικό στοιχείο της εταιρικής ευθύνης και της διαδικασίας διαχείρισης της ασφάλειας πτήσεων. Το σύστημα, δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την πολιτική ασφάλειας που εφαρμόζεται και καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο ο Όμιλος διαχειρίζεται την ασφάλεια της λειτουργίας του ως αναπόσπαστο μέρος των συνολικών του δραστηριοτήτων.

Ιδιαίτερη βαρύτητα δίδεται στον τομέα της επιχειρησιακής συνέχειας και ετοιμότητας. Το είδος και η πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων, επιβάλλουν τη διατήρηση υψηλού επιπέδου επιχειρησιακής ετοιμότητας. Σε ετήσια βάση συντάσσεται και αξιολογείται πλάνο κινδύνων με τις αντίστοιχες δικλείδες ασφαλείας ανά κίνδυνο, με σκοπό την επαρκή διαχείρισή τους. Δίδεται βαρύτητα σε προληπτικές δικλείδες με σκοπό την πρόληψη εμφάνισης του πιθανού κινδύνου. Δίδεται ιδιαίτερη βαρύτητα στον τομέα της διαθεσιμότητας των πτητικών μέσων καθώς επίσης και στην ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία των πληροφοριακών συστημάτων.

Βρίσκεται σε εξέλιξη, η υλοποίηση πλάνου αποκατάστασης (DR – Disaster Recovery). Το πλάνο αφορά στην διαδικασία επαναφοράς των συστημάτων πληροφορικής και υποδομών μετά από μερική ή ολική καταστροφή (φυσική ή εκούσια) και αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της επιχειρησιακής συνέχειας (Business Continuity) του Ομίλου.

Ποιοτικό προϊόν και φροντίδα για το επιβατικό κοινό

Ο Όμιλος προσφέρει στους επιβάτες του, υπηρεσίες υψηλής ποιότητας σε όλα τα στάδια του ταξιδιού. Παράλληλα, αναγνωρίζοντας τις διαφορετικές ανάγκες του επιβατικού κοινού μας, έχουμε φροντίσει να προσαρμόσουμε τις παρεχόμενες υπηρεσίες μας σε καθένα από τα στάδια του ταξιδιού, αποδεικνύοντας με αυτόν τον τρόπο έμπρακτα, τη δέσμευση μας, να είμαστε κοντά τους για οποιονδήποτε λόγο και αν ταξιδεύουν.

Ειδική αναφορά αξίζει να γίνει στις υπηρεσίες που παρέχουν τεχνολογικά προηγμένες επιλογές στον ταξιδιώτη, ώστε να εξοικονομήσει χρόνο και κόπο κατά τις αεροπορικές διαδικασίες.

Αναπτύσσουμε ανοικτό διάλογο με το κοινωνικό σύνολο μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, απαντώντας και ενημερώνοντας άμεσα για όλες τις εξελίξεις και τα νέα που αφορούν στην Εταιρία. Συγκεκριμένα, τόσο η Aegean όσο και η Olympic Air διαθέτουν ένα ευρύ φάσμα παρουσίας στα social media (facebook, twitter, instagram, linkedin).

Ευρωπαϊκός Κανονισμός 679/2016 περί προστασίας των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ελεύθερης διακίνησης αυτών

Με βάση τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό, η προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι θεμελιώδες δικαίωμα και κάθε φυσικό πρόσωπο έχει δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν. Ο κανονισμός, θέτει νέα δεδομένα και απαιτήσεις έναντι των οποίων Ο Όμιλος οφείλει να ανταποκριθεί και να συμμορφώνεται.

Ο Όμιλος επένδυσε σε λογισμική πλατφόρμα βέλτιστης διαχείρισης συστημάτων πληροφορικής και βάσεων δεδομένων που σχετίζονται με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Συμμετοχή στο Ευρωπαϊκό Fraud Prevention Group

Σκοπός του φορέα είναι η συνεργασία και ο συντονισμός μεταξύ αεροπορικών εταιρειών της Ευρώπης, ταξιδιωτικών γραφείων και συστημάτων, για την ανταλλαγή γνώσεων και προτεινόμενες λύσεις αντιμετώπισης του φαινομένου της απάτης και την περαιτέρω προστασία των επιβατών. Ο φορέας συμμετέχει σε συνέδρια και ημερίδες με την Europol.

Οικονομική επίδοση

Ο Όμιλος στοχεύοντας στην συνεχή βελτίωση των υπηρεσιών του, επενδύει σε νέες τεχνολογίες, αναβαθμίζοντας προγράμματα πιστότητας και το επίπεδο των ηλεκτρονικών υπηρεσιών.

Επιδιώκουμε, τη μετάφραση της ποιότητας της Ελληνικής αερομεταφοράς, σε βιώσιμη, κερδοφόρα ανάπτυξη με πολλαπλά οφέλη για τον τουρισμό, την απασχόληση, την εφοδιαστική αλυσίδα, τις τοπικές κοινωνίες και τα έσοδα του δημόσιου.

Ανάπτυξη δικτύου

Ο Όμιλος επενδύει σταθερά στην ανάπτυξη δικτύου εσωτερικού και εξωτερικού, στην ενίσχυση του τουρισμού με νέα δρομολόγια και αύξηση θέσεων και καλύπτει συνολικά τον Ελλαδικό χώρο.

Ο Όμιλος διεύρυνε το δίκτυο δρομολογίων της στο εξωτερικό από τα περιφερειακά αεροδρόμια με στόχο να προσφέρει βελτιωμένες αεροπορικές συνδέσεις και να αυξήσει τις τουριστικές ροές στη χώρα, ενισχύοντας παράλληλα τις τοπικές οικονομίες.

Ο Όμιλος προσπαθεί αδιάκοπα να συμβάλει στην στήριξη της Ελληνικής περιφέρειας και να εξυπηρετήσει με άριστο τρόπο εκατομμύρια ξένους επισκέπτες.

Ανάπτυξη τοπικών κοινωνιών και ενίσχυση Ελληνικού τουριστικού προϊόντος

Ο Όμιλος συμβάλλει στην περαιτέρω αναβάθμιση του Ελληνικού τουρισμού και της Ελληνικής οικονομίας, αξιοποιώντας συστηματικά τα μέσα που διαθέτει για την προβολή και την προώθηση του Ελληνικού τουριστικού προϊόντος, όπως:

- περιοδικό BLUE,
- ειδικά βαμμένα αεροσκάφη του στόλου μας για την προβολή ιστότοπων,
- ενεργή συμμετοχή και συνεργασία με φορείς για την ανάπτυξη του εισερχόμενου τουρισμού,
- ολοκληρωμένα πλάνα επικοινωνίας.

Στήριξη ευπαθών ομάδων και πολιτιστικές δράσεις

Η κοινωνική συνεισφορά αποτελεί θεμελιώδη αρχή της φιλοσοφίας του Ομίλου, επιδιώκοντας την στήριξη ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων. Στηρίζουμε:

- Με τους επιβάτες μας, τα Παιδικά Χωριά SOS Ελλάδας από το 2008.
- Το έργο σημαντικών ΜΚΟ, φορέων, τους φοιτητές και τις οικογένειές τους, με παροχή εισιτηρίων.
- Ως μόνιμοι χορηγοί τα: Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης, Μέγαρο Μουσικής Αθηνών και Θεσσαλονίκης, Ελληνική Ακαδημία Κινηματογράφου, Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου και ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης, Στέγη Γραμμάτων & Τεχνών, Μουσείο Νίκου Καζαντζάκη, Centre Culturel Hellenique, Εθνική Λυρική Σκηνή, Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης.
- Την Εθνική Ομάδα Ποδοσφαίρου και Καλαθοσφαίρισης Ανδρών και Γυναικών, στις μετακινήσεις τους.
- Τον ΣΕΓΑΣ ως μεγάλος χορηγός και επίσημος χορηγός στη διοργάνωση του Αυθεντικού Μαραθωνίου της Αθήνας.
- Το Golf στην Ελλάδα, ως μοχλό τουριστικής ανάπτυξης, μέσω διοργάνωσης από το 2006 στην Ελλάδα του Διεθνούς Τουρνουά Γκολφ «Aegean Airlines ProAm» και την Ελληνική Ομοσπονδία Γκολφ, την Ένωση Επαγγελματιών Παικτών Ελλάδος (Greek PGA).

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επιδόσεων

- Δεν σημειώθηκαν περιπτώσεις διακύβευσης της ασφάλειας των πτήσεων και των επιβατών.
- 81% συνέπεια αναχώρησης πτήσεων (σύνολο των προγραμματισμένων πτήσεων οι οποίες αναχώρησαν εντός των 15 πρώτων λεπτών από την προγραμματισμένη ώρα αναχώρησης).
- Βράβευση από την SKYTRAX για 8η συνεχόμενη χρονιά και 9η φορά από το 2009 έως σήμερα, ως η καλύτερη περιφερειακή αεροπορική Εταιρία στην Ευρώπη.
- 1ο βραβείο ως "Europe's Leading Regional Airline" στο πλαίσιο των 25ων ετήσιων World Travel Awards.
- 5η θέση στη λίστα με τις 20 καλύτερες αεροπορικές εταιρίες στον κόσμο (πλην των ΗΠΑ) του Conde Nast Traveler.
- Καλύτερος περιφερειακός αερομεταφορέας στην Ευρώπη για το 2018, σύμφωνα με τα βραβεία Travellers' Choice Awards της TripAdvisor.
- Τιμητική διάκριση, ως η Εταιρία με τη μεγαλύτερη αύξηση επιβατικής κίνησης στο αεροδρόμιο «Ελευθέριος Βενιζέλος», για το 2018.
- Τιμητική διάκριση ως η δημοφιλέστερη αεροπορική Εταιρία μεταξύ των Ευρωπαίων επιβατών, στο αεροδρόμιο «Ελευθέριος Βενιζέλος», για το 2018.
- Τιμητική διάκριση ως η ταχύτερα αναπτυσσόμενη αεροπορική Εταιρία στην αγορά της Αφρικής, στο αεροδρόμιο «Ελευθέριος Βενιζέλος», για το 2018.

- Χρυσό βραβείο στην κατηγορία «Mystery Calls – Large Call Centers» σε αναγνώριση των εξαιρετικών υπηρεσιών που προσφέρει μέσω της υπηρεσίας τηλεφωνικής εξυπηρέτησης, στον ετήσιο διαγωνισμό Teleperformance Greece CRM Grand Prix Customer Service Awards.
- 1,84 παράπονα ανά 1.000 επιβάτες και 0,78 παράπονο για αποσκευή, ανά 1.000 επιβάτες.
- Έρευνα Ικανοποίησης επιβατών, σε κλίμακα με άριστα το 5, μέσος βαθμός 4,4 και σε έρευνα ικανοποίησης για το τηλεφωνικό κέντρο, σε κλίμακα με άριστα το 5, μέσος βαθμός 4,63.

Καταπολέμηση της διαφθοράς και δωροδοκία

Κυριότεροι κίνδυνοι και επιδράσεις

Αντιμαχόμαστε τη διαφθορά και είμαστε πλήρως αντίθετοι σε οποιαδήποτε μορφή δωροδοκίας. Ασκούμε διοίκηση με γνώμονα την ηθική, τη διαφάνεια και τις ανοικτές διαδικασίες.

Εταιρικές πολιτικές

Η συμμετοχή των διευθυντών στην επιτυχή εφαρμογή της πολιτικής είναι άμεση και ουσιαστική, υπογραμμίζοντας ότι η διαφθορά και η δωροδοκία δεν είναι αποδεκτές στον Όμιλο.

Στα πλαίσια διατήρησης αποτελεσματικού συστήματος εσωτερικού ελέγχου, έχουμε υιοθετήσει διαδικασία αξιολόγησης κινδύνων όπου ιεραρχούνται οι νέοι και υφιστάμενοι κίνδυνοι. Με βάση τα αποτελέσματα της ιεράρχησης σχεδιάζονται οι αντίστοιχες δικλείδες ασφαλείας με σκοπό τον περιορισμό εκδήλωσης των κινδύνων, ένας εκ των οποίων αφορά στη συμμετοχή σε φαινόμενα διαφθοράς.

Στα πλαίσια της επαρκούς διαχείρισης κινδύνων, έχουμε υιοθετήσει σειρά μέτρων με έμφαση σε θέματα ασφάλειας και πρόσβασης των πληροφοριακών συστημάτων, επαρκή διαχωρισμό καθηκόντων των εργαζομένων, εγκριτικά όρια, απόλυτη διαφάνεια στις προμήθειες, προστασία εταιρικών περιουσιακών στοιχείων, διασφάλιση συναλλαγών και προστασία προσωπικών δεδομένων.

Αναπτύξαμε τον κώδικα δεοντολογίας προμηθειών με βάση τις αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ, της Οικουμενικής Διακήρυξης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τις κατευθυντήριες αρχές των Ηνωμένων Εθνών, καθώς και τις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις. Ο κώδικας δεοντολογίας ορίζει τα ελάχιστα πρότυπα ηθικής και υπεύθυνης συμπεριφοράς που πρέπει να τηρούνται από τους προμηθευτές, υπό το πλαίσιο της ηθικής και της απόλυτης διαφάνειας.

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επιδόσεων

Δεν έχουν καταγραφεί ή αναφερθεί περιπτώσεις διαφθοράς ή ισχυρισμοί για πιθανή δωροδοκία, κατάχρηση, απάτη ή εξαγορά.

V. ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας δηλώνει ότι η Εταιρία έχει υιοθετήσει και συμμορφώνεται πλήρως με το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο περί εταιρικής διακυβέρνησης που ισχύει στην Ελλάδα και ειδικότερα σύμφωνα με το άρθρο 43ββ και το άρθρο 107α του ν. 2190/1920, όπως αντικαταστάθηκαν από το άρθρο 152 και το άρθρο 153 του ν. 4548/2018, αντίστοιχα, το ν.3016/2002, τις διατάξεις του άρθρου 44 του ν.4449/2017 (Επιτροπή Ελέγχου) σε συνδυασμό με τα αναφερόμενα στην με αριθ. πρωτ. 1302/28.4.2017 επιστολή της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και την απόφαση 5/204/14.11.2000 του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, όπως ισχύουν. Η Εταιρία, με την από 16 Μαΐου 2018 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της, έχει αποφασίσει αυτοβούλως να υιοθετήσει και να εφαρμόζει τον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης για τις Εισηγμένες Εταιρείες του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ), όπως αναθεωρήθηκε το 2013 και ισχύει (καλούμενος εφεξής ο «Κώδικας»). Ο Κώδικας αυτός βρίσκεται στον ιστότοπο του ομίλου Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε., στην ακόλουθη ηλεκτρονική διεύθυνση

https://www.helex.gr/documents/10180/2227277/ESED+Kodikas+FEB+2015+-+A4+-+FINAL+-+Internet.pdf/a1b406ab-52e4-4d76-a915-9abefd0a9d09

Η Εταιρία δύναται να προβαίνει σε τροποποιήσεις στον Κώδικα και στις Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης που εφαρμόζει. Λαμβανομένου υπόψη του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της Εταιρίας, όπως αναθεωρήθηκε με την από 30.08.2018 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της, οι αποκλίσεις του Κώδικα που εφαρμόζει η Εταιρία σε σχέση με τις γενικές ή ειδικές αρχές που προβλέπονται για τις εισηγμένες εταιρείες, παρατίθενται στον πίνακα που ακολουθεί. Σημειώνεται ότι οι αποκλίσεις, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης αναφέρονται και αιτιολογούνται στην ετήσια έκθεση της Εταιρίας και συγκεκριμένα στην ενότητα που αφορά στην εταιρική διακυβέρνηση.

Ελληνικός Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης	**Επεξήγηση/Αιτιολόγηση απόκλισης από τις ειδικές πρακτικές του Ελληνικού Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης**
Ρόλος και Αρμοδιότητες Διοικητικού Συμβουλίου	Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν έχει συστήσει ξεχωριστές επιτροπές που να προϊστανται στη διαδικασία υποβολής υποψηφιοτήτων για εκλογή στο Διοικητικό Συμβούλιο και να προετοιμάζουν προτάσεις προς το Διοικητικό Συμβούλιο όσον αφορά στις αμοιβές των εκτελεστικών μελών και των βασικών ανώτατων στελεχών, δεδομένου ότι η πολιτική της Εταιρίας σε σχέση με τις αμοιβές αυτές είναι σταθερή και διαμορφωμένη.
Μέγεθος και Σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου	Το 1/3 του Διοικητικού Συμβουλίου δεν αποτελείται από ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη απαλλαγμένα από συγκρούσεις συμφερόντων με την Εταιρία και από στενούς δεσμούς με τη Διοίκηση, τους βασικούς μετόχους ή την Εταιρία. Αποτελείται από 2 εκτελεστικά μέλη, 6 μη εκτελεστικά μέλη, και 3 ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη. Με τη συγκεκριμένη ισορροπία έχει διασφαλισθεί στη διάρκεια όλων των τελευταίων ετών η αποτελεσματική και παραγωγική λειτουργία του. Το Διοικητικό Συμβούλιο δε διορίζει ανεξάρτητο Αντιπρόεδρο, προερχόμενο από τα ανεξάρτητα μέλη του, αλλά μη εκτελεστικό.
Καθήκοντα και συμπεριφορά των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου	Δεν υφίσταται υποχρέωση αναλυτικής γνωστοποίησης τυχόν επαγγελματικών δεσμεύσεων των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (συμπεριλαμβανομένων και σημαντικών μη εκτελεστικών δεσμεύσεων σε εταιρείες και μη κερδοσκοπικά ιδρύματα) πριν από το διορισμό τους στο Διοικητικό Συμβούλιο ούτε περιορισμός στον αριθμό των Διοικητικών Συμβουλίων εισηγμένων εταιρειών στα οποία μπορούν να συμμετέχουν, εφόσον μέχρι στιγμής όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να ανταποκριθούν στα καθήκοντα τους, αφιερώνουν επαρκή χρόνο σε αυτά και ενημερώνονται για τις εξελίξεις στα θέματα που άπτονται των καθηκόντων τους. Δεν απαιτείται έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου για το διορισμό εκτελεστικού του μέλους σε Εταιρία που δεν είναι θυγατρική ή συνδεδεμένη. Ωστόσο, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου οφείλουν να αποκαλύπτουν στα υπόλοιπα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου τα σημαντικά ίδια συμφέροντά τους που ενδέχεται να επηρεάζονται άμεσα από συναλλαγές ή αποφάσεις της Εταιρίας, καθώς και κάθε άλλη σύγκρουση ιδίων συμφερόντων με αυτών της Εταιρίας ή συνδεδεμένων

	με αυτήν επιχειρήσεων, όπως αυτές ορίζονται στην εκάστοτε κείμενη νομοθεσία, που ανακύπτει κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.
Ανάδειξη υποψήφιων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου	Δεν υφίσταται επιτροπή ανάδειξης υποψηφιοτήτων για το Διοικητικό Συμβούλιο, καθώς λόγω της δομής και λειτουργίας της Εταιρίας η συγκεκριμένη επιτροπή δεν αξιολογείται ως απαραίτητη κατά την παρούσα χρονική στιγμή.
Λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίων	Το Διοικητικό Συμβούλιο στην αρχή κάθε ημερολογιακού έτους δεν υιοθετεί ημερολόγιο συνεδριάσεων και 12μηνο πρόγραμμα δράσης καθώς είναι ευχερής η σύγκληση και συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου, όταν το επιβάλλουν οι ανάγκες της Εταιρίας ή ο νόμος, χωρίς την ύπαρξη προκαθορισμένου προγράμματος δράσεως. Ο Πρόεδρος δεν έχει σε τακτική βάση συναντήσεις με τα μη εκτελεστικά μέλη, χωρίς την παρουσία των εκτελεστικών μελών, για να συζητά την επίδοση και τις αμοιβές των τελευταίων, και άλλα σχετικά ζητήματα, καθώς οποιοδήποτε θέμα συζητείται παρουσία όλων των μελών. Δεν υπάρχουν προγράμματα εισαγωγικής ενημέρωσης που να διασφαλίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο για τα νέα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, ούτε διαρκή επαγγελματική επιμόρφωση για τα υπόλοιπα μέλη καθώς προτείνονται προς εκλογή ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου πρόσωπα που διαθέτουν ικανή και αποδεδειγμένη εμπειρία και οργανωτικές - διοικητικές ικανότητες Δεν υπάρχει συγκεκριμένη πρόβλεψη για την παροχή επαρκών πόρων στις επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους καθώς και για την πρόσληψη εξωτερικών συμβούλων, καθώς οι σχετικοί πόροι εγκρίνονται ανά περίπτωση από την διοίκηση της Εταιρίας, με βάση τις εκάστοτε εταιρικές ανάγκες.
Αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου	Δεν υφίσταται θεσμοθετημένη διαδικασία με σκοπό την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών του ούτε αξιολογείται η επίδοση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου κατά τη διάρκεια διαδικασίας στην οποία προϊσταται ο ανεξάρτητος Αντιπρόεδρος ή άλλο μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ελλείψει ανεξάρτητου Αντιπροέδρου. Η διαδικασία αυτή δε θεωρείται ως αναγκαία σύμφωνα με την οργανωτική δομή της Εταιρίας. Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν περιγράφει συνοπτικά στην ετήσια δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης τη διαδικασία αξιολόγησης του ιδίου, καθώς και των επιτροπών του καθώς δεν υφίστανται σχετικές διαδικασίες αξιολόγησης.
Επιτροπή Ελέγχου	Η Τακτική Γ.Σ., στις 10.05.2017, (προ)ενέκρινε συνολικές αμοιβές ποσού €36.000 για το έτος 2017 για τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου της Εταιρίας. Ομοίως, η Τακτική Γ.Σ., στις 16.05.2018, (προ)ενέκρινε συνολικές αμοιβές ποσού €36.000 για το έτος 2018 για τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου της Εταιρίας.
Αμοιβές	Δεν προβλέπεται τα εκτελετικά μέλη του Δοικητικού Συμβουλίου να απαιτήσουν την επιστροφή όλου ή μέρους του

	bonus που έχει απονεμηθεί, λόγω αναθεωρημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων προηγούμενων χρήσεων ή γενικώς βάσει εσφαλμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του bonus αυτού. Δεν υφίσταται επιτροπή αμοιβών, αποτελούμενη αποκλειστικά από μη εκτελεστικά μέλη, ανεξάρτητα στην πλειονότητα τους, η οποία έχει ως αντικείμενο τον καθορισμό των αμοιβών των εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και κατά συνέπεια δεν υπάρχουν ρυθμίσεις για τα καθήκοντα της εν λόγω επιτροπής, τη συχνότητα συνεδριάσεων της και για άλλα θέματα που αφορούν στη λειτουργία της. Η σύσταση της εν λόγω επιτροπής, σύμφωνα με τη δομή και λειτουργία της Εταιρίας δεν έχει αξιολογηθεί ως αναγκαία μέχρι σήμερα. Η αμοιβή κάθε εκτελεστικού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου δεν εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο μετά από πρόταση της επιτροπής αμοιβών, χωρίς την παρουσία των εκτελεστικών μελών αυτού, δεδομένου ότι δεν υφίσταται επιτροπή αμοιβών. Οι πάσης φύσεως αμοιβές και παροχές προς τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθορίζονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου και σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στο ν. 2190/1920. Στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι δυνατό να χορηγηθεί αποζημίωση, το ύψος της οποίας ορίζεται με ειδική απόφαση της τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων. Κάθε άλλη αμοιβή ή αποζημίωση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, επιβαρύνει την Εταιρία, αν εγκριθεί με ειδική απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης.
Γενική Συνέλευση	Δε διατίθεται περίληψη των πρακτικών της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων στον ιστότοπο της Εταιρίας. Ανακοινώνονται, ωστόσο, τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας για κάθε απόφαση της Γενικής Συνέλευσης εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων, μεταφρασμένα και στην αγγλική.

Περαιτέρω, η Εταιρία διαθέτει Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας, ο οποίος εγκρίθηκε και τέθηκε αρχικώς σε ισχύ με την από 31.03.2007 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας, αναθεωρήθηκε δε με την από 30.08.2018 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας, προκειμένου να προσαρμοσθεί σε πρόσφατες τροποποιήσεις της κείμενης νομοθεσίας περί εταιρικής διακυβέρνησης, περιλαμβανομένων των διατάξεων του άρθρου 44 του ν.4449/2017 (αναφορικά με τις αρμοδιότητες της Επιτροπής Ελέγχου). Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας της Εταιρίας διαθέτει το ελάχιστο περιεχόμενο που αναφέρεται στο άρθρο 6 του ν.3016/2002, όπως ισχύει σήμερα και είναι σύμφωνα με τη δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης της Εταιρίας και τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης που έχει υιοθετήσει και εφαρμόζει η Εταιρία.
Επιπρόσθετα, η Εταιρία διαθέτει Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου, ο οποίος εγκρίθηκε και τέθηκε σε ισχύ με την από 25.10.2018 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας και είναι δημοσιευμένος στον ιστότοπο της Εταιρίας. Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου καταρτίστηκε σε συμμόρφωση με την με αριθ. πρωτ. 1302/28.04.2017 επιστολή της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και καλύπτει την σύνθεση, τον ρόλο, τις αρμοδιότητες και τον τρόπο λειτουργίας και αξιολόγησής της Επιτροπής Ελέγχου όπως ορίζονται από την εν λόγω επιστολή, το άρθρο 44 του ν. 4449/2017 και τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης που έχει υιοθετήσει και εφαρμόζει η Εταιρία

Εσωτερικός Έλεγχος

Η Εταιρία διαθέτει Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία αποτελεί μια ανεξάρτητη, αντικειμενική και συμβουλευτική δραστηριότητα, σχεδιασμένη να προσθέτει αξία και να βελτιώνει τις λειτουργίες του οργανισμού. Βοηθάει την Εταιρία να επιτύχει τους σκοπούς της, προσφέροντας μια συστηματική προσέγγιση για την αποτίμηση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης κινδύνων, των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου (διαδικασίες) και της εταιρικής διακυβέρνησης.
Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου ελέγχει την πιστή εφαρμογή της νομοθεσίας και την τήρηση του Καταστατικού της Εταιρίας και του συνόλου των πολιτικών και διαδικασιών του Ομίλου της Εταιρίας. Ο υπεύθυνος της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου αναπτύσσει και τηρεί σχετικό εγχειρίδιο διαδικασιών, το οποίο καλύπτει όλες τις πλευρές δραστηριοποίησης του Εσωτερικού Ελέγχου και εποπτεύει συνεχώς την αποτελεσματικότητα του.
Η λειτουργία εσωτερικού ελέγχου της Εταιρίας είναι ανεξάρτητη και οι εσωτερικοί ελεγκτές είναι ανεξάρτητοι κατά την εκτέλεση του έργου τους, δεν υπάγονται ιεραρχικά σε καμία άλλη υπηρεσιακή μονάδα της Εταιρίας και εποπτεύονται από την Επιτροπή Ελέγχου. Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρίας αποτελεί μία ανεξάρτητη οργανωτική μονάδα, η οποία αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο και στην Επιτροπή Ελέγχου, σύμφωνα με το Καταστατικό της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου και τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Εταιρίας. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις των εν λόγω κειμένων, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου, μεταξύ άλλων, υποβάλλει στην Επιτροπή Ελέγχου και στο Διοικητικό Συμβούλιο, έγγραφη έκθεση εσωτερικού ελέγχου, στην οποία αναφέρονται οι επιμέρους διαδικασίες και ενέργειες εσωτερικού ελέγχου, καθώς και τα πορίσματα του εσωτερικού ελέγχου.
Οι εσωτερικοί ελεγκτές της Εταιρίας ορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο, είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και δεν μπορούν να ορισθούν ως εσωτερικοί ελεγκτές μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, διευθυντικά στελέχη τα οποία έχουν και άλλες εκτός του εσωτερικού ελέγχου αρμοδιότητες ή συγγενείς των παραπάνω μέχρι και του δεύτερου βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας. Η Εταιρία υποχρεούται να ενημερώνει την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για οποιαδήποτε μεταβολή στα πρόσωπα ή την οργάνωση του εσωτερικού ελέγχου εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από τη μεταβολή αυτή.
Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, οι εσωτερικοί ελεγκτές δικαιούνται να λάβουν γνώση οποιωνδήποτε εγγράφων είναι απολύτως αναγκαία για τη διενέργεια του ελέγχου. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου οφείλουν να συνεργάζονται και να παρέχουν πληροφορίες στην Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου και στην Επιτροπή Ελέγχου και γενικά να διευκολύνουν με κάθε τρόπο το έργο τους. Η διοίκηση της Εταιρίας, ως οφείλει, τους παρέχει όλα τα απαραίτητα μέσα για τη διευκόλυνση του έργου τους. Σημειώνεται ότι οι διατάξεις του «Καταστατικού της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου» του Νοεμβρίου 2018 δεν έρχονται σε αντίθεση με τις διατάξεις του από 30.08.2018 αναθεωρημένου Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας και του από 25.10.2018 αναθεωρημένου Κανονισμού Λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου.

Αρμοδιότητες

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρίας έχει, ενδεικτικά, τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- Παρακολουθεί την εφαρμογή και τη συνεχή τήρηση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας και του καταστατικού της Εταιρίας, καθώς και της εν γένει νομοθεσίας που αφορά την Εταιρία και ιδιαίτερα του νομοθετικού πλαισίου των ανωνύμων εταιρειών και της χρηματιστηριακής νομοθεσίας,
- Ελέγχει την τήρηση των δεσμεύσεων που περιέχονται στα ενημερωτικά δελτία και τα επιχειρηματικά σχέδια της Εταιρίας σχετικά με τη χρήση των κεφαλαίων που αντλήθηκαν από το Χρηματιστήριο,
- Ελέγχει τη νομιμότητα των αμοιβών και πάσης φύσης παροχών προς τα μέλη της διοίκησης αναφορικά με τις αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων της Εταιρίας,
- Αναφέρει στο Διοικητικό Συμβούλιο περιπτώσεις σύγκρουσης των ιδιωτικών συμφερόντων των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή των διευθυντικών στελεχών με τα συμφέροντα της Εταιρίας, τις οποίες διαπιστώνει κατά την άσκηση των καθηκόντων της,
- Ενημερώνει εγγράφως, ως εκ του νόμου οφείλει, μία (1) φορά τουλάχιστον το τρίμηνο, την Επιτροπή Ελέγχου και το Διοικητικό Συμβούλιο για το διενεργούμενο από αυτούς έλεγχο,
- Παρίσταται στις γενικές συνελεύσεις των μετόχων και σε περίπτωση που χρειαστεί παρέχει ενημέρωση στους μετόχους της Εταιρίας κατά τη διάρκεια των συνελεύσεων αυτών,

- Παρέχει, μετά από έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας, οποιαδήποτε πληροφορία ζητηθεί εγγράφως από τις Εποπτικές Αρχές, συνεργάζονται με αυτές και διευκολύνει με κάθε δυνατό τρόπο, το έργο παρακολούθησης, ελέγχου και εποπτείας που ασκούν,
- Μεριμνά για την ενημέρωση του προσωπικού σχετικά με την τρέχουσα νομοθεσία που αφορά στη δραστηριότητά τους.

Περαιτέρω, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου έχει την ευθύνη για τα εξής:

- Τη διασφάλιση της σύννομης απεικόνισης των συναλλαγών της Εταιρίας,
- Την επιβεβαίωση της αξιοπιστίας και της ακρίβειας και τη διασφάλιση της πληρότητας των οικονομικών και λειτουργικών πληροφοριών που παράγονται και των μέσων που χρησιμοποιούνται,
- Την κατάρτιση ενός ευέλικτου ετήσιου ελεγκτικού πλάνου στο οποίο περιλαμβάνεται κάθε κίνδυνος και σημείο ελέγχου που έχει αναγνωριστεί από τη διοίκηση,
- Την εκτίμηση της επάρκειας και αποτελεσματικότητας, καθώς επίσης και την προώθηση της ποιοτικής και συνεχούς βελτίωσης, των διαδικασιών ελέγχου και της διαχείρισης κινδύνων.

Με την από 18 Φεβρουαρίου 2014 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας, τη θέση του Εσωτερικού Ελεγκτή έχει αναλάβει ο κ. Μενεξιάδης Μάριος του Ευγενίου ως πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, που πληροί τα κριτήρια ανεξαρτησίας της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 3016/2002, ήτοι δεν αποτελεί μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, διευθυντικό στέλεχος το οποίο έχει και άλλες εκτός του εσωτερικού ελέγχου αρμοδιότητες ή συγγενής των παραπάνω μέχρι και του δεύτερου βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας. Επίσης, πληροί τις προϋποθέσεις και τους όρους αναφορικά με τις αρμοδιότητες και ιδίως τις ιδιότητες του Εσωτερικού Ελεγκτή όπως αυτές διεξοδικά αναφέρονται στις διατάξεις των άρθρων 7 και 8 του ν.3016/2002, καθώς και στην απόφαση 5/204/14.11.2000 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με τις εταιρείες που έχουν εισαγάγει τις μετοχές τους στο Χ.Α., όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Πληροφοριακά στοιχεία για τον τρόπο λειτουργίας της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων και τις βασικές εξουσίες της καθώς και περιγραφή των δικαιωμάτων των μετόχων και του τρόπου άσκησής τους

Τρόπος λειτουργίας Γενικής Συνέλευσης

Το Διοικητικό Συμβούλιο, διασφαλίζει ότι η προετοιμασία και η διεξαγωγή της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων διευκολύνουν την αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων των μετόχων, οι οποίοι μπορούν να είναι πλήρως ενημερωμένοι για όλα τα θέματα που σχετίζονται με τη συμμετοχή τους στη Γενική Συνέλευση, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων ημερήσιας διάταξης και των δικαιωμάτων τους κατά τη Γενική Συνέλευση. Το Διοικητικό Συμβούλιο αξιοποιεί τη Γενική Συνέλευση των μετόχων για να διευκολύνει τον ουσιαστικό και ανοιχτό διάλογό τους με την Εταιρία.

Σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Νόμου 3884/2010, η εταιρία αναρτά στον ιστότοπό της είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, τόσο στην ελληνική όσο και στην αγγλική γλώσσα, πληροφορίες σχετικά με:

- την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων,
- τους βασικούς κανόνες και τις πρακτικές συμμετοχής, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος εισαγωγής θεμάτων στην ημερήσια διάταξη και υποβολής ερωτήσεων, καθώς και των προθεσμιών εντός των οποίων τα δικαιώματα αυτά μπορούν να ασκηθούν,
- τις διαδικασίες ψηφοφορίας, τους όρους αντιπροσώπευσης μέσω πληρεξουσίου και τα χρησιμοποιούμενα έντυπα για ψηφοφορία μέσω πληρεξουσίου,
- την προτεινόμενη ημερήσια διάταξη της συνέλευσης, συμπεριλαμβανομένων σχεδίων των αποφάσεων προς συζήτηση και ψήφιση, αλλά και τυχόν συνοδευτικών εγγράφων,
- τον προτεινόμενο κατάλογο υποψήφιων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και τα βιογραφικά τους (εφόσον υπάρχει θέμα εκλογής μελών), και

- το συνολικό αριθμό των μετοχών και των δικαιωμάτων ψήφου κατά την ημερομηνία της σύγκλησης.

Τουλάχιστον ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας, ή/και ο Αντιπρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος, παρίστανται στη Γενική Συνέλευση των μετόχων, προκειμένου να παρέχουν πληροφόρηση και ενημέρωση επί θεμάτων της αρμοδιότητάς τους που τίθενται προς συζήτηση και επί ερωτήσεων ή διευκρινίσεων που ζητούν οι μέτοχοι. Ο Πρόεδρος της Γενικής Συνέλευσης διαθέτει επαρκή χρόνο για την υποβολή ερωτήσεων από τους μετόχους.

Βασικές εξουσίες Γενικής Συνέλευσης

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων είναι το ανώτατο όργανο της Εταιρίας και δικαιούται να αποφασίζει γενικά για κάθε εταιρική υπόθεση. Οι νόμιμες αποφάσεις της υποχρεώνουν και τους απόντες και τους διαφωνούντες μετόχους.

Η Γενική Συνέλευση είναι το μόνο αρμόδιο όργανο για να αποφασίζει για:

- Κάθε θέμα που υποβάλλεται σ' αυτή από το Διοικητικό Συμβούλιο ή από τους δικαιούμενους σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου ή του Καταστατικού να προκαλέσουν την σύγκλησή της,
- Τροποποιήσεις του Καταστατικού. Τέτοιες τροποποιήσεις θεωρούνται όσες αφορούν την αύξηση, ή την μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, τη διάλυση της Εταιρίας, την παράταση της διάρκειάς της και συγχώνευσή της με άλλη,
- Την εκλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ελεγκτών και καθορισμού της αμοιβής τους,
- Την έγκριση ή μεταρρύθμιση των ετησίων χρηματοοικονομικών καταστάσεων που καταρτίζει το Διοικητικό Συμβούλιο και την διάθεση των καθαρών κερδών,
- Την έγκριση, με ειδική ψηφοφορία που γίνεται με ονομαστική κλήση, της διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και για την απαλλαγή του Διοικητικού Συμβουλίου και των ελεγκτών από κάθε ευθύνη μετά την ψήφιση των ετησίων χρηματοοικονομικών καταστάσεων και μετά από ακρόαση της έκθεσης επί των πεπραγμένων του Διοικητικού Συμβουλίου και επί της γενικής καταστάσεως των εταιρικών υποθέσεων και της Εταιρίας. Στην παραπάνω ψηφοφορία έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν και τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας και οι υπάλληλοι της, αλλά μόνο με μετοχές που τους ανήκουν κατά κυριότητα,
- Την ακρόαση των ελεγκτών σχετικά με τον έλεγχο των βιβλίων και λογαριασμών της Εταιρίας, που έχουν διενεργήσει,
- Την έκδοση ομολογιακών δανείων με δικαίωμα απόληψης επί των κερδών, σύμφωνα με το άρθρο 3β του Κ.Ν. 2190/1920 και μετατρέψιμων ομολογιακών δανείων,
- Τον διορισμό εκκαθαριστών σε περίπτωση λύσης της εταιρίας,
- Την έγερση αγωγής κατά μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή των ελεγκτών, για παράβαση των καθηκόντων τους που απορρέουν από τον Νόμο και το Καταστατικό

Δικαιώματα μετόχων και τρόποι άσκησης τους

Στη Γενική Συνέλευση της Εταιρίας, δικαιούται να συμμετέχει και να ψηφίζει κάθε μέτοχος που εμφανίζεται με την ιδιότητα αυτή στα αρχεία του φορέα στον οποίο τηρούνται οι κινητές αξίες της Εταιρίας. Η άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων δεν προϋποθέτει τη δέσμευση των μετοχών του δικαιούχου ούτε την τήρηση ανάλογης διαδικασίας. Οι μέτοχοι που έχουν δικαίωμα συμμετοχής στη Γενική Συνέλευση μπορούν να αντιπροσωπευτούν σ' αυτήν από πρόσωπο που έχουν εξουσιοδοτήσει νόμιμα.

Τα δικαιώματα των μετόχων της Εταιρίας, που πηγάζουν από τη μετοχή της είναι ανάλογα με το ποσοστό του κεφαλαίου, στο οποίο αντιστοιχεί η καταβεβλημένη αξία της μετοχής. Κάθε μετοχή παρέχει όλα τα δικαιώματα που προβλέπει ο Ν. 2190/1920 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αλλά και το καταστατικό της εταιρίας.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, ο Αντιπρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος, είναι διαθέσιμοι για συναντήσεις με μετόχους της Εταιρίας με σημαντικές συμμετοχές και συζητούν μαζί τους ζητήματα που αφορούν στη διακυβέρνηση της Εταιρίας. Επίσης, ο Πρόεδρος διασφαλίζει ότι οι απόψεις των μετόχων γνωστοποιούνται στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Πληροφοριακά στοιχεία για τη σύνθεση και τον τρόπο λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου

Σύμφωνα με το άρθρο 6 του ισχύοντος καταστατικού της Εταιρίας, η Εταιρία διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο αποτελείται από επτά (7) μέλη έως δέκα πέντε (15) μέλη. Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να είναι και νομικό πρόσωπο. Στην περίπτωση αυτή, το νομικό πρόσωπο υποχρεούται να ορίσει ένα φυσικό πρόσωπο για την άσκηση των εξουσιών του νομικού προσώπου ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Παράλειψη του νομικού προσώπου να προβεί στον ορισμό φυσικού προσώπου για την άσκηση των αντίστοιχων εξουσιών εντός 15 ημερών από το διορισμό του νομικού προσώπου ως μέλους του διοικητικού συμβουλίου λογίζεται ως παραίτηση του νομικού προσώπου από τη θέση του μέλους.

Το Διοικητικό Συμβούλιο εκλέγεται με μυστική ψηφοφορία από τη Γενική Συνέλευση με τριετή θητεία, που παρατείνεται μέχρι τη λήξη της προθεσμίας εντός της οποίας πρέπει να συνέλθει η αμέσως επόμενη Τακτική Γενική Συνέλευση μετά τη λήξη της θητείας του και μέχρι τη λήψη της σχετικής απόφασης. Σε κάθε περίπτωση η θητεία δεν μπορεί να υπερβεί την τετραετία. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να είναι μέτοχοι ή μη μέτοχοι και είναι πάντοτε επανεκλέξιμα.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από εκτελεστικά και μη μέλη, σύμφωνα με το ν. 3016/2002 περί εταιρικής διακυβέρνησης, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Ο αριθμός των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου δεν πρέπει να είναι μικρότερος του 1/3 του συνολικού αριθμού των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και αν προκύψει κλάσμα στρογγυλοποιείται στον επόμενο ακέραιο αριθμό. Δύο (2) τουλάχιστον από τα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι ανεξάρτητα, δηλαδή, δεν έχουν καμία σχέση εξάρτησης με την Εταιρία ή με συνδεδεμένα με αυτήν πρόσωπα, κατά την έννοια του άρθρου 4 του ν. 3016/2002 περί εταιρικής διακυβέρνησης, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Το τρέχον Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας εξελέγη αρχικά κατά την ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρίας, η οποία πραγματοποιήθηκε την 16.05.2018 και απαρτίζονταν από 12 μέλη, εκ των οποίων τρία (3) εκτελεστικά, εννέα (9) μη εκτελεστικά και τρία (3) εξ αυτών ανεξάρτητα, κατά την έννοια των διατάξεων του ν. 3016/2002. Ειδικότερα, η σημερινή σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου διαμορφώθηκε μετά από τη συγκρότησή του σε σώμα δυνάμει της απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου και την ανασυγκρότησή του σε σώμα στις 24.05.2018 κατόπιν της απώλειας του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου Θεόδωρου Βασιλάκη, ο οποίος έφυγε από τη ζωή στις 17 Μαΐου 2018 και της απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας να εξακολουθήσει τη διαχείριση και εκπροσώπηση της Εταιρίας από τα υπόλοιπα 11 μέλη του, εκ των οποίων τα δύο (2) είναι εκτελεστικά, ενώ τα εννέα (9) είναι μη εκτελεστικά και τρία (3) εξ αυτών είναι ανεξάρτητα μη εκτελεστικά, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 4 του ν. 3016/2002, χωρίς άμεση εκλογή νέου μέλους, σύμφωνα με τις διατάξεις του Καταστατικού της Εταιρίας και το νόμο.

Ακολουθεί πίνακας με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ	ΕΝΑΡΞΗ ΘΗΤΕΙΑΣ	ΛΗΞΗ ΘΗΤΕΙΑΣ
1. Ευτύχιος Βασιλάκης	Πρόεδρος - Εκτελεστικό μέλος	16/5/2018	16/5/2021
2. Αναστάσιος Δαυίδ	Αντιπρόεδρος - Μη εκτελεστικό μέλος	16/5/2018	16/5/2021
3. Δημήτριος Γερογιάννης	Διευθύνων Σύμβουλος - Εκτελεστικό μέλος	16/5/2018	16/5/2021
4. Γεώργιος Βασιλάκης	Μη εκτελεστικό μέλος	16/5/2018	16/5/2021
5. Χρήστος Ιωάννου	Μη εκτελεστικό μέλος	16/5/2018	16/5/2021
6. Κωνσταντίνος Καλαμάτας	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος	16/5/2018	16/5/2021
7. Αχιλλέας Κωνσταντακόπουλος	Μη εκτελεστικό μέλος	16/5/2018	16/5/2021
8. Παναγιώτης Λασκαρίδης	Μη εκτελεστικό μέλος	16/5/2018	16/5/2021
9. Αλέξανδρος Μακρίδης	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος	16/5/2018	16/5/2021
10. Νικόλαος - Γεώργιος Νανόπουλος	Μη εκτελεστικό μέλος	16/5/2018	16/5/2021
11. Βίκτωρ Πιζάντε	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος	16/5/2018	16/5/2021

Παρακάτω περιγράφονται οι αρμοδιότητες του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και του Διευθύνοντα Συμβούλου:

Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου

Καθορίζει τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, διασφαλίζει την καλή οργάνωση των εργασιών του Διοικητικού Συμβουλίου, συγκαλεί σε συνεδρίαση τα μέλη του και διευθύνει τις Συνεδριάσεις του.

Ο ίδιος ή με ειδική εξουσιοδότηση από το Διοικητικό Συμβούλιο, μέλος αυτού ή υπάλληλος της Εταιρίας που τελεί σε οποιαδήποτε σχέση με αυτήν ή δικηγόρος της Εταιρίας:

- Εκπροσωπεί δικαστικά και εξώδικα την Εταιρία.
- Εκπροσωπεί την Εταιρία ενώπιον πάσης αρχής.
- Μπορεί σε περίπτωση προφανούς κινδύνου από την αναβολή και χωρίς απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, να εγείρει και να αντικρούει αγωγές και να ασκεί ένδικα μέσα, να διορίζει πληρεξούσιους και να προβαίνει σε κάθε δικαστική ή εξώδικη πράξη προστατευτική των συμφερόντων της Εταιρίας. Οι πράξεις αυτές υποβάλλονται αμέσως στο Διοικητικό Συμβούλιο για έγκριση.
- Αναλαμβάνει κάθε αρμοδιότητα που του εκχωρεί το Διοικητικό Συμβούλιο και υπογράφει κάθε σύμβαση της Εταιρίας σύμφωνα με σχετική εξουσιοδότηση που του έχει δοθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Διευθύνων Σύμβουλος

Ο Διευθύνων Σύμβουλος είναι υπεύθυνος για την υλοποίηση των στρατηγικών στόχων της Εταιρίας και την διαχείριση των υποθέσεων (day-to-day management) της Εταιρίας. Είναι υπεύθυνος για τη διασφάλιση της ομαλής, εύρυθμης και αποτελεσματικής λειτουργίας της Εταιρίας, σύμφωνα με τους στρατηγικούς στόχους, τα επιχειρησιακά σχέδια και το πρόγραμμα δράσης, όπως αυτά καθορίζονται με αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και της Γενικής Συνέλευσης.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας, καθοδηγεί τις στρατηγικές επιλογές και επικυρώνει τις σημαντικές αποφάσεις της Εταιρίας. Προΐσταται όλων των Διευθύνσεων της Εταιρίας και είναι αρμόδιος μεταξύ άλλων και για:

α) Στρατηγική κατεύθυνση:

- Τη λήψη στρατηγικών αποφάσεων αναφορικά με την ανάπτυξη επιχειρηματικών στρατηγικών, καθώς επίσης και την πρόταση μεγάλων επενδύσεων.
- Τον καθορισμό των οργανωτικών σχεδίων της Εταιρίας.
- Τη διασφάλιση της εφαρμογής των αποφάσεων της Εταιρίας και την ενημέρωση του Διοικητικού Συμβουλίου για θέματα της Εταιρίας.

β) Επιχειρησιακή εκτελεστική καθοδήγηση:

- Το συντονισμό των ανώτατων στελεχών, την επίβλεψη και διασφάλιση της αποδοτικότητάς τους για την εύρυθμη λειτουργία της Εταιρίας.
- Τη λήψη /συμμετοχή σε μεγάλες επιχειρησιακές αποφάσεις της Εταιρίας.
- Τον καθορισμό των πολιτικών διαχείρισης κινδύνου. Την αξιολόγηση των κινδύνων και την εφαρμογή μέτρων και διαδικασιών για την αποτελεσματική αντιμετώπισή τους.

γ) Διαχείριση Απόδοσης:

- Τον προσδιορισμό των στόχων του προϋπολογισμού καθώς και την πρόταση καθορισμού των ετήσιων στόχων απόδοσης. Την υλοποίηση των στόχων των ετήσιων προϋπολογισμών.
- Την εποπτεία της οικονομικής διαχείρισης της Εταιρίας.
- Τη διασφάλιση της διαδικασίας επίτευξης των στόχων και αποτελεσμάτων.

δ) Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού:

- Την πρόσληψη και καθοδήγηση της ηγετικής ομάδας στελεχών της Εταιρίας.
- Τη χάραξη /καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών αξιολόγησης της απόδοσης, προαγωγών και ανάπτυξης στελεχών, καθώς και του συστήματος ανταμοιβής.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος είναι αρμόδιος για θέματα συντονισμού των επιμέρους Διευθύνσεων της Εταιρίας και την υποβολή εισηγήσεων προς το Διοικητικό Συμβούλιο, αναφορικά με θέματα αρμοδιότητας του Συμβουλίου.

Τρόπος Λειτουργίας και Αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου

Σύμφωνα με το άρθρο 11 του Καταστατικού, το Διοικητικό Συμβούλιο, ενεργώντας συλλογικά, έχει τη διοίκηση και διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων. Αποφασίζει γενικά για κάθε ζήτημα που αφορά την Εταιρία εκτός από εκείνα που είτε από το Νόμο, είτε από το Καταστατικό, έχει αρμοδιότητα η Γενική Συνέλευση των μετόχων. Στις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου συμπεριλαμβάνεται και η έκδοση ομολογιακού δανείου, με εξαίρεση τα μετατρέψιμα ομολογιακά δάνεια, για τα οποία ισχύουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 3 του Καταστατικού, και τα ομολογιακά δάνεια με δικαίωμα απόληψης κερδών, για τα οποία μόνη αρμόδια είναι η Γενική Συνέλευση. Ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, το Διοικητικό Συμβούλιο:

α) Εκπροσωπεί την Εταιρία δικαστικά και εξώδικα.

β) Αρχίζει και διεξάγει δίκες, ενεργεί κατασχέσεις, εγγραφές προσημειώσεων και υποθηκών, συναινεί σε άρση τους, παραιτείται από προνόμια, αγωγές και ένδικα μέσα, συμβιβάζεται δικαστικά και εξώδικα και συνομολογεί διαιτησίες.

γ) Αποκτά, συνιστά ή μεταβιβάζει εμπράγματα και ενοχικά δικαιώματα σε κινητά και ακίνητα με την επιφύλαξη του άρθρου 10 του ν. 2190/20 (πλέον άρθρο 19 του ν. 4548/2018) και αποδέχεται υποχρεώσεις, συνάπτει κάθε μορφής συμβάσεις, με την επιφύλαξη του άρθρου 23α του ν. 2190/1920 (πλέον των άρθρων 99-101 του ν.4548/2018), συμμετέχει σε διαγωνισμούς δημοσίους ή άλλους καθώς και σε δημόσιες ή ιδιωτικές, μειοδοτικές ή πλειοδοτικές δημοπρασίες.

δ) Διορίζει, τοποθετεί και παύει υπαλλήλους και αντιπροσώπους της Εταιρίας, ρυθμίζει τις απολαβές και μισθούς τους και παρέχει και ανακαλεί κάθε γενική και ειδική πληρεξουσιότητα για λογαριασμό της Εταιρίας.

ε) Εκδίδει, αποδέχεται και υπογράφει ή εγγυάται ή οπισθογραφεί γραμμάτια σε διαταγή, συναλλαγματικές, επιταγές όπως και κάθε τίτλο σε διαταγή.

στ) Καθορίζει γενικά τις δαπάνες της Εταιρίας.

ζ) Ελέγχει τα βιβλία και το Ταμείο της Εταιρίας, καταρτίζει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, προτείνει τις αποσβέσεις που γίνονται στις εγκαταστάσεις και τις επισφαλείς απαιτήσεις και προτείνει τα μερίσματα και τα κέρδη που θα διανεμηθούν.

η) Κανονίζει την εσωτερική λειτουργία της Εταιρίας και εκδίδει τους σχετικούς κανονισμούς, και γενικά επιχειρεί κάθε πράξη διοίκησης της Εταιρίας και διαχείρισης της περιουσίας της και έχει κάθε εξουσία και δικαίωμα για τη διαχείριση των εταιρικών συμφερόντων και την ενέργεια κάθε πράξης για την πραγμάτωση των σκοπών που επιδιώκει η Εταιρία.

θ) λαμβάνει κάθε είδους δάνειο ή πίστωση με ή χωρίς ειδική εγγύηση και παρέχει δάνεια σε εταιρείες με τις οποίες η Εταιρία έχει επιχειρηματικές σχέσεις, χάριν του εταιρικού σκοπού.

ι) Παρέχει παντός τύπου εγγυήσεις για πιστωτικά έγγραφα ή υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει εταιρείες στις οποίες η Εταιρία μπορεί να έχει συμφέροντα ή συμμετοχή, καθώς και για πιστωτικά έγγραφα ή υποχρεώσεις που έχουν αναληφθεί από επιχειρήσεις ή πρόσωπα με τα οποία η Εταιρία μπορεί να έχει επιχειρηματικές σχέσεις.

ια) Εκδίδει και συντάσσει παντός είδους πιστωτικά έγγραφα, αποδέχεται και οπισθογραφεί αυτά, συμπεριλαμβανομένων και υποχρεώσεων με ή χωρίς εμπράγματη ασφάλεια.

ιβ) Γενικά, φέρει εις πέρας και εκτελεί κάθε πράξη, σύμβαση και σχετική συναλλαγή, παρεμπίπτουσα ή συμπληρωματική, η οποία είναι αναγκαία ή σκόπιμη για την επίτευξη των σκοπών της Εταιρίας.

Η Εταιρία εκπροσωπείται ενώπιον τρίτων, καθώς και ενώπιον οιασδήποτε Δημόσιας, Δικαστικής ή άλλης Αρχής, από το Διοικητικό Συμβούλιό της. Το Διοικητικό Συμβούλιο δικαιούται, με ειδική απόφασή του, να αναθέτει την εκπροσώπηση της Εταιρίας σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα, ανεξάρτητα αν είναι ή δεν είναι μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 9 του Καταστατικού της Εταιρίας, το Διοικητικό Συμβούλιο συνέρχεται στην έδρα της Εταιρίας, κάθε φορά που ο νόμος, το Καταστατικό ή οι ανάγκες της Εταιρίας το απαιτούν, σε ημέρα και ώρα οριζόμενη από τον Πρόεδρο ή τον Αντιπρόεδρο που τον αναπληρώνει, ή όποτε τουλάχιστον δύο (2) από τους συμβούλους ζητήσουν εγγράφως τούτο. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να συνεδριάζει με τηλεδιάσκεψη σύμφωνα με το άρθρο 90 παρ. 4 του ν. 4548/2018. Στην περίπτωση αυτή η πρόσκληση προς τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου περιλαμβάνει τις αναγκαίες πληροφορίες και τεχνικές οδηγίες για τη συμμετοχή τους στη συνεδρίαση. Επίσης, κάθε μέλος του διοικητικού συμβουλίου μπορεί να αξιώσει να διεξαχθεί η συνεδρίαση με τηλεδιάσκεψη ως προς αυτόν, αν κατοικεί σε άλλη χώρα από εκείνη όπου διεξάγεται η συνέλευση ή αν υπάρχει άλλος σπουδαίος λόγος, ιδίως ασθένεια ή αναπηρία.

Επιτροπή Ελέγχου

Σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Εταιρίας και τον Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου, η Επιτροπή Ελέγχου αποτελείται από τρία (3) τουλάχιστον μέλη και συγκεκριμένα από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, που εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρίας. Η Επιτροπή Ελέγχου συγκαλείται από τον Πρόεδρό της ή σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματός του, από τον αναπληρωτή του, ο οποίος ασκεί χρέη Προέδρου. Οι αποφάσεις λαμβάνονται κατά πλειοψηφία των μελών της και σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου. Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου της Εταιρίας, στο σύνολό τους, διαθέτουν αποδεδειγμένα επαρκή γνώση στον τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται η Εταιρία (σύμφωνα με την από 16.05.2018 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρίας) και είναι στην πλειονότητά τους ανεξάρτητα από την Εταιρία, κατά την έννοια των διατάξεων του ν. 3016/2002, όπως ισχύει.

Σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Εταιρίας, ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου της Εταιρίας ορίζεται από τα μέλη της ή εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρίας και είναι ανεξάρτητος από την Εταιρία κατά την έννοια των διατάξεων του ν. 3016/2002, όπως ισχύει. Σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου, ο οποίος εγκρίθηκε από το Δ.Σ. της Εταιρίας στη συνεδρίαση της 25.10.2018, το πρόσωπο του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου δεν μπορεί να είναι το ίδιο με το πρόσωπο του Προέδρου της Επιτροπής Ελέγχου.

Η υφιστάμενη σύνθεση της Επιτροπής Ελέγχου της Εταιρίας αποτελείται από τα εξής μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα οποία εξελέγησαν με την από 16.05.2018 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρίας και έχουν τριετή θητεία:

- κ. Αλέξανδρο Μακρίδη – ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος

- κ. Κωνσταντίνο Καλαμάτα – ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος

- κ. Νικόλαο – Γεώργιο Νανόπουλο – μη εκτελεστικό μέλος

Ο κ. Αλέξανδρος Μακρίδης είναι ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας και, τόσο κατά την ημερομηνία εκλογής του όσο και κατά την ημερομηνία του Ενημερωτικού Δελτίου, πληροί τις προϋποθέσεις ανεξαρτησίας, όπως προβλέπονται από τις διατάξεις του αρ. 4 του ν. 3016/2002. Ο κ. Μακρίδης διαθέτει αποδεδειγμένα επαρκή γνώση ελεγκτικής και λογιστικής και καθορίστηκε Πρόεδρος κατά την 1η συνεδρίαση της Επιτροπής Ελέγχου που πραγματοποιήθηκε την 18η Ιουνίου 2018.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό της Επιτροπής Ελέγχου, δια της αποφάσεως της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρίας, με την οποία εκλέγονται τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου, αιτιολογούνται επαρκώς τα προσόντα των προτεινόμενων μελών της Επιτροπής Ελέγχου, καθώς και το γεγονός της ανεξαρτησίας των εκλεγόμενων ανεξάρτητων μελών. Επιπλέον, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας εξασφαλίζει κατάλληλη ενημέρωση και εκπαίδευση σε κάθε μέλος της Επιτροπής Ελέγχου, ώστε να καθίσταται δυνατή η αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων του. Απαγορεύεται η συμμετοχή στην Επιτροπή Ελέγχου προσώπων που κατέχουν παράλληλες θέσεις ή ιδιότητες ή που διενεργούν συναλλαγές ασυμβίβαστες με το σκοπό της εν λόγω Επιτροπής. Με την επιφύλαξη των ανωτέρω, η συμμετοχή προσώπου στην Επιτροπή Ελέγχου δεν αποκλείει τη συμμετοχή του σε άλλη Επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου, εφόσον αυτό δεν επηρεάζει την ορθή εκτέλεση των καθηκόντων του προσώπου ως μέλους της Επιτροπής Ελέγχου.

Η Επιτροπή Ελέγχου παρακολουθεί και εποπτεύει τη διενέργεια του Εσωτερικού Ελέγχου από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου, συνεδριάζει τακτικά εντός εκάστου ημερολογιακού τριμήνου κάθε χρόνου, ήτοι τουλάχιστον τέσσερις (4) φορές ανά έτος, τηρώντας σχετικά πρακτικά των συνεδριάσεων. Συνεδριάζει έκτακτα, όταν κατά την κρίση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου ή του Προέδρου της Επιτροπής Ελέγχου το επιβάλλουν ειδικές συνθήκες. Στις συνεδριάσεις αξιολογούνται και αξιοποιούνται τα ευρήματα του ελεγκτικού έργου των οργάνων των εποπτικών αρχών και της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου και συντάσσονται αναφορές προς το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου, η Επιτροπή Ελέγχου συσκέπτεται τουλάχιστον μία φορά ανά τρίμηνο με τον επικεφαλής της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου για τη συζήτηση θεμάτων της αρμοδιότητάς του, καθώς και προβλημάτων που, ενδεχομένως, προκύπτουν από τους εσωτερικούς ελέγχους. Επιπρόσθετα, ο Κανονισμός προβλέπει ότι η Επιτροπή Ελέγχου καλεί, όποτε κρίνει σκόπιμο, τον επικεφαλής της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου, για να παρακολουθεί συγκεκριμένες

συνεδριάσεις ή συγκεκριμένα θέματα της ημερήσιας διάταξης και να εκθέτει άποψη επί αυτών. Συναφώς, σύμφωνα με τον ίδιο Κανονισμό, η Επιτροπή Ελέγχου ενημερώνεται επί του ετήσιου προγράμματος ελέγχων της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου πριν από την εφαρμογή του και ζητεί το ετήσιο σχέδιο δραστηριοτήτων της.

Η Επιτροπή Ελέγχου λειτουργεί ως ένα αντικειμενικό σώμα, το οποίο είναι υπεύθυνο για την επισκόπηση και αξιολόγηση των ελεγκτικών πρακτικών και της απόδοσης των εσωτερικών και εξωτερικών ελεγκτών. Βασική λειτουργία της Επιτροπής Ελέγχου είναι να επικουρεί το Διοικητικό Συμβούλιο στην εκτέλεση των καθηκόντων του, επιβλέποντας τις διαδικασίες χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, τις πολιτικές και το σύστημα εσωτερικού ελέγχου της Εταιρίας. Οι βασικές αρμοδιότητες της Επιτροπής Ελέγχου της Εταιρίας, σε συμμόρφωση με την παρ. 3 του άρθρου 44 του ν. 4449/2017, έχουν ως εξής:

α) ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας για το αποτέλεσμα του υποχρεωτικού ελέγχου και επεξηγεί πώς συνέβαλε ο υποχρεωτικός έλεγχος στην ακεραιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και ποιος ήταν ο ρόλος της επιτροπής ελέγχου στην εν λόγω διαδικασία,

β) παρακολουθεί τη διαδικασία χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και υποβάλλει συστάσεις ή προτάσεις για την εξασφάλιση της ακεραιότητάς της,

γ) παρακολουθεί την αποτελεσματικότητα των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, διασφάλισης της ποιότητας και διαχείρισης κινδύνων της επιχείρησης και, κατά περίπτωση, του τμήματος εσωτερικού ελέγχου της, όσον αφορά τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση της Εταιρίας, χωρίς να παραβιάζει την ανεξαρτησία της τελευταίας,

δ) παρακολουθεί τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων και ιδίως την απόδοσή του, λαμβάνοντας υπόψη οποιαδήποτε πορίσματα και συμπεράσματα της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 26 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014 και την παρ. 5 του άρθρου 44 του Ν. 4449/2017,

ε) επισκοπεί και παρακολουθεί την ανεξαρτησία των ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή των ελεγκτικών εταιρειών σύμφωνα με τα άρθρα 21, 22, 23, 26 και 27, καθώς και το άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014 και ιδίως την καταλληλότητα της παροχής μη ελεγκτικών υπηρεσιών στην ελεγχόμενη οντότητα σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014,

στ) είναι υπεύθυνη για τη διαδικασία επιλογής ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή ελεγκτικών εταιρειών και προτείνει τους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή τις ελεγκτικές εταιρείες που θα διοριστούν σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014, εκτός εάν εφαρμόζεται η παρ. 8 του άρθρου 16 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014,

ζ) γνωμοδοτεί για την έγκριση και αναθεώρηση των Κανονισμών Λειτουργίας της Εταιρίας, του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, καθώς και υποβάλλει κατά την κρίση της πρόταση για την αναθεώρηση του Κανονισμού Λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου.

Επιπρόσθετα, η Επιτροπή Ελέγχου παρακολουθεί και επιθεωρεί την ορθή λειτουργία της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου σύμφωνα με τα επαγγελματικά πρότυπα και λαμβάνει γνώση του έργου της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου και των εκθέσεών της. Ο υπεύθυνος της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο και στην Επιτροπή Ελέγχου.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου οφείλουν να συνεργάζονται και να παρέχουν πληροφορίες τόσο στην υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου όσο και στην Επιτροπή Ελέγχου και γενικά να διευκολύνουν με κάθε τρόπο το έργο τους. Ειδικότερα, το Διοικητικό Συμβούλιο εξασφαλίζει στην Επιτροπή Ελέγχου τη συνδρομή εξωτερικού συμβούλου, εφόσον η Επιτροπή Ελέγχου το αιτηθεί αιτιολογημένα, θέτοντας στη διάθεσή της τα απαραίτητα κονδύλια για το σκοπό αυτό. Η διοίκηση της Εταιρίας οφείλει να τους παρέχει όλα τα απαραίτητα μέσα για τη διευκόλυνση του έργου τους. Η Επιτροπή Ελέγχου διαθέτει πλήρη πρόσβαση σε κάθε στοιχείο της Εταιρίας που χρειάζεται για τη διενέργεια των καθηκόντων της και η Εταιρία θέτει στη διάθεση της Επιτροπής Ελέγχου κάθε πρόσωπο το οποίο η Επιτροπή κρίνει απαραίτητο.

VI. ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ (ΑΡΘΡΟ 4, ΠΑΡ. 7 & 8 ΤΟΥ Ν.3556/2007)

1. Διάρθρωση μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας ανέρχεται στο ποσό των σαράντα έξι εκατομμυρίων τετρακοσίων είκοσι μίας χιλιάδων εκατόν δέκα πέντε (46.421.115) ευρώ, διαιρούμενο σε εβδομήντα ένα εκατομμύρια τετρακόσιες δέκα επτά χιλιάδες εκατό (71.417.100) κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας εξήντα πέντε λεπτών του ευρώ (0,65) η κάθε μία. Οι μετοχές της Εταιρίας είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών (Κατηγορία «Μεγάλης Κεφαλαιοποίησης»).

2. Περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών της Εταιρίας

Το καταστατικό της Εταιρίας δεν προβλέπει περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρίας.

3. Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 9 έως 11 του ν. 3556/2007

Την 31.12.2018 οι κατωτέρω μέτοχοι κατείχαν ποσοστό μεγαλύτερο του 5% του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρίας: Ευτύχιος Βασιλάκης 36,68% (1.24% άμεσα, 23,78% έμμεσα μέσω της Evertrans S.A. και 11,66% έμμεσα μέσω της Autohellas ATEE), Alnesco Enterprices Company Limited 8,56%, Siana Enterprices Company Limited 8,56% και Αχιλλέας Κωνσταντακόπουλος 5,19%.

4. Κάτοχοι κάθε είδους μετοχών που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υφίστανται μετοχές της Εταιρίας οι οποίες παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου στους κατόχους τους.

5. Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Δεν προβλέπονται στο καταστατικό της Εταιρίας περιορισμοί του δικαιώματος ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

6.Συμφωνίες μεταξύ μετόχων της Εταιρίας, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση μετοχών ή περιορισμούς στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου

Δεν έχει περιέλθει σε γνώση της Εταιρίας ύπαρξη συμφωνιών μεταξύ των μετόχων της, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών της ή στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

7. Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών Διοικητικού Συμβουλίου και τροποποίησης καταστατικού

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση με μυστική ψηφοφορία και με τριετή θητεία που παρατείνεται μέχρι την Τακτική Γενική Συνέλευση του έτους εξόδου του. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να είναι μέτοχοι ή μη μέτοχοι και είναι πάντοτε επανεκλέξιμα.

Η αντικατάσταση οποιουδήποτε μέλους πραγματοποιείται από τα υπόλοιπα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, εφόσον είναι τουλάχιστον τρία (3) και η εκλογή του νέου μέλους πρέπει να υποβληθεί για έγκριση στην πρώτη Γενική Συνέλευση .

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από επτά (7) έως δέκα πέντε (15) μέλη.

8. Αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου ή ορισμένων μελών του για την έκδοση νέων μετοχών ή για την αγορά ιδίων μετοχών

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 παρ. 1 στοιχ. β) του Κ.Ν. 2190/1920, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας έχει το δικαίωμα, κατόπιν σχετικής απόφασης της Γενικής Συνέλευσης που υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β του Κ.Ν. 2190/1920, να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας με την έκδοση νέων μετοχών, με απόφασή του που λαμβάνεται με πλειοψηφία τουλάχιστον των δύο τρίτων (2/3) του συνόλου των μελών του. Στην περίπτωση αυτή, το μετοχικό κεφάλαιο μπορεί να αυξάνεται μέχρι το ποσό του κεφαλαίου που είναι καταβλημένο κατά την ημερομηνία που χορηγήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο η εν λόγω εξουσία από τη Γενική Συνέλευση. Η ως άνω εξουσία του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να ανανεώνεται από τη Γενική Συνέλευση για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει την πενταετία για κάθε ανανέωση.

9. Σημαντικές συμφωνίες που τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρίας κατόπιν δημόσιας πρότασης

Δεν υφίστανται συμφωνίες, οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρίας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

10. Κάθε συμφωνία που η Εταιρία έχει συνάψει με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή με το προσωπικό της, η οποία προβλέπει αποζημίωση σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας της δημόσιας πρότασης.

Δεν υπάρχουν συμβάσεις της Εταιρίας με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης ειδικά σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης.

11. Η Εταιρία διατηρεί 57 εγκαταστάσεις στην Ελλάδα και στο εξωτερικό για την εξυπηρέτηση των αναγκών της.

Κηφισιά, 28 Μαρτίου 2019

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

της Εταιρίας «ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.»

Δημήτριος Γερογιάννης

ΕΡΝΣΤ & ΓΙΑΝΓΚ (ΕΛΛΑΣ)
Ορκωτοί Ελεγκτές–Λογιστές Α.Ε.
Χειμάρρας 8Β, Μαρούσι
151 25 Αθήνα

Τηλ.: 210 2886 000
Φαξ: 210 2886 905
ey.com

Γ. Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρίας ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε. (η Εταιρία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2018, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρίας ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε. και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας "Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων". Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως. Τα θέματα αυτά και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Σ' αυτό το πλαίσιο περιγράφουμε ακολούθως πως ο έλεγχός μας αντιμετώπισε το κάθε θέμα.

Έχουμε εκπληρώσει τα καθήκοντα που περιγράφονται στην ενότητα «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων» της έκθεσής μας, περιλαμβανομένων αυτών που σχετίζονται με τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου. Ως εκ τούτου, ο έλεγχός μας περιέλαβε τη διενέργεια διαδικασιών που σχεδιάστηκαν ώστε ν' ανταποκρίνονται στους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Τα αποτελέσματα των ελεγκτικών μας διαδικασιών, περιλαμβανομένων των διαδικασιών που διενεργήθηκαν επί των κατωτέρω θεμάτων, παρέχουν τη βάση για τη γνώμη μας επί των συνημμένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου	Πώς αντιμετωπίστηκαν κατά τον έλεγχό μας τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου
Πρόβλεψη για συντηρήσεις αεροσκαφών (σε εταιρική και ενοποιημένη βάση)	
Η Εταιρία και Ο Όμιλος μισθώνουν αεροσκάφη μέσω λειτουργικών συμβάσεων που έχουν συνάψει με τρίτους, βάσει των οποίων, κατά τη λήξη, υποχρεούνται να τα επιστρέψουν στους εκμισθωτές σε συγκεκριμένη λειτουργική κατάσταση, ενώ κατά τη διάρκεια της μίσθωσης, οφείλουν να τηρούν ορισμένο πρόγραμμα συντήρησης των αεροσκαφών. Κατά τη διάρκεια της μίσθωσης σχηματίζεται πρόβλεψη με τα εκτιμώμενα ποσά συντηρήσεων που θα απαιτηθούν για την εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεων. Ο υπολογισμός των ποσών της πρόβλεψης περιλαμβάνει σειρά κρίσεων, εκτιμήσεων και παραδοχών οι οποίες ενδέχεται να μεταβληθούν στο μέλλον. Η πρόβλεψη για συντηρήσεις κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 ανερχόταν σε €11εκ. για την Εταιρία και €16εκ. για τον Όμιλο. Έχουμε αναγνωρίσει την πρόβλεψη για συντηρήσεις αεροσκαφών ως ένα από τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου λόγω του υψηλού βαθμού αβεβαιότητας στις κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές που διενεργεί η διοίκηση. Οι γνωστοποιήσεις της Εταιρίας και του Ομίλου σχετικά με τη λογιστική πολιτική, τις κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές για την πρόβλεψη συντηρήσεων αεροσκαφών περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 5.5 και 5.40 των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.	Οι ελεγκτικές διαδικασίες που, μεταξύ άλλων, πραγματοποιήσαμε, έχουν ως εξής: - Αξιολογήσαμε το σχεδιασμό εκ μέρους της διοίκησης των δικλείδων εσωτερικού ελέγχου που αφορούν στον υπολογισμό της πρόβλεψης συντηρήσεων. - Ελέγξαμε αν η Εταιρία χρησιμοποιεί σε συνέπεια με τις προηγούμενες χρήσεις, τη μεθοδολογία, τις βασικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές για τον υπολογισμό της πρόβλεψης, αναφορικά με το αναμενόμενο κόστος συντήρησης των αεροσκαφών, των κινητήρων και των λοιπών μερών του αεροσκάφους, τις ώρες πτήσεις ή τους πτητικούς κύκλους, το πρόγραμμα συντήρησης του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη και τις αντίστοιχες συμφωνίες με τους παρόχους συντήρησης αεροσκαφών και κινητήρων και τις υποθέσεις για το προεξοφλητικό επιτόκιο και τις τιμές των συναλλαγματικών ισοτιμιών. - Επανυπολογίσαμε τα ποσά που περιλήφθηκαν στο μοντέλο υπολογισμού που χρησιμοποιεί η διοίκηση. Συζητήσαμε με τη διοίκηση και συγκρίναμε τις κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές που χρησιμοποιούνται σε σχέση με εσωτερικά και εξωτερικά δεδομένα και πηγές. - Επίσης, αξιολογήσαμε την επάρκεια των σχετικών γνωστοποιήσεων στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου	Πώς αντιμετωπίστηκαν κατά τον έλεγχό μας τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου
Αναγνώριση εσόδων από συμβάσεις με πελάτες και πρόγραμμα επιβράβευσης πιστότητας πελατών (σε εταιρική και ενοποιημένη βάση)	
Τα έσοδα από συμβάσεις με πελάτες της Εταιρίας και του Ομίλου για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018 ανήλθαν σε €961εκ. και €1.187εκ. αντίστοιχα και αφορούν σε πωλήσεις εισιτηρίων και αγαθών και πωλήσεις από παροχή λοιπών υπηρεσιών. Τα έσοδα από πωλήσεις εισιτηρίων αφορούν την κύρια πηγή εσόδων και αποτελούνται από άμεσες πωλήσεις εισιτηρίων, πωλήσεις μέσω πρακτόρων και πωλήσεις μέσω άλλων αεροπορικών εταιρειών.	Οι ελεγκτικές διαδικασίες που, μεταξύ άλλων, πραγματοποιήσαμε, έχουν ως εξής: - Ελέγξαμε τις γενικές δικλείδες ασφαλείας των πληροφοριακών συστημάτων και εφαρμογών που υποστηρίζουν το κύκλωμα των εσόδων όπως έλεγχο της πρόσβασης, της δυνατότητας διενέργειας αλλαγών και της επιχειρησιακής λειτουργίας.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου	Πώς αντιμετωπίστηκαν κατά τον έλεγχό μας τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου
Αναγνώριση εσόδων από συμβάσεις με πελάτες και πρόγραμμα επιβράβευσης πιστότητας πελατών (σε εταιρική και ενοποιημένη βάση) – συνέχεια	
Τα έσοδα από εισιτήρια αναγνωρίζονται με τη διενέργεια της πτήσης, ενώ το μέρος που αφορά σε εισιτήρια των οποίων οι πτήσεις δεν έχουν ακόμη πραγματοποιηθεί μεταφέρεται σε λογαριασμό εσόδων επομένων χρήσεων δεδομένου ότι η υπηρεσία δεν έχει ακόμη παρασχεθεί. Το ποσό που αφορά σε εισιτήρια των οποίων οι πτήσεις δεν έχουν ακόμη πραγματοποιηθεί αναγνωρίζεται ως έσοδο μεταγενέστερα, κατά το χρόνο πραγματοποίησης των πτήσεων. Το ποσό των εσόδων επόμενων χρήσεων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 ανερχόταν σε €96εκ. για την Εταιρία και €102εκ. για τον Όμιλο. Επίσης, η Εταιρία και ο Όμιλος έχουν θεσπίσει ένα πρόγραμμα επιβράβευσης πιστότητας πελατών το οποίο αντιμετωπίζεται ως διακριτό μέρος της συναλλαγής πώλησης, με συνέπεια μέρος του εσόδου από την πώληση εισιτηρίων να μεταφέρεται προς αναγνώριση σε μεταγενέστερες περιόδους, κατά την εξαργύρωση των μιλίων. Για τον προσδιορισμό αρχικά του ποσού που μεταφέρεται, και μεταγενέστερα της χρονικής στιγμής αναγνώρισης του εσόδου, η διοίκηση ασκεί κρίση και χρησιμοποιεί εκτιμήσεις και παραδοχές με υψηλό βαθμό αβεβαιότητας καθώς και αναλογιστικές μεθόδους και ιστορικά δεδομένα για την ποσοτικοποίηση της εύλογης αξίας των μιλίων που προσφέρονται στους πελάτες και του ποσοστού των μιλίων που δεν αναμένεται να εξαργυρωθούν στο μέλλον. Το σχετικό ποσό εσόδων επομένων χρήσεων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 ανερχόταν σε €35εκ. για την Εταιρία και τον Όμιλο. Σημειώνεται, ότι κατά τη χρήση 2018, η Εταιρία και ο Όμιλος υιοθέτησαν το Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 15 «Εσοδα από συμβάσεις με πελάτες». Έχουμε αναγνωρίσει τα έσοδα από πώληση εισιτηρίων και το λογαριασμό των προεισπραχθέντων εσόδων ως ένα από τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου λόγω του ύψους των λογαριασμών, του μεγέθους και του όγκου των συναλλαγών που λογιστικοποιούνται μέσω διαφόρων πληροφοριακών συστημάτων, του εγγενούς κινδύνου μη αναγνώρισης εσόδων στην περίοδο που αφορούν, του σημαντικού χρόνου που απαιτείται για τον έλεγχο των λογαριασμών αυτών και λόγω της χρήσης κρίσεων, εκτιμήσεων και παραδοχών που απαιτούνται κατά τη διαδικασία ποσοτικοποίησης των σχετικών ποσών εκ μέρους της διοίκησης.	Ελέγξαμε τις συμφωνίες μεταξύ λογιστικών και εμπορικών συστημάτων. Για δείγμα άμεσων πωλήσεων εισιτηρίων ελέγξαμε την καταχώρηση του εσόδου στο σύστημα κατά την έκδοση των εισιτηρίων και την απεικόνιση του εσόδου μετά την πραγματοποίηση της πτήσης. Για τις πωλήσεις μέσω πρακτόρων, λάβαμε μηνιαία ανάλυση ανά χώρα των πωλήσεων πρακτόρων από το σύστημα εσόδων και ελέγξαμε τη συμφωνία των σχετικών λογαριασμών με το ισοζύγιο. Επιλέξαμε και ελέγξαμε δείγμα των αναφορών από τους πράκτορες και ελέγξαμε τη συμφωνία του βασικού εισιτηρίου, ΦΠΑ και φόρων με τους σχετικούς λογαριασμούς στο ισοζύγιο. Για τις πωλήσεις μέσω άλλων αεροπορικών εταιρειών οι οποίες αναφέρονται σε εισιτήρια πτήσεων της Εταιρίας που έχουν εκδοθεί από άλλες εταιρείες λάβαμε την μηνιαία εκκαθάριση από την IATA και ελέγξαμε τη συμφωνία με τους λογαριασμούς εσόδων στο ισοζύγιο. Εντοπίσαμε μη χρηματοοικονομικές πληροφορίες με βάση τις οποίες αξιολογήσαμε τις αποκλίσεις ή μεταβολές των εσόδων κατά τη διάρκεια της χρήσης. Αναφορικά με το πρόγραμμα επιβράβευσης πιστότητας πελατών, ελέγξαμε τον υπολογισμό του μέρους του εσόδου που μεταφέρεται σε επόμενες χρήσεις, αξιολογήσαμε την αναλογιστική εκτίμηση της Εταιρίας αναφορικά με την εύλογη αξία των μιλίων που προσφέρθηκαν και τις παραδοχές αναφορικά με το ποσοστό των μιλίων που δεν αναμένεται να εξαργυρωθούν, συγκρίνοντας τις με ιστορικά δεδομένα. Συμπεριλάβαμε στην ομάδα ελέγχου στελέχη εξειδικευμένα σε θέματα αξιολόγησης αναλογιστικών μελετών. Για δείγμα συναλλαγών εσόδων από εισιτήρια των οποίων οι πτήσεις δεν είχαν πραγματοποιηθεί έως την 31 Δεκεμβρίου 2018, ελέγξαμε το διαχωρισμό μεταξύ εσόδων της χρήσης και εσόδων επομένων χρήσεων. Τέλος αξιολογήσαμε την επάρκεια των σχετικών γνωστοποιήσεων στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου	Πώς αντιμετωπίστηκαν κατά τον έλεγχό μας τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου
Αναγνώριση εσόδων από συμβάσεις με πελάτες και πρόγραμμα επιβράβευσης πιστότητας πελατών (σε εταιρική και ενοποιημένη βάση) – συνέχεια	
Οι γνωστοποιήσεις της Εταιρίας και του Ομίλου σχετικά με τη λογιστική πολιτική, τις κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τα έσοδα πωλήσεων εισιτηρίων και τα έσοδα επομένων χρήσεων περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 5.4, 5.5, 5.8, 5.42 και 5.45 των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.	

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου	Πώς αντιμετωπίστηκαν κατά τον έλεγχό μας τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου
Έλεγχος απομείωσης υπεραξίας (σε ενοποιημένη βάση) και λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων (σε εταιρική και ενοποιημένη βάση)	
Το ποσό της υπεραξίας ύψους €40εκ. που αναγνωρίστηκε κατά τη εξαγορά της Olympic Air στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις και οι χρονοθυρίδες σε αεροδρόμια του εξωτερικού απεριόριστης ωφέλιμης ζωής αξίας €22εκ. στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις δεν αποσβένονται, αξιολογούνται όμως ετησίως για απομείωση ή και συχνότερα αν υπάρχουν ενδείξεις που να υποδεικνύουν πιθανή απομείωσή τους. Η διαδικασία αξιολόγησης για απομείωση της υπεραξίας και των χρονοθυρίδων λαμβάνει υπόψη κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές μεταξύ άλλων για τις μελλοντικές ταμειακές ροές, τα μελλοντικά ποσοστά αύξησης του όγκου και κύκλου εργασιών, τις τιμές καυσίμων και τον συντελεστή προεξόφλησης των ταμειακών ροών, θεωρώντας τη λειτουργία του Ομίλου ως μία μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών και χρησιμοποιώντας εκτιμήσεις για τα μελλοντικά αποτελέσματα για μία περίοδο πέντε ετών (2019 – 2023) και την υπολειμματική αξία. Επιπλέον, ο λογαριασμός λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις την 31 Δεκεμβρίου 2018 περιλαμβάνει το σήμα της Olympic Air, αναπόσβεστης αξίας €17εκ., που αποσβένεται στο χρόνο ισχύος του δικαιώματος χρήσης του και για το οποίο η διοίκηση εκτιμά ότι δεν υφίστανται ενδείξεις απομείωσης.	Οι ελεγκτικές διαδικασίες που, μεταξύ άλλων, πραγματοποιήσαμε, έχουν ως εξής: - Λάβαμε και ελέγξαμε τον έλεγχο απομείωσης της υπεραξίας και των χρονοθυρίδων, που πραγματοποίησε η διοίκηση αξιολογώντας μεταξύ άλλων τις κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές της αναφορικά με τις μελλοντικές ταμειακές ροές, τα μελλοντικά ποσοστά αύξησης του όγκου και κύκλου εργασιών, τις υποθέσεις για τις τιμές καυσίμων, συναλλαγματικών ισοτιμιών και για το συντελεστή προεξόφλησης των ταμειακών ροών υπό το πρίσμα της λειτουργίας του Ομίλου ως μία μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών για τα επόμενα πέντε χρόνια. Στο πλαίσιο της αξιολόγησής μας χρησιμοποιήσαμε και ιστορικά δεδομένα. Επίσης, ελέγξαμε για μαθηματική ακρίβεια τους σχετικούς υπολογισμούς. - Αξιολογήσαμε τη συνέπεια, μεταξύ των χρήσεων, των μεθόδων, των παραδοχών και των υπολογισμών που ακολουθεί η Εταιρία και ο Όμιλος, και κατά πόσο έχουν ληφθεί υπόψη γεγονότα εντός της χρήσης τα οποία μεταβάλλουν το περιβάλλον ή τις συνθήκες και δεδομένα που επηρεάζουν τις υποθέσεις που χρησιμοποιούνται ή μεταβολές σε επιχειρηματικές πρακτικές, λογιστικές αρχές και πολιτικές που επηρεάζουν τους υπολογισμούς. - Συμπεριλάβαμε στην ομάδα ελέγχου στελέχη εξειδικευμένα σε θέματα αποτιμήσεων.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου	Πώς αντιμετωπίστηκαν κατά τον έλεγχό μας τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου
Έλεγχος απομείωσης υπεραξίας (σε ενοποιημένη βάση) και λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων (σε εταιρική και ενοποιημένη βάση) - συνέχεια	
Έχουμε αναγνωρίσει τη διαδικασία ελέγχου απομείωσης της υπεραξίας και των χρονοθυρίδων και τη διαδικασία αξιολόγησης ύπαρξης ενδείξεων απομείωσης του σήματος ως ένα από τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου λόγω του ύψους και της φύσης των εν λόγω λογαριασμών σε συνδυασμό με τις αβεβαιότητες που εμπεριέχουν οι κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές της διοίκησης κατά τη διαδικασία αυτή. Οι γνωστοποιήσεις της Εταιρίας και του Ομίλου σχετικά με τη λογιστική πολιτική, τις κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν κατά τον έλεγχο απομείωσης της υπεραξίας και των χρονοθυρίδων και την αξιολόγηση αναφορικά με την ύπαρξη ενδείξεων απομείωσης της αξίας του σήματος, περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 5.3, 5.5, 5.9 και 5.23 των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.	- Για την αναπόσβεστη αξία του σήματος ελέγξαμε την αξιολόγηση της Εταιρίας και του Ομίλου αναφορικά με την ύπαρξη ενδείξεων απομείωσης. - Τέλος αξιολογήσαμε την επάρκεια των σχετικών γνωστοποιήσεων στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου	Πώς αντιμετωπίστηκαν κατά τον έλεγχό μας τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου
Παράγωγα προϊόντα (σε εταιρική και ενοποιημένη βάση)	
Την 31 Δεκεμβρίου 2018, η Εταιρία και ο Όμιλος είχαν αναγνωρίσει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις από συμβάσεις παραγώγων ύψους €38εκ. και €12εκ., αντίστοιχα. Η Εταιρία και ο Όμιλος συνάπτουν συμβάσεις παραγώγων για να αντισταθμίσουν κινδύνους που προκύπτουν από τις διακυμάνσεις των τιμών των καυσίμων, των συναλλαγματικών ισοτιμιών και των επιτοκίων. Τα συμβόλαια συνάπτονται με βάση συγκεκριμένες επιχειρηματικές ανάγκες (αναμενόμενες ταμειακές ροές, αναμενόμενες καταναλώσεις καυσίμων κλπ.). Η διοίκηση αξιολογεί τα συμβόλαια παραγώγων ως αποτελεσματική αντιστάθμιση των κινδύνων έναντι των οποίων συνάπτονται και ως εκ τούτου αναγνωρίζει τις μεταβολές στην εύλογη αξία τους στα λοιπά συνολικά εισοδήματα στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.	Οι ελεγκτικές διαδικασίες που, μεταξύ άλλων, πραγματοποιήσαμε, έχουν ως εξής: - Ελέγξαμε τα λογιστικά υπόλοιπα των παραγώγων σε σύγκριση με τις εκτιμήσεις των αντισυμβαλλομένων για όλα τα ανοικτά συμβόλαια στο τέλος της χρήσης και τα συγκρίναμε με τα αντίστοιχα ποσά που έχουν αναγνωριστεί στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. - Ελέγξαμε την ταξινόμηση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στην κατάσταση οικονομικής θέσης της Εταιρίας και του Ομίλου. - Συμπεριλάβαμε στην ομάδα ελέγχου στελέχη εξειδικευμένα σε θέματα αποτίμησης παραγώγων και αξιολόγησης της συμμόρφωσης της λογιστικής αντιμετώπισης των παραγώγων με τις διατάξεις των λογιστικών προτύπων.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου	Πώς αντιμετωπίστηκαν κατά τον έλεγχό μας τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου
Παράγωγα προϊόντα (σε εταιρική και ενοποιημένη βάση) - συνέχεια	
Έχουμε αναγνωρίσει την αποτίμηση και λογιστικοποίηση των συμβολαίων παράγωγων ως ένα από τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου λόγω του ύψους, της φύσης των λογαριασμών, της πολυπλοκότητας του λογιστικού χειρισμού και των αβεβαιοτήτων που εμπεριέχονται στις κρίσεις, στις εκτιμήσεις και στις παραδοχές της διοίκησης κατά τον υπολογισμό των σχετικών ποσών. Οι γνωστοποιήσεις της Εταιρίας και του Ομίλου σχετικά με τη λογιστική πολιτική, τις κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν κατά τον υπολογισμό της αξίας των παραγώγων περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 5.5, 5.14 και 5.44 των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.	- Αξιολογήσαμε αν τα συμβόλαια παραγώγων πληρούν τα οριζόμενα από τα οικεία λογιστικά πρότυπα, κριτήρια αποτελεσματικότητας, ανά κατηγορία παραγώγων. - Ελέγξαμε τους όρους των ανοικτών συμβολαίων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 και για ένα δείγμα επανυπολογίσαμε την εύλογη αξία τους. - Ελέγξαμε την τακτοποίηση και ορθή λογιστικοποίηση των συμβολαίων που έκλεισαν εντός της κλειόμενης χρήσης. - Αξιολογήσαμε την επάρκεια των σχετικών γνωστοποιήσεων στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Building a better working world

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνουν την Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην "Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων" και τις Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρίας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ 'αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθ. 44 ν.4449/2017) της Εταιρίας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρίας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.

- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρίας και του Ομίλου.

- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη διοίκηση.

- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρίας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρίας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43ββ του κ.ν. 2190/1920.

β) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 43ββ του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018.

γ) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρία ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε. και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρίας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή Μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Εταιρία και τις θυγατρικές της μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014. Οι επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Εταιρία και στις θυγατρικές της, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 5.61 των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρίας με την από 12 Μαΐου 2015 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μια συνολική περίοδο 4 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης.

Αθήνα, 28 Μαρτίου 2019

Βασίλειος Καμινάρης
Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
Α.Μ. ΣΟΕΛ 2041

ΕΡΝΣΤ & ΓΙΑΝΓΚ (ΕΛΛΑΣ)
Ορκωτοί Ελεγκτές – Λογιστές Α.Ε.
Χειμάρρας 8Β, 15125 Μαρούσι
Α.Μ. ΣΟΕΛ 107

Δ. ΕΤΗΣΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018 (ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.1 Ετήσια Εταιρική Κατάσταση Οικονομικής Θέσης 31.12.2018 42
1.2 Ετήσια Ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης Ομίλου 31.12.2018 43
2.1 Ετήσια Εταιρική Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος της χρήσης που έληξε την 31.12.2018 44
2.2 Ετήσια Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος της χρήσης που έληξε την 31.12.2018 ...45
3.1 Ετήσια Εταιρική Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων της χρήσης που έληξε την 31.12.2018 .46
3.2 Ετήσια Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων της χρήσης που έληξε την 31.12.2018.....47
4.1 Ετήσια Εταιρική Κατάσταση Ταμειακών Ροών της χρήσης που έληξε την 31.12.2018 48
4.2 Ετήσια Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών της χρήσης που έληξε την 31.12.2018 49
5. Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.....50
5.1 Γενικές πληροφορίες 50
5.2 Αντικείμενο δραστηριότητας.....50
5.3 Πλαίσιο κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων 50
5.4 Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποίηση υφιστάμενων προτύπων 52
5.5 Σημαντικές κρίσεις, λογιστικές εκτιμήσεις και υποθέσεις.....60
5.6 Σύνοψη των λογιστικών πολιτικών 63
5.7 Μετατροπή στοιχείων σε ξένο νόμισμα 63
5.8 Αναγνώριση εσόδων και εξόδων 64
5.9 Άυλα περιουσιακά στοιχεία.....65
5.10 Ενσώματα πάγια στοιχεία 66
5.11 Απομείωση αξίας ενσωμάτων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων.....67
5.12 Προκαταβολές για αγορές ενσώματων παγίων στοιχείων (Pre-delivery payments).....67
5.13 Μισθώσεις 67
5.14 Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία 68
5.15 Αποθέματα 71
5.16 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων – Δεσμευμένες καταθέσεις.....72
5.17 Ίδια κεφάλαια.....72
5.18 Παροχές λόγω συνταξιοδότησης και βραχυχρόνιες παροχές σε εργαζόμενους 72
5.19 Χρηματοοικονομικές Υποχρεώσεις.....72
5.20 Φορολογία εισοδήματος (τρέχουσα και αναβαλλόμενη) 73
5.21 Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Περιουσιακά στοιχεία.....74
5.22 Λειτουργικοί τομείς.....74
5.23 Άυλα περιουσιακά στοιχεία και υπεραξία 75
5.24 Ενσώματα πάγια στοιχεία 77
5.25 Επενδύσεις σε θυγατρικές 80
5.26 Προκαταβολές για αγορές ενσώματων παγίων στοιχείων 80
5.27 Αναβαλλόμενα φορολογικά περιουσιακά στοιχεία/υποχρεώσεις.....80
5.28 Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις.....81
5.29 Χρεωστικοί τίτλοι που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων ..82
5.30 Αποθέματα 82

5.31 Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις 83
5.32 Προκαταβολές....85
5.33 Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα – Δεσμευμένες καταθέσεις....86
5.34 Μετοχικό κεφάλαιο....86
5.35 Υπέρ το Άρτιο....86
5.36 Λοιπά Αποθεματικά....87
5.37 Υποχρεώσεις από συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης....87
5.38 Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία....88
5.39 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις....90
5.40 Προβλέψεις....90
5.41 Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις....92
5.42 Υπόλοιπα συμβάσεων....92
5.43 Δεδουλευμένα έξοδα....93
5.44 Παράγωγα....94
5.45 Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες....96
5.46 Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης....98
5.47 Αναλώσεις Υλικών & Υπηρεσιών....98
5.48 Παροχές σε εργαζόμενους....99
5.49 Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα....100
5.50 Φόρος εισοδήματος....101
5.51 Δεσμεύσεις....101
5.52 Λοιπές ενδεχόμενες υποχρεώσεις / απαιτήσεις και ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία....102
5.53 Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης....103
5.54 Συναλλαγές και υπόλοιπα με συνδεδεμένα μέρη....103
5.55 Παροχές στη Διοίκηση....104
5.56 Κέρδη / ζημιές ανά μετοχή....104
5.57 Σκοποί και πολιτικές διαχείρισης κινδύνων....104
5.58 Μερίσματα....113
5.59 Λοιπά σημαντικά γεγονότα....113
5.60 Γεγονότα μεταγενέστερα της ημερομηνίας ισολογισμού....114
5.61 Αμοιβές Ελεγκτών....114

1.1 Ετήσια Εταιρική Κατάσταση Οικονομικής Θέσης 31.12.2018

	Σημ.	31/12/2018	31/12/2017
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ			
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	5.23	26.743,81	27.863,32
Ενσώματα πάγια στοιχεία	5.24	89.118,27	94.326,38
Προκαταβολές για αγορές ενσωμάτων παγίων στοιχείων	5.26	48.201,37	305,62
Επενδύσεις σε θυγατρικές	5.25	72.416,56	72.416,56
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	5.27	-	610,91
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	5.28	28.055,55	20.487,25
Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα για αντιστάθμιση	5.44	1.727,63	59,36
Χρηματοοικονομικά στοιχεία		525,00	525,00
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		**266.788,19**	**216.594,40**
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Αποθέματα	5.30	11.610,42	8.964,05
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	5.31	115.474,79	103.522,29
Προκαταβολές	5.32	22.632,61	18.638,20
Χρεωστικοί τίτλοι που αποτιμώνται στη εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	5.29	18.478,49	6.983,58
Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα για αντιστάθμιση	5.44	10.645,12	17.323,94
Δεσμευμένες καταθέσεις	5.33	10.409,17	7.207,93
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	5.33	164.095,82	215.195,95
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		**353.346,42**	**377.835,94**
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ		**620.134,60**	**594.430,35**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	5.34	46.421,11	46.421,11
Υπέρ το άρτιο	5.35	72.775,98	72.775,98
Λοιπά αποθεματικά	5.36	(6.140,54)	4.042,41
Κέρδη εις νέον		96.018,73	73.283,16
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		**209.075,27**	**196.522,65**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Υποχρεώσεις από συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	5.37	12.273,62	21.753,30
Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα για αντιστάθμιση	5.44	6.771,94	9.074,45
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	5.38	11.968,43	10.878,52
Προβλέψεις	5.40β	11.283,45	4.757,48
Συμβατικές υποχρεώσεις	5.42	25.978,48	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		-	18.034,54
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	5.27	5.000,37	-
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		**73.276,29**	**64.498,29**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	5.39	45.281,01	38.491,20
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις από συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης πληρωτέες στην επόμενη χρήση	5.37	10.660,01	9.867,68
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	5.41	91.433,99	109.300,48
Συμβατικές υποχρεώσεις	5.42	115.701,55	-
Υποχρεώσεις από προεισπραχθέντα εισιτήρια	5.42	-	110.223,07
Δεδουλευμένα έξοδα	5.43	43.403,74	37.546,58
Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα για αντιστάθμιση	5.44	31.038,30	16.900,23
Τρέχων φόρος εισοδήματος		-	11.080,16
Προβλέψεις	5.40 α,γ	264,44	-
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		**337.783,05**	**333.409,41**
Σύνολο υποχρεώσεων		**411.059,34**	**397.907,70**
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		**620.134,60**	**594.430,35**

1.2 Ετήσια Ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης Ομίλου 31.12.2018

	Σημ.	31/12/2018	31/12/2017
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ			
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	5.23	43.505,63	45.113,82
Υπεραξία	5.23	39.756,30	39.756,30
Ενσώματα πάγια στοιχεία	5.24	88.840,59	94.191,86
Προκαταβολές για αγορές ενσωμάτων παγίων στοιχείων	5.26	48.201,37	305,62
Χρηματοοικονομικά στοιχεία		525,00	525,00
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	5.28	32.534,29	25.006,06
Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα για αντιστάθμιση	5.44	1.727,63	59,36
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		**255.090,81**	**204.958,03**
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Αποθέματα	5.30	17.577,37	15.193,25
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	5.31	128.376,52	115.556,86
Προκαταβολές	5.32	24.063,97	20.634,42
Χρεωστικοί τίτλοι που αποτιμώνται στη εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	5.29	18.478,49	6.983,58
Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα για αντιστάθμιση	5.44	10.645,12	17.323,94
Δεσμευμένες καταθέσεις	5.33	10.409,17	7.207,93
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	5.33	261.265,93	293.723,58
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		**470.816,57**	**476.623,57**
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ		**725.907,38**	**681.581,59**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	5.34	46.421,11	46.421,11
Υπέρ το άρτιο	5.35	72.775,98	72.775,98
Λοιπά αποθεματικά	5.36	(6.140,54)	4.042,41
Κέρδη εις νέον		164.821,71	124.700,81
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		**277.878,26**	**247.940,31**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Υποχρεώσεις από συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	5.37	12.273,62	21.753,30
Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα για αντιστάθμιση	5.44	6.771,94	9.074,45
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	5.38	12.479,80	11.324,64
Προβλέψεις	5.40β	16.247,45	9.633,85
Συμβατικές υποχρεώσεις	5.42	25.978,48	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	5.42	-	18.034,54
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	5.27	6.585,78	1.618,71
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		**80.337,07**	**71.439,49**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	5.39	65.830,13	57.613,52
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις από συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης πληρωτέες στην επόμενη χρήση	5.37	10.660,01	9.867,68
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	5.41	94.431,76	117.074,38
Συμβατικές υποχρεώσεις	5.42	122.311,81	-
Υποχρεώσεις από προεισπραχθέντα εισιτήρια	5.42	-	114.793,21
Δεδουλευμένα έξοδα	5.43	38.271,51	31.511,58
Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα για αντιστάθμιση	5.44	31.038,30	16.900,23
Τρέχων φόρος εισοδήματος		4.762,97	14.320,07
Προβλέψεις	5.40α,γ	385,56	121,11
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		**367.692,05**	**362.201,79**
Σύνολο υποχρεώσεων		**448.029,12**	**433.641,28**
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		**725.907,38**	**681.581,59**

2.1 Ετήσια Εταιρική Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος της χρήσης που έληξε την 31.12.2018

Κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης	**Σημ.**	**01/01 - 31/12/2018**	**01/01 - 31/12/2017**
Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες	5.45	**961.057,46**	**933.318,80**
Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως	5.46	32.972,15	21.491,57
Παροχές σε εργαζόμενους	5.48	(117.441,29)	(111.301,09)
Αποσβέσεις	5.23, 5.24	(17.992,48)	(18.411,63)
Αναλώσεις υλικών & υπηρεσιών	5.47	(791.016,27)	(753.727,81)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	5.49	21.650,30	20.419,02
Χρηματοοικονομικά έξοδα	5.49	(15.446,38)	(33.745,57)
Κέρδη χρήσης προ φόρων		**73.783,49**	**58.043,29**
Φόρος εισοδήματος	5.50	(22.948,19)	(19.479,48)
Κέρδη χρήσης μετά από φόρους		**50.835,29**	**38.563,81**

Λοιπά συνολικά εισοδήματα			
(α) Λοιπά συνολικά εισοδήματα που μεταφέρονται στα αποτελέσματα σε μεταγενέστερες περιόδους			
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών			
Ανακατατάξεις στα αποτελέσματα		(26.302,25)	1.307,84
Αποτέλεσμα επιμέτρησης		9.456,14	(39.749,79)
Φόρος εισοδήματος		4.716,91	11.148,17
Διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία			
Ανακατατάξεις στα αποτελέσματα		-	-
Αποτέλεσμα επιμέτρησης		-	(434,09)
Φόρος εισοδήματος		-	125,89
Χρεωστικοί τίτλοι που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων			
Ανακατατάξεις στα αποτελέσματα		73,34	-
Αποτέλεσμα επιμέτρησης		180,61	-
Φόρος εισοδήματος		(71,10)	-
Σύνολο (α)		**(11.946,36)**	**(27.601,99)**
(β) Λοιπά συνολικά εισοδήματα που δε μεταφέρονται στα αποτελέσματα σε μεταγενέστερες περιόδους			
Αναλογιστικές ζημίες		(280,18)	(520,37)
Αναβαλλόμενος φόρος		78,45	150,91
Σύνολο (β)		**(201,73)**	**(369,47)**
Λοιπά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους		**(12.148,09)**	**(27.971,46)**
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους		**38.687,20**	**10.592,35**

2.2 Ετήσια Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος της χρήσης που έληξε την 31.12.2018

Κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης	**Σημ.**	**01/01 - 31/12/2018**	**01/01 - 31/12/2017**
Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες	5.45	**1.187.439,55**	**1.127.625,32**
Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως	5.46	17.454,53	13.966,14
Παροχές σε εργαζόμενους	5.48	(129.964,57)	(124.985,08)
Αποσβέσεις	5.23, 5.24	(18.694,88)	(19.402,96)
Αναλώσεις υλικών & υπηρεσιών	5.47	(963.550,04)	(896.802,56)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	5.49	23.138,08	21.252,60
Χρηματοοικονομικά έξοδα	5.49	(17.186,34)	(35.868,52)
Κέρδη χρήσης προ φόρων		**98.636,33**	**85.784,93**
Φόρος εισοδήματος	5.50	(30.718,82)	(25.419,61)
Κέρδη χρήσης μετά από φόρους		**67.917,51**	**60.365,32**

Λοιπά συνολικά εισοδήματα			
(α) Λοιπά συνολικά εισοδήματα που μεταφέρονται στα αποτελέσματα σε μεταγενέστερες περιόδους			
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών			
Ανακατατάξεις στα αποτελέσματα		(26.302,25)	1.307,84
Αποτέλεσμα επιμέτρησης		9.456,14	(39.749,79)
Φόρος εισοδήματος		4.716,91	11.148,17
Διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία			
Ανακατατάξεις στα αποτελέσματα		-	(262,50)
Αποτέλεσμα επιμέτρησης		-	(434,09)
Φόρος εισοδήματος		-	202,01
Χρεωστικοί τίτλοι που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων			
Ανακατατάξεις στα αποτελέσματα		73,34	-
Αποτέλεσμα επιμέτρησης		180,61	-
Φόρος εισοδήματος		(71,10)	-
Σύνολο (α)		**(11.946,36)**	**(27.788,37)**
(β) Λοιπά συνολικά εισοδήματα που δε μεταφέρονται στα αποτελέσματα σε μεταγενέστερες περιόδους			
Αναλογιστικές ζημίες		(240,59)	(480,10)
Αναβαλλόμενος φόρος		66,97	139,23
Σύνολο (β)		**(173,62)**	**(340,87)**
Λοιπά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους		**(12.119,98)**	**(28.129,24)**
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους		**55.797,53**	**32.236,08**

3.1 Ετήσια Εταιρική Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων της χρήσης που έληξε την 31.12.2018

	Εκδοθέν κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά αντιστάθμισης ταμειακών ροών (Σημ. 5.36)	Αποθεματικά (διάφορα) (Σημ. 5.36)	Χρεωστικοί τίτλοι σε εύλογη αξία (Σημ. 5.36)	Σωρευμένα κέρδη (ζημιές)	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπο κατά την 1 Ιανουαρίου 2017	**46.421,11**	**72.775,98**	**21.047,72**	**8.510,14**	**373,89**	**65.368,30**	**214.497,13**
Κέρδη χρήσης	-	-	-	-	-	38.563,81	38.563,81
Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημίες)	-	-	(27.293,79)	-	(308,21)	(369,47)	(27.971,46)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές)	-	-	**(27.293,79)**	-	**(308,21)**	**38.194,34**	**10.592,35**
Διανεμηθέντα μερίσματα (Σημ. 5.58)	-	-	-	-	-	(28.566,83)	(28.566,83)
Τακτικό Αποθεματικό	-	-	-	1.712,65	-	(1.712,65)	-
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2017	**46.421,11**	**72.775,98**	**(6.246,06)**	**10.222,79**	**65,68**	**73.283,16**	**196.522,65**
Υπόλοιπο κατά την 1 Ιανουαρίου 2018	**46.421,11**	**72.775,98**	**(6.246,06)**	**10.222,79**	**65,68**	**73.283,16**	**196.522,65**
Επίδραση εφαρμογής των ΔΠΧΑ 15 & ΔΠΧΑ 9 (Σημ. 5.4)	-	-	-	-	(164,78)	13.309,60	13.144,82
Κέρδη χρήσης	-	-	-	-	-	50.835,29	50.835,29
Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημίες)	-	-	(12.129,20)	-	182,83	(201,73)	(12.148,10)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές)	-	-	**(12.129,20)**	-	**18,05**	**63.943,16**	**51.832,02**
Διανεμηθέντα μερίσματα (Σημ. 5.58)	-	-	-	-	-	(39.279,40)	(39.279,40)
Τακτικό Αποθεματικό	-	-	-	1.928,19	-	(1.928,19)	-
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2018	**46.421,11**	**72.775,98**	**(18.375,26)**	**12.150,98**	**83,73**	**96.018,73**	**209.075,27**

3.2 Ετήσια Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων της χρήσης που έληξε την 31.12.2018

	Εκδοθέν κεφάλαιο	**Υπέρ το άρτιο**	**Αποθεματικά αντιστάθμισης ταμειακών ροών (Σημ. 5.36)**	**Αποθεματικά (διάφορα) (Σημ. 5.36)**	**Χρεωστικοί τίτλοι σε εύλογη αξία (Σημ. 5.36)**	**Σωρευμένα κέρδη (ζημιές)**	**Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων**
Υπόλοιπο κατά την 1 Ιανουαρίου 2017	**46.421,11**	**72.775,98**	**21.047,73**	**8.510,13**	**560,25**	**94.955,84**	**244.271,05**
Κέρδη χρήσης	-	-	-	-	-	60.365,32	60.365,32
Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημίες)	-	-	(27.293,79)	-	(494,58)	(340,87)	(28.129,24)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές)	-	-	(27.293,79)	-	(494,58)	60.024,45	32.236,09
Διανεμηθέντα μερίσματα (Σημ. 5.58)	-	-	-	-	-	(28.566,83)	(28.566,83)
Τακτικό Αποθεματικό	-	-	-	1.712,65	-	(1.712,65)	-
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2017	**46.421,11**	**72.775,98**	**(6.246,06)**	**10.222,78**	**65,68**	**124.700,81**	**247.940,31**
Υπόλοιπο κατά την 1 Ιανουαρίου 2018	**46.421,11**	**72.775,98**	**(6.246,06)**	**10.222,78**	**65,68**	**124.700,81**	**247.940,31**
Επίδραση εφαρμογής των ΔΠΧΑ 15 & ΔΠΧΑ 9 (Σημ. 5.4)	-	-	-	-	(164,78)	13.584,58	13.419,81
Κέρδη χρήσης	-	-	-	-	-	67.917,51	67.917,51
Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημίες)	-	-	(12.129,20)	-	182,84	(173,62)	(12.119,98)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές)	-	-	**(12.129,20)**	**-**	**18,06**	**81.328,47**	**69.217,34**
Διανεμηθέντα μερίσματα (Σημ. 5.58)	-	-	-	-	-	(39.279,40)	(39.279,40)
Τακτικό Αποθεματικό	-	-	-	1.928,19	-	(1.928,19)	-
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2018	**46.421,11**	**72.775,98**	**(18.375,26)**	**12.150,97**	**83,74**	**164.821,70**	**277.878,25**

4.1 Ετήσια Εταιρική Κατάσταση Ταμειακών Ροών της χρήσης που έληξε την 31.12.2018

	31/12/2018	31/12/2017
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		
Κέρδη χρήσης προ φόρων	**73.783,49**	**58.043,29**
Προσαρμογές για:		
Αποσβέσεις παγίων στοιχείων (Σημ. 5.23, 5.24)	17.992,48	18.411,63
Προβλέψεις συντηρήσεως αεροσκαφών , επισφαλειών & λοιπές προβλέψεις (Σημ. 5.29 5.31, 5.38, 5.40β)	16.417,37	8.979,76
Συναλλαγματικές διαφορές (Σημ. 5.49)	(6.996,60)	10.552,55
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας	(1.446,94)	(754,55)
Τόκοι και λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα (Σημ. 5.49)	2.246,74	3.479,91
Λειτουργικό κέρδος προ μεταβολών του κεφαλαίου κίνησης	**101.996,55**	**98.712,58**
Μεταβολές κεφαλαίου κίνησης		
(Αύξηση)/Μείωση αποθεμάτων (Σημ. 5.30)	(2.646,37)	10,85
(Αύξηση)/Μείωση απαιτήσεων	(19.936,15)	(7.392,56)
Αύξηση/(Μείωση) υποχρεώσεων	20.822,02	17.228,48
Σύνολο μεταβολών κεφαλαίου κίνησης	**(1.760,50)**	**9.846,77**
Τόκοι πληρωθέντες	(2.111,17)	(2.496,14)
Πληρωμή φόρου εισοδήματος	(30.555,66)	(4.507,82)
Καθαρές ταμειακές εισροές από λειτουργικές δραστηριότητες	**67.569,21**	**101.555,40**
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		
Αγορές παγίων στοιχείων (Σημ. 5.23, 5.24)	(11.671,99)	(10.757,71)
Πωλήσεις ενσώματων παγίων στοιχείων	-	164,13
Προκαταβολές για αγορές παγίων στοιχείων (Σημ. 5.26)	(47.895,75)	-
Αγορά χρηματοοικονομικών στοιχείων (Σημ. 5.29)	(11.442,86)	(3.417,18)
Πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων	-	598,49
Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις	-	(10.400,01)
Τόκοι και συναφή έσοδα εισπραχθέντα	939,99	1.090,36
Καθαρές ταμειακές εισροές / (εκροές) από επενδυτικές δραστηριότητες	**(70.070,60)**	**(22.721,93)**
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
Μερίσματα πληρωθέντα (Σημ. 5.58)	(39.215,90)	(28.525,21)
Εξόφληση κεφαλαίου χρηματοδοτικών μισθώσεων (Σημ. 5.53)	(9.931,04)	(10.243,73)
Καθαρές ταμειακές εκροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(49.146,94)	(38.768,94)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις	**(51.648,33)**	**40.064,52**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις στην αρχή της χρήσης (Σημ. 5.33)	**222.403,88**	**194.454,36**
Επίδραση συναλλαγματικών διαφορών στα ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα	3.749,44	(12.115,00)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις στο τέλος της χρήσης (Σημ. 5.33)	**174.504,99**	**222.403,88**

4.2 Ετήσια Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών της χρήσης που έληξε την 31.12.2018

	31/12/2018	31/12/2017
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		
Κέρδη χρήσης προ φόρων	**98.636,35**	**85.784,93**
Προσαρμογές για:		
Αποσβέσεις παγίων στοιχείων (Σημ. 5.23, 5.24)	18.694,88	19.402,96
Προβλέψεις συντηρήσεως αεροσκαφών , επισφαλειών & λοιπές προβλέψεις (Σημ. 5.29 5.31, 5.38, 5.40β)	16.570,26	4.530,14
Συναλλαγματικές διαφορές (Σημ. 5.49)	(6.986,73)	11.859,59
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας	(1.509,71)	(923,90)
Τόκοι και λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα (Σημ. 5.49)	2.311,01	3.621,26
Λειτουργικό κέρδος προ μεταβολών του κεφαλαίου κίνησης	**127.716,06**	**124.274,97**
Μεταβολές κεφαλαίου κίνησης		
(Αύξηση)/Μείωση αποθεμάτων (Σημ. 5.30)	(2.384,12)	886,60
(Αύξηση)/Μείωση απαιτήσεων	(19.132,89)	(4.655,23)
Αύξηση/(Μείωση) υποχρεώσεων	20.051,14	12.626,74
Σύνολο μεταβολών κεφαλαίου κίνησης	**(1.465,87)**	**8.858,11**
Τόκοι πληρωθέντες	(2.175,44)	(2.637,49)
Πληρωμή φόρου εισοδήματος	(37.680,06)	(4.507,82)
Καθαρές ταμειακές εισροές από λειτουργικές δραστηριότητες	**86.394,69**	**125.987,78**
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		
Αγορές παγίων στοιχείων (Σημ. 5.23, 5.24)	(11.742,54)	(11.136,63)
Πωλήσεις ενσώματων παγίων στοιχείων	-	164,13
Προκαταβολές για αγορές παγίων στοιχείων (Σημ. 5.26)	(47.895,75)	-
Αγορά χρηματοοικονομικών στοιχείων (Σημ. 5.29)	(11.442,86)	(3.417,18)
Πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων	-	1.457,53
Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις	-	(10.400,01)
Τόκοι και συναφή έσοδα εισπραχθέντα	1.002,76	1.132,17
Καθαρές ταμειακές εκροές από επενδυτικές δραστηριότητες	**(70.078,39)**	**(22.200,00)**
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
Μερίσματα πληρωθέντα (Σημ. 5.58)	(39.215,90)	(28.525,21)
Εξόφληση κεφαλαίου χρηματοδοτικών μισθώσεων (Σημ. 5.53)	(9.931,04)	(10.243,73)
Καθαρές ταμειακές εκροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	**(49.146,94)**	**(38.768,94)**
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις	**(32.830,65)**	**65.018,84**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις στην αρχή της χρήσης (Σημ. 5.33)	**300.931,51**	**248.477,75**
Επίδραση συναλλαγματικών διαφορών στα ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα	3.574,24	(12.565,08)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις στο τέλος της χρήσης (Σημ. 5.33)	**271.675,10**	**300.931,51**

5. Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

5.1 Γενικές πληροφορίες

Η Εταιρία ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε. είναι Ανώνυμη Αεροπορική Εταιρία (εφεξής αναφερόμενη ως «η Εταιρία»), με το διακριτικό τίτλο AEGEAN AIRLINES, η οποία στις διεθνείς της συναλλαγές φέρει την επωνυμία AEGEAN AIRLINES S.A. Η διάρκεια της Εταιρίας έχει οριστεί έως την 31/12/2044 και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων. Η έδρα της Εταιρίας βρίσκεται στο δήμο Κηφισιάς Αττικής (οδός Βιλτανιώτη 31 Τ.Κ 145 64). Η μητρική Εταιρία ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε. και οι θυγατρικές της συγκροτούν τον Όμιλο AEGEAN (εφεξής αναφερόμενος ως «ο Όμιλος»).

Οι ετήσιες ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2018 έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς που έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας την 28η Μαρτίου 2019 και τελούν υπό την έγκριση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, η οποία θα συνέλθει εντός του πρώτου εξαμήνου του 2019.

5.2 Αντικείμενο δραστηριότητας

Η Εταιρία και ο Όμιλος δραστηριοποιούνται στον τομέα των αερομεταφορών παρέχοντας υπηρεσίες που αφορούν στην μεταφορά επιβατών και εμπορευμάτων στον τομέα των δημόσιων αεροπορικών μεταφορών, εντός και εκτός της Ελληνικής επικράτειας, με τακτικές ή έκτακτες πτήσεις. Παράλληλα προσφέρουν υπηρεσίες αεροπορικών εφαρμογών, τεχνικής υποστήριξης και επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών. Στους σκοπούς της Εταιρίας και του Ομίλου ενδεικτικά εμπίπτουν και οι ακόλουθες εργασίες/δραστηριότητες:

- συμμετοχή σε οποιαδήποτε επιχείρηση ημεδαπή ή αλλοδαπή με παρεμφερή σκοπό
- ίδρυση υποκαταστημάτων, πρακτορείων
- εισαγωγή, εμπορία, μίσθωση αεροσκαφών και ανταλλακτικών.

5.3 Πλαίσιο κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως υιοθετήθηκαν από την Ε.Ε.. Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, εκτός από ορισμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρώνται σε εύλογη αξία και είναι τα κατωτέρω:

- Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα
- Χρηματοοικονομικά στοιχεία (χαρτοφυλάκιο χρεωστικών τίτλων)

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε χιλιάδες ευρώ (€ '000), εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά. Σημειώνεται ότι τυχόν μικρές αποκλίσεις σε δεκαδικά οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Η Διοίκηση εξετάζει τα βασικά χρηματοοικονομικά στοιχεία και, κατά περίπτωση, την τήρηση των μεσοπρόθεσμων προϋπολογισμών, μαζί με τους υφιστάμενους δανειακούς όρους αν υπάρχουν, για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η υπόθεση της δρώσας οικονομικής μονάδας (going concern) είναι κατάλληλη να χρησιμοποιηθεί για την κατάρτιση των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Εταιρίας.

Βάση για ενοποίηση

Οι συνημμένες ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις περιέχουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της μητρικής Εταιρίας και όλων των θυγατρικών εταιρειών στις οποίες η Εταιρία έχει τη δυνατότητα άσκησης ελέγχου. Οι θυγατρικές (εταιρείες στις οποίες ο Όμιλος έμμεσα ή άμεσα συμμετέχει με περισσότερο από το 50% των ψήφων ή με άλλον τρόπο ελέγχει τη διοίκηση τους) έχουν ενοποιηθεί με τη μέθοδο της πλήρους ενοποίησης.

Όλες οι ενδοεταιρικές συναλλαγές και τα υπόλοιπα έχουν απαλειφθεί στις συνημμένες ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Όπου απαιτήθηκε, οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών έχουν τροποποιηθεί, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η συνέπεια με τις λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο.

Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις των θυγατρικών καταρτίζονται την ίδια ημερομηνία και με τις ίδιες λογιστικές αρχές με τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της μητρικής. Ενδοομιλικές συναλλαγές (συμπεριλαμβανομένων και των συμμετοχών), υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου, απαλείφονται. Οι θυγατρικές εταιρείες ενοποιούνται πλήρως από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που ο έλεγχος μεταβιβάζεται εκτός Ομίλου. Τυχόν ζημίες μερίζονται σε μη ελέγχουσες συμμετοχές ακόμα και αν το υπόλοιπο καταστεί αρνητικό. Συναλλαγές που οδηγούν σε αλλαγές ποσοστών συμμετοχής σε θυγατρική καταχωρούνται στην καθαρή θέση. Τα αποτελέσματα των εξαγοραζόμενων ή πωλούμενων θυγατρικών εντός της χρήσεως, περιλαμβάνονται στην Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων από ή έως την ημερομηνία εξαγοράς ή πώλησης, αντίστοιχα.

Συνενώσεις Επιχειρήσεων και Υπεραξία

Συνένωση επιχειρήσεων είναι μία συναλλαγή ή άλλο γεγονός κατά το οποίο ένας αποκτών αναλαμβάνει τον έλεγχο μίας ή περισσότερων επιχειρήσεων. Ως επιχείρηση ορίζεται ένα ολοκληρωμένο σύνολο δραστηριοτήτων και περιουσιακών στοιχείων που μπορεί να καθοδηγείται και να διευθύνεται με σκοπό την απόδοση ωφελημάτων απευθείας στους ιδιοκτήτες.

Εάν τα αποκτηθέντα στοιχεία του ενεργητικού δεν αποτελούν επιχείρηση, η συναλλαγή ή άλλο γεγονός αντιμετωπίζονται λογιστικά ως μία απόκτηση ενός στοιχείου του ενεργητικού και το κόστος κτήσης κατανέμεται στα στοιχεία του ενεργητικού και τις αναληφθείσες υποχρεώσεις με βάση τις σχετικές εύλογες αξίες τους κατά την ημερομηνία απόκτησης.

Οι συνενώσεις επιχειρήσεων λογιστικοποιούνται σύμφωνα με τη μέθοδο της απόκτησης. Το κόστος κτήσης μιας θυγατρικής είναι η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που δόθηκαν, των μετοχών που εκδόθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν κατά την ημερομηνία της ανταλλαγής, πλέον του ποσού μη ελέγχουσας συμμετοχής επιμετρημένο, για κάθε συνένωση, είτε στην εύλογη αξία είτε στην αναλογία της μη ελέγχουσας συμμετοχής στην εύλογη αξία των επί μέρους καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν. Άμεσα συνδεδεμένα με την απόκτηση κόστη εξοδοποιούνται όταν πραγματοποιούνται.

Εάν το συνολικό κόστος της αγοράς είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των επί μέρους καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα.

Η υπεραξία που προκύπτει από αποκτήσεις θυγατρικών παρουσιάζεται ως άυλο περιουσιακό στοιχείο. Η υπεραξία δεν αποσβένεται αλλά υπόκειται τουλάχιστον ετησίως σε έλεγχο απομείωσής της. Έτσι, μετά την αρχική καταχώρηση, η υπεραξία αποτιμάται στο κόστος κτήσης, μείον τις τυχόν σωρευμένες ζημίες απομείωσης. Για τους σκοπούς διενέργειας του ελέγχου απομείωσης, η υπεραξία κατανέμεται, κατά την ημερομηνία απόκτησης, σε κάθε μονάδα δημιουργίας ταμιακών ροών που προβλέπεται ότι θα επωφεληθεί από την συνένωση. Η ζημία απομείωσης που καταχωρείται για υπεραξία δεν αναστρέφεται σε επόμενες χρήσεις.

Ο έλεγχος απομείωσης διενεργείται με τη μέθοδο της αξίας χρήσης (value-in-use), συγκρίνοντας το ανακτήσιμο ποσό της μονάδας με τη λογιστική αξία της κάθε μονάδας συμπεριλαμβανόμενης και της υπεραξίας που έχει κατανεμηθεί στη μονάδα αυτή. Η ανακτήσιμη αξία, είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας μειωμένης με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος και της αξίας χρήσεως της μονάδας. Συγκεκριμένα, η αξία χρήσης προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας προεξοφλημένες ταμειακές ροές βάσει του πενταετούς επιχειρηματικού πλάνου του Ομίλου. Τα κέρδη και οι ζημίες κατά τη διάθεση θυγατρικών προσδιορίζονται λαμβανομένης υπόψη και της υπεραξίας που αντιστοιχεί στην πωληθείσα οικονομική μονάδα.

Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις

Στις εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της μητρικής Εταιρίας, οι επενδύσεις σε θυγατρικές αποτιμώνται στο κόστος κτήσης αυτών, μειούμενο με τυχόν σωρευμένες ζημίες απομείωσης. Ο έλεγχος της απομείωσης (impairment test) διενεργείται όποτε υπάρχουν σαφείς ενδείξεις απομείωσης με βάση τις διατάξεις του ΔΛΠ 36 «Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων», βλέπε Σημ. 5.25

5.4 Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποίηση υφιστάμενων προτύπων

Α) Αλλαγές λογιστικών πολιτικών και γνωστοποιήσεις

Οι λογιστικές πολιτικές που υιοθετήθηκαν συνάδουν με εκείνες που είχαν υιοθετηθεί κατά την προηγούμενη οικονομική χρήση εκτός από τα παρακάτω πρότυπα τα οποία ο Όμιλος έχει υιοθετήσει κατά την 1 Ιανουαρίου 2018:

- **ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά μέσα**
  Η τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9 συγκεντρώνει τις φάσεις του έργου των χρηματοοικονομικών μέσων και αντικαθιστά το ΔΛΠ 39 *Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και επιμέτρηση* και όλες τις προηγούμενες εκδόσεις του ΔΠΧΑ 9. Το πρότυπο εισάγει νέες απαιτήσεις για την ταξινόμηση και επιμέτρηση, απομείωση και λογιστική αντιστάθμισης.
  Η Εταιρία και ο Όμιλος επέλεξαν να εφαρμόσουν το πρότυπο ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» αναγνωρίζοντας τη σωρευτική επίδρασή του στο κονδύλι «Κέρδη εις νέον» την 01/01/2018 χωρίς να αναθεωρηθούν τα συγκριτικά στοιχεία της προηγούμενης περιόδου αναφοράς. Συνεπώς, οι προσαρμογές που οφείλονται τόσο στις νέες απαιτήσεις απομείωσης όσο και στις ανακατατάξεις που προκύπτουν από τους νέους κανόνες ταξινόμησης και επιμέτρησης δεν αντικατοπτρίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης του Ομίλου και της Εταιρίας κατά την 31/12/2017. Πέραν των ανωτέρων, ο Όμιλος και η Εταιρία υιοθέτησαν το τροποποιημένο πρότυπο ΔΠΧΑ 7 «Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις», το οποίο ενσωματώνει τις αλλαγές που εισήχθησαν από το ΔΠΧΑ 9.
  Αναφορικά με τη λογιστική αντιστάθμισης, η Διοίκηση δεν προχώρησε στην υιοθέτηση των απαιτήσεων που απορρέουν από το νέο πρότυπο την 01/01/2018 αλλά συνέχισε να εφαρμόζει το ΔΛΠ 39.

Αρχική αναγνώριση, ταξινόμηση και επιμέτρηση

Το μοντέλο ταξινόμησης του ΔΠΧΑ 9 απαιτεί όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του να ταξινομούνται και να επιμετρώνται μεταγενέστερα της αρχικής τους αναγνώρισης, και με βάση το επιχειρηματικό μοντέλο διαχείρισης αλλά και τα συμβατικά χαρακτηριστικά τους, στο αποσβεσμένο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης λοιπών συνολικών εισοδημάτων ή στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων.

Με βάση τα γεγονότα και τις περιστάσεις της 01/01/2018, ο Όμιλος κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ακολουθεί περισσότερα από ένα επιχειρηματικά μοντέλα για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του, με σκοπό τη δημιουργία ταμειακών ροών.

Όσον αφορά στο χαρτοφυλάκιο χρεωστικών τίτλων, ο Όμιλος διακρατεί τους τίτλους αυτούς με σκοπό τη συλλογή συμβατικών ταμειακών ροών και την πώλησή τους. Ως εκ τούτου, το εν λόγω χαρτοφυλάκιο του Ομίλου επιμετράται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, με τα κέρδη και τις ζημίες να ανακυκλώνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης κατά την από-αναγνώριση. Οι τίτλοι αυτοί υπόκεινται στις απαιτήσεις απομείωσης του ΔΠΧΑ 9.

Όσον αφορά τους πελάτες και τις λοιπές εμπορικές απαιτήσεις, ο Όμιλος ακολουθεί ένα επιχειρηματικό μοντέλο με στόχο τη συλλογή των συμβατικών ταμειακών ροών. Ακολουθώντας αυτό το επιχειρηματικό μοντέλο, ο Όμιλος διαχειρίζεται τους πελάτες και τις λοιπές εμπορικές απαιτήσεις του, με σκοπό την πραγματοποίηση ταμειακών ροών μέσω της είσπραξης των αντίστοιχων πληρωμών κατά τη διάρκεια ζωής του εκάστοτε χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Κατά συνέπεια, οι απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις του Ομίλου υπόκεινται στις απαιτήσεις απομείωσης του προτύπου ΔΠΧΑ 9 και ταξινομούνται ως επιμετρούμενες στο αποσβεσμένο κόστος.

Δεδομένου ότι ο Όμιλος δεν προχώρησε στην υιοθέτηση των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9 αναφορικά με τη λογιστική αντιστάθμισης, τα παράγωγα που περιλαμβάνονται στο εμπορικό χαρτοφυλάκιο συνεχίζουν να αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους και τα σχετικά κέρδη ή ζημίες καταχωρούνται στα λοιπά εισοδήματα, μέχρι τα στοιχεία αυτά να πωληθούν ή να χαρακτηριστούν ως απομειωμένα. Κατά την πώληση ή όταν χαρακτηριστούν ως απομειωμένα, τα κέρδη ή ζημίες μεταφέρονται στα αποτελέσματα.

Ο Όμιλος διενήργησε την αξιολόγησή του για τα περιουσιακά στοιχεία που συνίστανται «αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων» (SPPI) και προσδιόρισε ότι ένας συγκεκριμένος τίτλος ενέχει συμβατικές ταμειακές ροές που δεν εμπίπτουν στην κατηγορία αυτή. Ως εκ τούτου, ταξινομήθηκε ως επιμετρώμενος στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.
Το νέο πρότυπο δεν επηρέασε την κατάταξη και την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της Εταιρίας και του Ομίλου, καθώς κατατάσσονται ως επιμετρούμενες στο αποσβεσμένο κόστος.

Απομείωση
Το ΔΠΧΑ 9 εισάγει την προσέγγιση της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας ("ECL") που εφαρμόζεται σε όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, τα οποία επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κοστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων (FVTOCI) (με εξαίρεση τους τίτλους μετοχών). Ενώ σύμφωνα με το ΔΛΠ 39, μόνο οι ζημίες που προέκυψαν θα πρέπει να αναγνωρίζονται ως απομείωση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, σύμφωνα με την προσέγγιση ECL, θα πρέπει να διενεργείται εκτίμηση των μελλοντικών πιστωτικών ζημιών.
Ο Όμιλος θεωρεί πως η μη είσπραξη απαιτήσεων για περισσότερες από 90 ημέρες συνιστά πιστωτικό γεγονός. Συγκεκριμένα, εφαρμόζει για όλες τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις την απλουστευμένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9, για την επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους. Όσον αφορά τους χρεωστικούς τίτλους, ο Όμιλος εφαρμόζει το γενικό μοντέλο απομείωσης, σύμφωνα με το οποίο αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία αναφοράς εάν ο πιστωτικός κίνδυνος της εκάστοτε επένδυσης έχει αυξηθεί από την αρχική της αναγνώριση.
Η ανωτέρω επίδραση αναλύεται μαζί με την επίδραση από την υιοθέτηση τους ΔΠΧΑ 15 στους πίνακες που ακολουθούν.

- **ΔΠΧΑ 15 Έσοδα από Συμβάσεις με πελάτες**

Το ΔΠΧΑ 15 καθιερώνει ένα μοντέλο πέντε βημάτων που εφαρμόζεται για έσοδα που προκύπτουν από μια σύμβαση με έναν πελάτη (με περιορισμένες εξαιρέσεις), ανεξάρτητα από το είδος της συναλλαγής εσόδων ή τον κλάδο. Οι απαιτήσεις του προτύπου εφαρμόζονται επίσης για την αναγνώριση και επιμέτρηση των κερδών και ζημιών από την πώληση ορισμένων μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που δεν αποτελούν παραγωγή από συνήθεις δραστηριότητες της οικονομικής οντότητας (π.χ., πωλήσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού ή άυλων περιουσιακών στοιχείων).

Απαιτούνται εκτεταμένες γνωστοποιήσεις, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης του συνόλου των εσόδων, πληροφορίες σχετικά με τις υποχρεώσεις απόδοσης, αλλαγές στα υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων σύμβασης και των υποχρεώσεων σύμβασης μεταξύ των περιόδων και βασικές κρίσεις και εκτιμήσεις.

Την 01/01/2018, ο Όμιλος και η Εταιρία προχώρησε στην υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15, ακολουθώντας την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση, αναγνωρίζοντας τη σωρευτική επίδραση από την εφαρμογή του νέου προτύπου στο υπόλοιπο έναρξης του κονδυλίου «Κέρδη εις νέο», χωρίς αναθεώρηση των συγκριτικών στοιχείων της προηγούμενης περιόδου αναφοράς.

Η ουσιαστική επίδραση από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15 αφορά κυρίως την αναγνώριση των εσόδων από πωλήσεις εισιτηρίων και παρεπόμενων υπηρεσιών (π.χ. μεταφορά αποσκευών κλπ.) καθώς και των αντίστοιχων δαπανών διανομής, σύμφωνα με την ημερομηνία πραγματοποίησης της εκάστοτε πτήσης.

Ποσά σε εκ. €	**Εταιρία**	**Όμιλος**
Επίδραση στα Ίδια Κεφάλαια	**01/01/2018**	**01/01/2018**
Έσοδα από παροχή παρεπόμενων υπηρεσιών και από μη χρησιμοποιηθέντα εισιτήρια Σημ 5.8	9,49	9,44
Πρόγραμμα πιστότητας πελατών Σημ 5.8	6,14	6,14
Κόστος συμβάσεων Σημ 5.8	5,04	5,18
Αναλογούντες φόροι	(5,69)	(5,71)
Κέρδη εις νέο	**14,98**	**15,05**

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τη σωρευτική επίδραση στα Κέρδη εις νέο την 01/01/2018 από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15 και του ΔΠΧΑ 9:

ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
Ποσά σε εκ. €	**ΔΠΧΑ 15**	**ΔΠΧΑ 9**	**1/1/2018**
Επίδραση			
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	-	(1,42)	(1,42)
Προκαταβολές	4,20	-	4,20
Λοιπά αποθεματικά	-	0,23	0,23
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(5,75)	0,41	(5,34)
Συμβατικές υποχρεώσεις	15,64	-	15,64
Κέρδη εις νέο	**14,09**	**(0,78)**	**13,31**

ΟΜΙΛΟΣ			
Ποσά σε εκ. €	**ΔΠΧΑ 15**	**ΔΠΧΑ 9**	**1/1/2018**
Επίδραση			
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	-	(1,72)	(1,72)
Προκαταβολές	5,06	-	5,06
Λοιπά αποθεματικά	-	0,23	0,23
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(5,98)	0,41	(5,57)
Συμβατικές υποχρεώσεις	15,59	-	15,59
Κέρδη εις νέο	**14,67**	**(1,08)**	**13,59**

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει τις μεταβολές από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15 για τη χρήση που έληξε στις 31/12/2018.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
Ποσά σε εκ. €	**Υπόλοιπα ΔΠΧΑ 15**	**Προσαρμογές/ Ανακατατάξεις**	**Υπόλοιπα ΔΛΠ 18**
Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	**31/12/2018**		**31/12/2018**
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	-	3,95	3,95
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Προκαταβολές	22,63	(4,11)	18,52
Ίδια Κεφάλαια			
Κέρδη εις νέο	96,02	(21,92)	74,10
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις			
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	5,00	(5,00)	-
Συμβατικές υποχρεώσεις	25,98	(25,98)	-
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις			
Συμβατικές υποχρεώσεις	115,70	(115,7)	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	91,43	(49,73)	41,70
Υποχρεώσεις από προεισπραχθέντα εισιτήρια	-	192,19	192,19

Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	**01/01/2018-31/12/2018**		**01/01/2018-31/12/2018**
Κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης			
Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες	961,06	(11,12)	949,94
Αναλώσεις υλικών & υπηρεσιών	791,02	(0,09)	790,93
Φόρος εισοδήματος	22,95	(3,20)	19,75

ΟΜΙΛΟΣ			
Ποσά σε εκ. €	**Υπόλοιπα ΔΠΧΑ 15**	**Προσαρμογές/ Ανακατατάξεις**	**Υπόλοιπα ΔΛΠ 18**
Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	**31/12/2018**		**31/12/2018**
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	-	3,57	3,57
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Προκαταβολές	24,06	(4,11)	19,95
Ίδια Κεφάλαια			
Κέρδη εις νέο	164,82	(21,03)	143,79
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις			
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	6,58	(6,27)	0,31
Συμβατικές υποχρεώσεις	25,98	(25,98)	-
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις			
Συμβατικές υποχρεώσεις	122,31	(122,31)	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	94,43	(50,31)	44,12
Υποχρεώσεις από προεισπραχθέντα εισιτήρια	-	199,37	199,37
Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	**01/01/2018-31/12/2018**		**01/01/2018-31/12/2018**
Κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης			
Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες	1.187,44	(12,34)	1.175,10
Αναλώσεις υλικών & υπηρεσιών	963,55	(0,22)	963,33
Φόρος εισοδήματος	30,72	(3,28)	27,44

- **ΔΠΧΑ 15: Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες (Αποσαφηνίσεις)**
  Στόχος των αποσαφηνίσεων είναι να διευκρινιστούν οι προθέσεις του ΣΔΛΠ κατά την ανάπτυξη των απαιτήσεων του προτύπου ΔΠΧΑ 15 Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες, σχετικά με: (α) το λογιστικό χειρισμό των υποχρεώσεων απόδοσης, όπου τροποποιείται η διατύπωση της αρχής του «μεμονωμένα αναγνωρίσιμο», (β) των εκτιμήσεων που γίνονται στην απόφαση για εντολέα ή εκπρόσωπο, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης κατά πόσο μία Εταιρία είναι εντολέας ή εκπρόσωπος, των εφαρμογών της αρχής του «ελέγχου» και (γ) των αδειών καθώς και πρόσθετες διευκρινίσεις για τη λογιστική της πνευματικής ιδιοκτησίας και των δικαιωμάτων. Οι αποσαφηνίσεις παρέχουν πρόσθετες πρακτικές διευκολύνσεις για τις εταιρείες που εφαρμόζουν το ΔΠΧΑ 15 πλήρως αναδρομικά η επιλέγουν να εφαρμόσουν την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση. Οι εν λόγω αποσαφηνίσεις δεν επηρέασαν σημαντικά τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας και του Ομίλου.

- **ΔΠΧΑ 2: Ταξινόμηση και επιμέτρηση παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών (Τροποποιήσεις)**
  Οι τροποποιήσεις παρέχουν απαιτήσεις σχετικά με το λογιστικό χειρισμό (α) των επιπτώσεων των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και των προϋποθέσεων που δε συνιστούν κατοχύρωση, στην επιμέτρηση παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά, (β) παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών με δυνατότητα συμψηφισμού των υποχρεώσεων παρακρατούμενων φόρων και (γ) το λογιστικό χειρισμό των τροποποιήσεων όρων και προϋποθέσεων παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών, η οποία διαφοροποιεί την ταξινόμηση μιας συναλλαγής από διακανονισμό σε μετρητά σε συναλλαγή που διακανονίζεται με συμμετοχικούς τίτλους. Οι εν λόγω τροποποιήσεις δεν επηρέασαν σημαντικά τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

- **ΔΛΠ 40: Μεταφορές σε Επενδύσεις σε Ακίνητα (Τροποποιήσεις)**
  Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πότε μία οντότητα μεταφέρει ένα ακίνητο, συμπεριλαμβανομένου ακινήτου υπό κατασκευή ή αξιοποίηση, σε ή από τις επενδύσεις σε ακίνητα. Οι τροποποιήσεις αναφέρουν ότι μεταβολή της χρήσης ενός ακινήτου πραγματοποιείται όταν το ακίνητο πληροί ή παύει να πληροί, τον ορισμό των επενδύσεων σε ακίνητα και υπάρχει σαφής ένδειξη της μεταβολής αυτής. Απλά η αλλαγή στις προθέσεις της διοίκησης για τη χρήση του ακινήτου, δεν αποδεικνύει μεταβολή στη χρήση του. Οι εν λόγω τροποποιήσεις δεν επηρέασαν σημαντικά τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

- **ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΔΔΠΧΑ 22: Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές**
  Η διερμηνεία διευκρινίζει το λογιστικό χειρισμό συναλλαγών που περιλαμβάνουν την είσπραξη ή πληρωμή προκαταβολής σε ξένο νόμισμα. Η διερμηνεία εξετάζει τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα όπου η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει μη χρηματικό περιουσιακό στοιχείο ή μη χρηματική υποχρέωση που προκύπτουν από την είσπραξη ή πληρωμή προκαταβολής, πριν από την αρχική αναγνώριση του σχετικού περιουσιακού στοιχείου, εξόδου ή εσόδου. Η διερμηνεία αναφέρει ότι η ημερομηνία συναλλαγής, για τον καθορισμό της συναλλαγματικής ισοτιμίας, είναι η ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης ενός μη χρηματικού στοιχείου προκαταβολής ή ενός αναβαλλόμενου εσόδου. Εάν υπάρχουν πολλαπλές πληρωμές ή εισπράξεις προκαταβολών, η οικονομική οντότητα πρέπει να καθορίσει την ημερομηνία συναλλαγής για κάθε μία πληρωμή και είσπραξη προκαταβολής. Η διερμηνεία αυτή δεν επηρέασε σημαντικά τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

- Το **ΣΔΛΠ εξέδωσε νέο κύκλο ετήσιων αναβαθμίσεων των ΔΠΧΑ 2014 -2016**, το οποίο είναι μια συλλογή τροποποιήσεων των ΔΠΧΑ. Οι αναβαθμίσεις αυτές δεν επηρέασαν σημαντικά τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.
- ***ΔΛΠ 28 Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες:*** οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι η επιλογή της επιμέτρησης στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, μίας επένδυσης σε συγγενή επιχείρηση ή κοινοπραξία που κατέχεται από οντότητα η οποία είναι οργανισμός διαχείρισης επενδυτικών κεφαλαίων ή παρόμοια οικονομική οντότητα, δύναται να διενεργείται χωριστά για κάθε επένδυση σε συγγενή επιχείρηση ή κοινοπραξία, κατά την αρχική αναγνώριση.

Β) Πρότυπα που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν εφαρμογή στην παρούσα λογιστική περίοδο και η Εταιρία / Όμιλος δεν έχει υιοθετήσει νωρίτερα

- **ΔΠΧΑ 16: Μισθώσεις**
  Το πρότυπο εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019. Το ΔΠΧΑ 16 καθορίζει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση, παρουσίαση και γνωστοποίηση των μισθώσεων για αμφότερα τα μέρη της σύμβασης, ήτοι για τον πελάτη («μισθωτή») και τον προμηθευτή («εκμισθωτή»). Το νέο πρότυπο απαιτεί οι μισθωτές να αναγνωρίζουν τις περισσότερες μισθώσεις στις οικονομικές τους καταστάσεις. Οι μισθωτές θα έχουν ένα ενιαίο λογιστικό πλαίσιο για όλες τις μισθώσεις, με ορισμένες εξαιρέσεις. Η λογιστική των εκμισθωτών παραμένει ουσιαστικά αμετάβλητη.
  Η Εταιρία αναμένει σημαντική επίπτωση στο σύνολο των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων κατά την πρώτη εφαρμογή, λόγω της κεφαλαιοποίησης των λειτουργικών μισθώσεων σαν περιουσιακά στοιχεία και την αναγνώριση των αντίστοιχων υποχρεώσεων.

Οι κυριότερες κατηγορίες λειτουργικών μισθώσεων αφορούν:
i) Αεροσκάφη,
ii) Εγκαταστάσεις,
iii) Κτίρια,
iv) Χώρους αεροδρομίων,
v) Βοηθητικές μηχανές αεροσκαφών και
vi) Ενοικιαζόμενα αυτοκίνητα

Το ΔΠΧΑ 16 επιτρέπει διάφορες προσεγγίσεις για την πρώτη εφαρμογή του προτύπου. Ο Όμιλος θα εφαρμόσει το νέο πρότυπο χρησιμοποιώντας τη μέθοδο σωρευτικής επίδρασης (modified retrospective approach), σύμφωνα με την οποία τα συγκριτικά στοιχεία του προηγούμενου έτους δεν θα επαναδιατυπωθούν. Ο Όμιλος θα επιλέξει τη μέθοδο σύμφωνα την οποία το δικαίωμα χρήσης του παγίου (στοιχείο Ενεργητικού) είναι ίσο με τις αντίστοιχες υποχρεώσεις (στοιχείο Υποχρεώσεων) κατά την ημερομηνία εφαρμογής (1 Ιανουαρίου 2019).

Εξαιρέσεις
Ο Όμιλος σκοπεύει να χρησιμοποιήσει την απαλλαγή που παρέχεται από το πρότυπο αναφορικά με τις βραχυπρόθεσμες μισθώσεις και τις μισθώσεις χαμηλής αξίας. Επομένως οι απαιτήσεις του προτύπου σχετικά με την αναγνώριση, την αρχική και μεταγενέστερη επιμέτρηση καθώς και την παρουσίαση δε θα εφαρμοστούν σε βραχυπρόθεσμες συμβάσεις (διάρκειας 12 μηνών ή λιγότερο, χωρίς επιλογή αγοράς του υποκείμενου στοιχείου) και συμβάσεις για τις οποίες το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι χαμηλής αξίας.

Επιπλέον ο Όμιλος, θα διενεργήσει διαχωρισμό των στοιχείων των συμβάσεων που δεν αποτελούν μίσθωση (non-lease components) από τα στοιχεία της μίσθωσης (lease components), όπου κριθεί απαραίτητο.

Προεξοφλητικό επιτόκιο
Για την προεξόφληση των υποχρεώσεων των υφιστάμενων λειτουργικών μισθώσεων ο Όμιλος θα χρησιμοποιήσει το σχετικό επιτόκιο προεξόφλησης (incremental borrowing rate). Η παρούσα αξία των μελλοντικών πληρωμών λειτουργικής μίσθωσης αεροσκαφών αλλά και των άλλων συμφωνιών μίσθωσης θα αναγνωριστεί ως δικαίωμα χρήσης περιουσιακού στοιχείου στο Ενεργητικό και ισόποση έντοκη υποχρέωση στο Παθητικό.

Επιπτώσεις στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις
Για τον προσδιορισμό των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρίας το 2019, διενεργήθηκε σχετική άσκηση με τις ισχύουσες συμβάσεις μισθώσεων στις 31/12/2018, κατά την οποία χρησιμοποιήθηκε η τελευταία διαθέσιμη ισοτιμία στις 01/01/2019 και δεν υπολογίστηκαν πιθανές μεταβολές στις μελλοντικές ισοτιμίες. Επομένως, τυχόν συναλλαγματικές διαφορές δεν λήφθηκαν υπόψη στους υπολογισμούς.
Η αρχική εκτίμηση της αναμενόμενης επίπτωσης για τη χρήση 2019 στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης και στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος της Εταιρίας και του Ομίλου αναλύεται ως εξής:

- Εκτιμώμενη αρχική αναγνώριση δικαιωμάτων χρήσης περιουσιακών στοιχείων (Right of Use) και ισόποσων υποχρεώσεων λειτουργικών μισθώσεων μεταξύ €315 εκ. - €355 εκ. για την Εταιρία και €380 εκ. - €420 εκ. για τον Όμιλο αντίστοιχα,
- Εκτιμώμενη καθαρή μείωση εξόδων χρήσης από πληρωμές ενοικίων μεταξύ €100 εκ. - €140 εκ. για την Εταιρία και €110 εκ. - €150 εκ. για τον Όμιλο αντίστοιχα,
- Εκτιμώμενη αύξηση χρηματοοικονομικού κόστους χρήσης μεταξύ €11 εκ. – €16 εκ. για την Εταιρία και €15 εκ. - €20 εκ. για τον Όμιλο αντίστοιχα,
- Εκτιμώμενη αύξηση αποσβέσεων χρήσης μεταξύ €90 εκ. - €130 εκ. για την Εταιρία και €100 εκ. - €140 εκ. για τον Όμιλο αντίστοιχα.

Η ανωτέρω επίδραση αναμένεται να επιφέρει αύξηση των ταμειακών εκροών για επενδυτικές δραστηριότητες στην εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών αλλά και ταυτόχρονη μείωση των ταμειακών εκροών από λειτουργικές δραστηριότητες.

Η Εταιρία και ο Όμιλός δεν έχει ακόμη ολοκληρώσει την άσκηση σχετικά με την τελική επίδραση του νέου προτύπου στις Οικονομικές Καταστάσεις. Η πραγματική επίπτωση από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16 θα προσδιοριστεί κατά την ολοκλήρωση της σχετικής άσκησης.

- **ΔΠΧΑ 10 Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές καταστάσεις και ΔΛΠ 28 Επενδύσεις σε Συγγενείς επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες - Τροποποίηση: Πώληση ή εισφορά περιουσιακών στοιχείων μεταξύ ενός επενδυτή και της συγγενούς του Εταιρίας ή της κοινοπραξίας του**
  Οι τροποποιήσεις αντιμετωπίζουν μια αναγνωρισμένη ασυνέπεια μεταξύ των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 10 και εκείνες του ΔΛΠ 28, για την αντιμετώπιση της πώλησης ή της εισφοράς των περιουσιακών στοιχείων μεταξύ του επενδυτή και της συγγενούς του Εταιρίας ή της κοινοπραξίας του. Η κύρια συνέπεια των τροποποιήσεων είναι ότι ένα πλήρες κέρδος ή η ζημία αναγνωρίζεται όταν η συναλλαγή περιλαμβάνει μια επιχείρηση (είτε στεγάζεται σε μια θυγατρική είτε όχι). Ένα μερικό κέρδος ή η ζημία αναγνωρίζεται όταν η συναλλαγή περιλαμβάνει στοιχεία ενεργητικού που δεν συνιστούν επιχείρηση, ακόμη και αν τα στοιχεία αυτά στεγάζονται σε θυγατρική. Το Δεκέμβριο του 2015 το ΣΔΛΠ ανέβαλε επ' αόριστο την ημερομηνία εφαρμογής της τροποποίησης αυτής, αναμένοντας το αποτέλεσμα του έργου του για τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Διοίκηση του Ομίλου εκτιμά ότι η τροποποίηση αυτή δε θα έχει επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

- **ΔΠΧΑ 9: Δικαίωμα Προπληρωμής με Αρνητική Αποζημίωση (Τροποποίηση)**
  Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα προπληρωμής που επιτρέπουν ή απαιτούν από ένα συμβαλλόμενο μέρος είτε να καταβάλει είτε να λάβει εύλογη αποζημίωση για την πρόωρη λήξη της σύμβασης (υπό την έννοια ότι από την πλευρά του κατόχου του περιουσιακού στοιχείου ενδέχεται να υπάρχει επιβάρυνση λόγω πρόωρης εξόφλησης) επιτρέπεται να επιμετρηθούν στο αποσβέσιμο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Η Διοίκηση του Ομίλου εκτιμά ότι η τροποποίηση αυτή δε θα επηρεάσει σημαντικά τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

- **ΔΛΠ 28: Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς Επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες (Τροποποιήσεις)**
  Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι τροποποιήσεις σχετίζονται με το κατά πόσο η επιμέτρηση (και κυρίως η απομείωση) των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες, οι οποίες στην ουσία, αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης στη συγγενή επιχείρηση ή στην κοινοπραξία, διέπονται από το ΔΠΧΠ 9, ΔΛΠ 28 ή ένα συνδυασμό των δύο προτύπων. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι μια οικονομική οντότητα εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 9, προτού εφαρμόσει το ΔΛΠ 28, σε αυτές τις μακροπρόθεσμες συμμετοχές για τις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης. Κατά την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9 η οικονομική οντότητα δεν λαμβάνει υπόψη τυχόν προσαρμογές στην λογιστική αξία των μακροπρόθεσμων συμμετοχών οι οποίες προκύπτουν από την εφαρμογή του ΔΛΠ 28. Η Διοίκηση του Ομίλου εκτιμά ότι οι τροποποιήσεις αυτές δε θα επηρεάσουν σημαντικά τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

- **ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΔΔΠΧΑ 23: Αβεβαιότητα σχετικά με τις Θεωρήσεις Φόρου Εισοδήματος**
  Η διερμηνεία εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Η διερμηνεία παρέχει καθοδήγηση για την αντιμετώπιση της αβεβαιότητας που εμπεριέχεται σε φορολογικούς χειρισμούς, κατά το λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Η διερμηνεία παρέχει πρόσθετες διευκρινίσεις σχετικά με την εξέταση αβέβαιων φορολογικών θεωρήσεων μεμονωμένα ή από κοινού, την εξέταση των φορολογικών θεωρήσεων από τις φορολογικές αρχές, την κατάλληλη μέθοδο ώστε να αντικατοπτρίζεται η αβεβαιότητα της αποδοχής της θεώρησης από τις φορολογικές αρχές καθώς και την εξέταση των συνεπειών των αλλαγών στα πραγματικά περιστατικά και τις περιστάσεις. Η Διοίκηση του Ομίλου εκτιμά ότι η διερμηνεία αυτή δε θα επηρεάσει σημαντικά τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

- **ΔΛΠ 19: Μεταβολή, περικοπή ή διακανονισμός προγράμματος καθορισμένων παροχών (Τροποποιήσεις)**
  Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι τροποποιήσεις απαιτούν τις οντότητες να χρησιμοποιούν επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές για τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας απασχόλησης και του καθαρού τόκου για το υπόλοιπο της ετήσιας περιόδου αναφοράς, μετά την πραγματοποίηση μιας μεταβολής, περικοπής ή ενός διακανονισμού του προγράμματος καθορισμένων παροχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν επίσης, πως επηρεάζεται η εφαρμογή των απαιτήσεων του ανώτατου ορίου του περιουσιακού στοιχείου, από το λογιστικό χειρισμό μιας μεταβολής, περικοπής ή ενός διακανονισμού του προγράμματος καθορισμένων παροχών. Η Διοίκηση του Ομίλου εκτιμά ότι οι τροποποιήσεις αυτές δε θα επηρεάσουν σημαντικά τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

- **Εννοιολογικό πλαίσιο Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς**
  Το ΣΔΛΠ εξέδωσε το αναθεωρημένο εννοιολογικό πλαίσιο για τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση στις 29 Μαρτίου 2018. Το εννοιολογικό πλαίσιο καθορίζει ένα ολοκληρωμένο σύνολο εννοιών για τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Οι έννοιες αυτές συμβάλλουν στον καθορισμό προτύπων, την καθοδήγηση των συντακτών για την ανάπτυξη συνεπών λογιστικών πολιτικών και την υποστήριξη στην προσπάθεια τους να κατανοήσουν και να ερμηνεύσουν τα πρότυπα. Το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε επίσης ένα συνοδευτικό έγγραφο, Τροποποιήσεις στις παραπομπές του εννοιολογικού πλαισίου, το οποίο καθορίζει τις τροποποιήσεις των προτύπων που επηρεάζονται προκειμένου να επικαιροποιηθούν οι αναφορές στο αναθεωρημένο εννοιολογικό πλαίσιο. Στόχος του εγγράφου είναι η υποστήριξη της μετάβασης στο αναθεωρημένο εννοιολογικό πλαίσιο ΔΠΧΑ για τις εταιρείες που υιοθετούν το εννοιολογικό πλαίσιο για να αναπτύξουν λογιστικές πολιτικές όταν κανένα πρότυπο ΔΠΧΑ δεν κάνει αναφορά. Για τους συντάκτες που αναπτύσσουν λογιστικές πολιτικές βάσει του εννοιολογικού πλαισίου, ισχύει για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020.

- **ΔΠΧΑ 3: Συνενώσεις επιχειρήσεων (Τροποποιήσεις)**
  Το ΣΔΛΠ εξέδωσε τροποποιήσεις αναφορικά με τον ορισμό μιας Επιχείρησης (τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3) με σκοπό την επίλυση των δυσκολιών που προκύπτουν όταν μια οικονομική οντότητα προσδιορίζει εάν έχει αποκτήσει μια επιχείρηση ή μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για συνενώσεις επιχειρήσεων για τις οποίες η ημερομηνία απόκτησης προσδιορίζεται στην πρώτη ετήσια λογιστική περίοδο που αρχίζει την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020 και για απόκτηση περιουσιακών στοιχείων που συμβαίνουν την ή μετά την έναρξη αυτής της περιόδου, ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Διοίκηση του Ομίλου εκτιμά ότι οι τροποποιήσεις αυτές δε θα επηρεάσουν σημαντικά τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

- **ΔΛΠ 1 Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων και ΔΛΠ 8 Λογιστικές πολιτικές, αλλαγές στις λογιστικές εκτιμήσεις και λάθη: Ορισμός της σημαντικότητας (Τροποποιήσεις)**
  Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον ορισμό της σημαντικότητας και τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να εφαρμοστεί. Ο νέος ορισμός αναφέρει πως «πληροφόρηση θεωρείται σημαντική εφόσον όταν παραλείπεται, αποκρύπτεται ή είναι ανακριβής, εύλογα αναμένεται να επηρεάσει τις αποφάσεις των κύριων χρηστών των οικονομικών καταστάσεων, που λαμβάνουν με βάση αυτές τις οικονομικές καταστάσεις, οι οποίες παρέχουν οικονομική πληροφόρηση για τη συγκεκριμένη οντότητα». Επιπλέον, βελτιώθηκαν οι επεξηγήσεις που συνοδεύουν τον ορισμό της σημαντικότητας. Οι τροποποιήσεις διασφαλίζουν ότι ο ορισμός της σημαντικότητας είναι συνεπής σε όλα τα πρότυπα των ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Διοίκηση του Ομίλου εκτιμά ότι οι τροποποιήσεις αυτές δε θα επηρεάσουν σημαντικά τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

- Το **ΣΔΛΠ εξέδωσε νέο κύκλο ετήσιων αναβαθμίσεων των ΔΠΧΑ 2015 -2017**, το οποίο είναι μια συλλογή τροποποιήσεων των ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Η Διοίκηση του Ομίλου

εκτιμά ότι οι αναβαθμίσεις αυτές δε θα επηρεάσουν σημαντικά τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

- **ΔΠΧΑ 3 Συνενώσεις επιχειρήσεων και ΔΠΧΑ 11 Σχήματα υπό κοινό έλεγχο:** οι τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3 διευκρινίζουν ότι όταν μια οικονομική οντότητα αποκτά τον έλεγχο μιας επιχείρησης που αποτελεί κοινή επιχείρηση, η οικονομική οντότητα επιμετρά εκ νέου τη συμμετοχή που προηγουμένως κατείχε στην επιχείρηση αυτή. Οι τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 11 διευκρινίζουν ότι όταν μια οικονομική οντότητα αποκτά από κοινού έλεγχο μιας επιχείρησης που αποτελεί κοινή επιχείρηση, η οικονομική οντότητα δεν επιμετρά εκ νέου τη συμμετοχή που προηγουμένως κατείχε στην επιχείρηση αυτή.
- **ΔΛΠ 12 Φόροι εισοδήματος:** οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι φορολογικές συνέπειες των πληρωμών για χρηματοοικονομικά μέσα που ταξινομούνται ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, θα πρέπει να αναγνωρίζονται ανάλογα με το που οι συναλλαγές ή τα γεγονότα του παρελθόντος που δημιούργησαν τα διανεμητέα κέρδη έχουν αναγνωριστεί.
- **ΔΛΠ 23 Κόστος δανεισμού:** οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν την παράγραφο 14 του προτύπου ώστε, όταν ένα περιουσιακό στοιχείο που πληροί τις προϋποθέσεις είναι έτοιμο για τη χρήση για την οποία προορίζεται ή για πώληση και μέρος δανείου που λήφθηκε ειδικά για αυτό το περιουσιακό στοιχείο παραμένει ως ανοικτό υπόλοιπο κατά τη στιγμή εκείνη, το κόστος δανεισμού αυτό πρέπει να συμπεριληφθεί στα κεφάλαια που προέρχονται από γενικό δανεισμό.

5.5 Σημαντικές κρίσεις, λογιστικές εκτιμήσεις και υποθέσεις

Η προετοιμασία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) απαιτεί από τη διοίκηση το σχηματισμό κρίσεων, εκτιμήσεων και υποθέσεων οι οποίες επηρεάζουν τα δημοσιευμένα περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Επηρεάζουν επίσης τις γνωστοποιήσεις των ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων καθώς και τα δημοσιευμένα ποσά εσόδων και εξόδων κατά τη διάρκεια της χρήσης. Τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από αυτά τα οποία έχουν εκτιμηθεί. Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις βασίζονται στην εμπειρία του παρελθόντος και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων και των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα τα οποία θεωρούνται λογικά στις συγκεκριμένες συνθήκες, ενώ επαναξιολογούνται συνεχώς με την χρησιμοποίηση όλων των διαθέσιμων πληροφοριών.

Κρίσεις

Κατά τη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών πολιτικών η διοίκηση της Εταιρίας, χρησιμοποιώντας ως βάση την πληρέστερη πληροφόρηση που έχει στη διάθεσή της, εφαρμόζει την κρίση της με γνώμονα τη γνώση της για την Εταιρία και τον Όμιλο αλλά και της αγοράς στην οποία δραστηριοποιείται. Μεταγενέστερες πιθανές αλλαγές στις υπάρχουσες συνθήκες λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να εφαρμοστεί η κατάλληλη λογιστική πολιτική. Οι κρίσεις της διοίκησης αναφορικά με τη διενέργεια εκτιμήσεων σε ότι αφορά τις λογιστικές πολιτικές συνοψίζονται στις ακόλουθες κατηγορίες στοιχείων:

Κατηγοριοποίηση μιας μίσθωσης ως λειτουργική ή χρηματοδοτική

Η αξιολόγηση τέτοιων συμβάσεων δεν εναπόκειται μόνο στον έλεγχο του τύπου που διέπει τη συναλλαγή αλλά κυρίως στην αξιολόγηση της ουσίας της. Για την αξιολόγηση της ουσίας της συναλλαγής λαμβάνονται υπόψη γεγονότα όπως η διάρκεια της μίσθωσης, η υπολειπόμενη αξία του παγίου στο τέλος της μίσθωσης, η εύλογη αξία του παγίου σε συνδυασμό με την παρούσα αξία των ελαχίστων μισθωμάτων, η τυχόν εξειδικευμένη χρήση των παγίων και διάφοροι άλλοι παράγοντες. Βλέπε Σημείωση 5.37

Λογιστικοποίηση υποχρεώσεων (προβλέψεων) συντήρησης αεροσκαφών

Ο Όμιλος έχει υποχρέωση στη λήξη των λειτουργικών μισθώσεων αεροσκαφών να προβεί στις απαραίτητες συντηρήσεις που προβλέπονται στους σχετικούς όρους. Επιπλέον κατά τη διάρκεια των εν λόγω μισθώσεων ο Όμιλος υποχρεούται να ακολουθεί το πρόγραμμα συντήρησης όπως αυτό ορίζεται από τους κατασκευαστές αεροσκαφών και κινητήρων. Το εκτιμώμενο κόστος συντήρησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα της χρήσης κατά τη διάρκεια της λειτουργικής μίσθωσης, βάσει του αναμενόμενου κόστους συντήρησης του αεροσκάφους, των κινητήρων και των λοιπών μερών, σύμφωνα με τις ώρες πτήσεις ή τους πτητικούς κύκλους. Η εκτίμηση αυτή στηρίζεται στο πρόγραμμα συντήρησης του Ομίλου καθώς και στις αντίστοιχες συμφωνίες με τους παρόχους συντήρησης αεροσκαφών και κινητήρων. Βλέπε Σημείωση 5.40β

Εκτιμήσεις και υποθέσεις
Συγκεκριμένα ποσά τα οποία περιλαμβάνονται ή επηρεάζουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις εκτιμώνται, απαιτώντας από την διοίκηση να σχηματίζει υποθέσεις σχετικά με αξίες ή συνθήκες οι οποίες δεν είναι δυνατόν να είναι γνωστές με βεβαιότητα κατά την περίοδο σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Μία λογιστική εκτίμηση θεωρείται σημαντική όταν είναι ουσιώδης για την εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Ομίλου και τα αποτελέσματα και απαιτεί δύσκολες, υποκειμενικές ή περίπλοκες κρίσεις της διοίκησης, συχνά ως αποτέλεσμα της ανάγκης για σχηματισμό εκτιμήσεων σχετικά με την επίδραση υποθέσεων οι οποίες είναι αβέβαιες. Η διοίκηση του Ομίλου αξιολογεί τέτοιες εκτιμήσεις σε συνεχή βάση, βασιζόμενη στα αποτελέσματα του παρελθόντος και στην εμπειρία, σε συσκέψεις με ειδικούς, σε τάσεις και σε άλλες μεθόδους οι οποίες θεωρούνται λογικές στις συγκεκριμένες συνθήκες, όπως επίσης και τις προβλέψεις σχετικά με το πώς αυτά ενδέχεται να αλλάξουν στο μέλλον.

Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων

Το ΔΠΧΠ 9 εισάγει την προσέγγιση της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας («ECL») για να εφαρμοστεί σε όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται στο αποσβέσμενο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων.

Χρεωστικοί τίτλοι
Όσον αφορά τους χρεωστικούς τίτλους, ο Όμιλος εφαρμόζει το γενικό μοντέλο απομείωσης σύμφωνα με το οποίο ο Όμιλος αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία αναφοράς εάν ο πιστωτικός κίνδυνος που συνδέεται με κάποιο συγκεκριμένο τίτλο έχει αυξηθεί από την αρχική του αναγνώριση, εφαρμόζοντας επιπλέον την απλούστευση χαμηλού κινδύνου για όλους τους τίτλους «επενδυτικού βαθμού». Με τη σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου, ο Όμιλος επιμετρά τις ECL καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους.

Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις
Η Εταιρία ως επιλογή λογιστικής πολιτικής υιοθέτησε την απλοποιημένη προσέγγιση όσον αφορά την εκτίμηση των ECL για τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις της. Ως εκ τούτου, ο Όμιλος σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, επιμετρά την πρόβλεψη ζημίας για τις εμπορικές του απαιτήσεις σε ένα ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους.
Ο Όμιλος θεωρεί πως η μη είσπραξη απαιτήσεων για περισσότερες από 90 ημέρες συνιστά πιστωτικό γεγονός, αλλά αξιολογεί πιθανή πληροφόρηση σχετικά με την πιστοληπτική ικανότητα συγκεκριμένων περιπτώσεων όταν κρίνεται πιθανή η μη είσπραξη των συμβατικών απαιτήσεων.
Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες στις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις υπολογίζονται με τη χρήση ενός πίνακα προβλέψεων που βασίζεται στην ιστορική εμπειρία της Εταιρίας από τις πιστωτικές ζημίες και τις ανακτήσεις των αθετημένων ανοιγμάτων.

Απομείωση επενδύσεων σε θυγατρικές

Η μητρική Εταιρία σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού εξετάζει την ύπαρξη ή μη ενδείξεων απομείωσης των επενδύσεων σε θυγατρικές. Ο προσδιορισμός ύπαρξης ενδείξεων απομείωσης απαιτεί από τη Διοίκηση να προβεί σε κρίσεις αναφορικά με εξωτερικούς και εσωτερικούς παράγοντες καθώς και τον βαθμό στον οποίο επηρεάζουν την ανακτησιμότητα των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων. Εφόσον αξιολογηθεί ότι υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης η Εταιρία προβαίνει σε υπολογισμό του ανακτήσιμου ποσού. Ο προσδιορισμός του ανακτήσιμου ποσού απαιτεί την διενέργεια εκτιμήσεων αναφορικά με τις μελλοντικές ταμειακές ροές που σχετίζονται με την επένδυση, τα επιχειρηματικά σχέδια των εν λόγω επιχειρήσεων και τον προσδιορισμό του προεξοφλητικού επιτοκίου και των ρυθμών ανάπτυξης. Η Διοίκηση της Εταιρίας εκτιμά πως δεν υφίστανται ενδείξεις απομείωσης κατά τις ημερομηνίες αναφοράς. Βλέπε Σημείωση 5.25

Εκτίμηση απομείωσης άυλων περιουσιακών στοιχείων
Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απεριόριστη ωφέλιμη ζωή (υπεραξία και χρονοθυρίδες), δεν αποσβένονται και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης. Συγκεκριμένα, ο έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας διενεργείται

ετησίως ή και συχνότερα αν υπάρχουν ενδείξεις που να υποδεικνύουν πιθανή απομείωσή της. Οι ενδείξεις απομείωσης των χρονοθυρίδων εξετάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς. Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται για το υπερβάλλον ποσό της λογιστικής αξίας των στοιχείων αυτών που δεν αναμένεται να ανακτηθεί. Άυλα περιουσιακά στοιχεία, εκτός της υπεραξίας, που έχουν υποστεί απομείωση επανεκτιμούνται για πιθανή αντιστροφή της απομείωσης σε κάθε ημερομηνία αναφοράς. Βλέπε Σημείωση 5.23

Αναγνώριση εσόδου σχετικά με τη χρήση προγραμμάτων επιβράβευσης πελατών
Ο Όμιλος εκτιμά την εύλογη αξία των μιλίων που παραμένουν να εξασκηθούν από την χρήση του προγράμματος πιστότητας Miles & Bonus με την εφαρμογή ιστορικών και αναλογιστικών δεδομένων. Για τον υπολογισμό αυτό χρησιμοποιούνται εκτιμήσεις που αφορούν το αναμενόμενο ποσοστό εξαργύρωσης βάσει απολογιστικών εξαργυρώσεων και την εύλογη αξία του προϊόντος εξαργύρωσης. Την 31 Δεκεμβρίου 2018, η αναμενόμενη υποχρέωση για μη εξαργυρωμένα μίλια ανήλθε σε € 35.053,47 χιλ. (2017: € 33.396,64 χιλ.). Βλέπε Σημείωση 5.8 (δ), 5.42

Φόρος εισοδήματος (τρέχων και αναβαλλόμενος)
Για τον καθορισμό των προβλέψεων για φόρο εισοδήματος απαιτούνται σημαντικές εκτιμήσεις. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο ακριβής καθορισμός του φόρου είναι αβέβαιος κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών της επιχείρησης. Η Εταιρία αναγνωρίζει προβλέψεις υποχρέωσης για αναμενόμενα θέματα φορολογικού ελέγχου βασιζόμενη σε εκτιμήσεις για το ποσό των επιπλέον φόρων που ενδεχομένως θα οφείλονται. Όταν το τελικό αποτέλεσμα από τους φόρους των υποθέσεων αυτών, διαφέρει από το ποσό το οποίο είχε αρχικά αναγνωρισθεί στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, οι διαφορές επιδρούν στο φόρο εισοδήματος και στις προβλέψεις για αναβαλλόμενη φορολογία της χρήσης κατά την οποία τα ποσά αυτά οριστικοποιούνται. Επίσης τυχόν επιδράσεις από τον φορολογικό έλεγχο ανέλεγκτων χρήσεων περιλαμβάνονται στην σημείωση 5.40 και καταχωρούνται στο κονδύλι «Φόρος εισοδήματος» στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Αναβαλλόμενοι φόροι ενεργητικού αναγνωρίζονται στο βαθμό που είναι πιθανό ότι θα προκύψουν φορολογικά κέρδη έναντι των οποίων φορολογικές ζημίες δύνανται να συμψηφιστούν και οι πιστωτικοί φόροι να χρησιμοποιηθούν. Η αναγνώριση αναβαλλόμενων φόρων ενεργητικού απαιτεί σημαντικές εκτιμήσεις και κρίση αναφορικά με την μελλοντική δραστηριότητα και τις προοπτικές των εταιρειών του Ομίλου καθώς και το ύψος και το χρόνο πραγματοποίησης των φορολογητέων κερδών.

Εύλογη αξία παραγώγων και άλλων χρηματοοικονομικών μέσων / Λογιστική αντιστάθμισης
Η Εταιρία χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία για τη διαχείριση μιας σειράς κινδύνων στους οποίους περιλαμβάνονται κίνδυνοι που σχετίζονται με τα επιτόκια, τις συναλλαγματικές διαφορές μεταξύ ευρώ/δολαρίου και τις τιμές καυσίμων των αεροσκαφών. Η λογιστική των παραγώγων όπως η λογιστική της αντιστάθμισης, απαιτεί κατά την έναρξη και σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης, το αντισταθμιζόμενο στοιχείο και σχετικό παράγωγο να πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις για την εφαρμογή της λογιστικής αντιστάθμισης. Κατά την έναρξη μιας σχέσης αντιστάθμισης και μεταγενέστερα σε κάθε ημερομηνία σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων ελέγχεται αναδρομικά και μελλοντικά η αποτελεσματικότητα της αντιστάθμισης. Στις περιπτώσεις που η αντιστάθμιση κριθεί μη αποτελεσματική, η εφαρμογή της διακόπτεται μελλοντικά. Οι εύλογες αξίες των παραγώγων υπολογίζονται χρησιμοποιώντας μοντέλα αποτίμησης από ανεξάρτητη πλατφόρμα ενσωματώνοντας υποθέσεις βασιζόμενες στην αγορά, που επιβεβαιώνονται από ανεξάρτητες πηγές.
Πληροφόρηση σχετικά με τη χρήση των παραγώγων παρέχεται στη Σημείωση 5.44

Εύλογη Αξία Χρηματοοικονομικών Μέσων
Όλα τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για τα οποία επιμετράται η εύλογη αξία ή γνωστοποιείται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, κατηγοριοποιούνται σύμφωνα με το επίπεδο ιεραρχίας, που περιγράφεται παρακάτω:
Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων τα οποία διαπραγματεύονται σε ενεργείς αγορές προσδιορίζεται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς σε σχέση με τις αγοραίες αξίες χρηματιστηρίων ή αξίες που προσδιορίζονται από τις προσφορές χρηματομεσιτών, χωρίς να αφαιρούνται τα έξοδα συναλλαγής (Επίπεδο Ιεραρχίας 1).
Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων τα οποία δε διαπραγματεύονται σε ενεργείς αγορές προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας: (i) κατάλληλες τεχνικές αποτίμησης των οποίων τα δεδομένα, τα οποία

έχουν σημαντική επίδραση στη εύλογη αξία που λογίζεται, είναι άμεσα ή έμμεσα προσδιορίσιμα (Επίπεδο Ιεραρχίας 2), (ii) τεχνικές που χρησιμοποιούν δεδομένα, τα οποία έχουν σημαντική επίδραση στη εύλογη αξία που λογίζεται, δεν βασίζονται σε στοιχεία που προσδιορίζονται εύκολα στις αγορές (Επίπεδο Ιεραρχίας 3) και μπορεί να περιλαμβάνουν πρόσφατες συναλλαγές υπό συνήθεις όρους, την τρέχουσα εύλογη αξία ενός άλλου χρηματοοικονομικού μέσου που ουσιαστικά προσομοιάζει με τα μέσα αυτά, αναλύσεις προεξοφλημένων ταμειακών ροών ή άλλα μοντέλα αποτίμησης.

Για περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που αναγνωρίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις στην εύλογη αξία σε συνεχόμενη βάση, ο Όμιλος καθορίζει αν υπάρχουν μεταφορές που πραγματοποιήθηκαν εντός της χρήσης μεταξύ των επίπεδων ιεραρχίας στο τέλος κάθε χρήσης.

Ενδεχόμενα γεγονότα
Η Εταιρία εμπλέκεται σε δικαστικές διεκδικήσεις και αποζημιώσεις κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών της. Η διοίκηση της Εταιρίας, στηριζόμενη σε προηγούμενα δεδικασμένα καθώς και ότι οι συγκεκριμένες υποθέσεις δεν έχουν εκδικασθεί θεωρεί ότι η έκβασή τους δεν θα έχει αξιοσημείωτο αντίκτυπο στην οικονομική κατάσταση και λειτουργία της. Παρόλα αυτά, ο καθορισμός των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που σχετίζονται με τις δικαστικές διεκδικήσεις και τις απαιτήσεις είναι μια πολύπλοκη διαδικασία που περιλαμβάνει κρίσεις σχετικά με τις πιθανές συνέπειες και τις διερμηνείες σχετικά με τους νόμους και τους κανονισμούς. Μεταβολές στις κρίσεις ή στις διερμηνείες είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μια αύξηση ή μια μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της Εταιρίας στο μέλλον. Τα σύνολα των ενδεχόμενων απαιτήσεων / υποχρεώσεων της Εταιρίας αναλύονται στη σημείωση 5.52

Ωφέλιμη ζωή ενσώματων και ασώματων περιουσιακών στοιχείων
Η διοίκηση της Εταιρίας εξετάζει τις ωφέλιμες ζωές των αποσβέσιμων στοιχείων σε κάθε χρήση. Την 31η Δεκεμβρίου 2018 η διοίκηση της Εταιρίας εκτιμά ότι οι ωφέλιμες ζωές αντιπροσωπεύουν την αναμενόμενη χρησιμότητα των στοιχείων του ενεργητικού. Τα αναπόσβεστα υπόλοιπα αναλύονται στις σημειώσεις 5.9 και 5.10. Η ωφέλιμη ζωή των ασώματων παγίων μπορεί να εκτιμηθεί ως περιορισμένη ή απεριόριστη.

Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία
Οι υποχρεώσεις για παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία υπολογίζονται βάσει αναλογιστικών μεθόδων η διενέργεια των οποίων απαιτεί από την Διοίκηση να εκτιμήσει συγκεκριμένες παραμέτρους όπως η μελλοντική αύξηση των αμοιβών των εργαζομένων κλπ. Η Διοίκηση προσπαθεί, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς όπου η εν λόγω πρόβλεψη αναθεωρείται, να εκτιμά με όσο το δυνατό καλύτερο τρόπο τις παραμέτρους αυτές (Σημ.5.36)

Προβλέψεις για αποθέματα
Η Εταιρία, περιοδικά, αξιολογεί το υπάρχον απόθεμα και, εφόσον συντρέχουν προϋποθέσεις, σχηματίζει πρόβλεψη απαξίωσης. Η απαξίωση αφορά στα ανταλλακτικά. Η αξιολόγηση των ανταλλακτικών γίνεται σε συνεργασία με το τεχνικό τμήμα. Οι μειώσεις της αξίας των αποθεμάτων στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία και οι λοιπές ζημίες από αποθέματα καταχωρούνται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος κατά την περίοδο που εμφανίζονται.

5.6 Σύνοψη των λογιστικών πολιτικών

Οι λογιστικές πολιτικές οι οποίες έχουν χρησιμοποιηθεί στην σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2018, συνοψίζονται κατωτέρω.

5.7 Μετατροπή στοιχείων σε ξένο νόμισμα

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας παρουσιάζονται σε ευρώ (€), το οποίο είναι το λειτουργικό νόμισμα της Εταιρίας.

Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε ευρώ χρησιμοποιώντας τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ίσχυαν στις ημερομηνίες των συναλλαγών. Συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές οι οποίες προκύπτουν από τέτοιες συναλλαγές και από την αποτίμηση, στο τέλος της χρήσης, των νομισματικών στοιχείων Ενεργητικού και Υποχρεώσεων που είναι εκφρασμένα σε ξένο νόμισμα, αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος στα κονδύλια "Χρηματοοικονομικά έσοδα & έξοδα", αντίστοιχα.

Οι συναλλαγματικές διαφορές από μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς καταχωρούνται όπου και οι διαφορές τις εύλογης αξίας.

5.8 Αναγνώριση εσόδων και εξόδων

Η Εταιρία και ο Όμιλος αναγνωρίζουν έσοδα ώστε να απεικονίζουν τη μεταβίβαση των υποσχόμενων αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες σε ποσό που αντανακλά το αντάλλαγμα το οποίο εκτιμούν ότι δικαιούνται έναντι των εν λόγω αγαθών ή υπηρεσιών.
Το έσοδο από συμβάσεις με πελάτες αναγνωρίζεται όταν πληρούνται όλα τα παρακάτω κριτήρια:

α) Τα μέρη της σύμβασης έχουν εγκρίνει τη σύμβαση και έχουν δεσμευτεί να εκτελέσουν τις αντίστοιχες υποχρεώσεις τους

β) Η Εταιρία ή ο Όμιλος μπορεί να προσδιορίσει τα δικαιώματα κάθε μέρους αναφορικά με τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που πρόκειται να μεταβιβαστούν

γ) Η Εταιρία ή ο Όμιλος μπορεί να προσδιορίσει τους όρους πληρωμής για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που πρόκειται να μεταβιβαστούν

δ) Η σύμβαση έχει εμπορική υπόσταση

ε) είναι πιθανό η Εταιρία ή ο Όμιλος να εισπράξει το αντάλλαγμα που δικαιούται έναντι των αγαθών ή των υπηρεσιών που θα μεταβιβαστούν στον πελάτη.

Το σχετικό έσοδο επιμετράται στην εύλογη αξία του εισπραχθέντος ανταλλάγματος, καθαρό από φόρο προστιθέμενης αξίας, επιστροφές , εκπτώσεις και χρεώσεις αεροδρομίων. Όλοι οι φόροι και οι σχετικές χρεώσεις που εισπράττει ο Όμιλος από τους επιβάτες για λογαριασμό τρίτων (πχ φόροι αεροδρομίων) καταχωρούνται σε καθαρή βάση, καθώς λειτουργεί ως αντιπρόσωπος.
Το ποσό του εσόδου θεωρείται ότι μπορεί να μετρηθεί αξιόπιστα όταν όλες οι ενδεχόμενες δεσμεύσεις που σχετίζονται με την πώληση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών έχουν επιλυθεί.
Οι αντίστοιχες εμπορικές απαιτήσεις της Εταιρίας, ως επί το πλείστον προεισπράττονται ή έχουν αρκετά περιορισμένη διάρκεια λήξης (έως 3 μήνες).

(α) Τακτικές και έκτακτες πτήσεις
ο Όμιλος δραστηριοποιείται στον τομέα των αερομεταφορών παρέχοντας υπηρεσίες που αφορούν κυρίως στη μεταφορά επιβατών και εμπορευμάτων, με τακτικές ή έκτακτες πτήσεις. Ως εκ τούτου αναγνωρίζει έσοδα όταν εκπληρώνει την υποχρέωση εκτέλεσης με τη μεταβίβαση της υπηρεσίας στον πελάτη σε μια δεδομένη χρονική στιγμή. Η υποχρέωση εκτέλεσης εκπληρώνεται με τη διενέργεια της πτήσης. Με την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15 δεν επήλθε αλλαγή αναφορικά με την αναγνώριση των εσόδων από τακτικές και έκτακτες πτήσεις.

Ο Όμιλος διαχωρίζει πιθανές άλλες υποχρεώσεις που μπορεί να εμπεριέχονται στη σύμβαση και να αποτελούν ξεχωριστή υποχρέωση εκτέλεσης και προσδιορίζει το μέρος των εσόδων που τους αναλογεί (πχ μίλια πιστότητας πελατών βλ. (δ))

(β) Παρεπόμενες Υπηρεσίες
Συγκεκριμένες κατηγορίες παρεπόμενων υπηρεσιών όπως η μεταφορά αποσκευών, η αμοιβή για επανέκδοση εισιτηρίου, οι υπηρεσίες "fast track" και "chargeable seat" κλπ. αποτελούν τροποποίηση της σύμβασης και έχουν άμεση εξάρτηση από την παροχή της υποχρέωσης εκτέλεσης της εκάστοτε πτήσης. Ως εκ τούτου αναγνωρίζονται ως έσοδο όταν αυτή πραγματοποιείται. Σύμφωνα με το ΔΛΠ 18 το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων από παρεπόμενες υπηρεσίες αναγνωριζόταν κατά την ημερομηνία της συναλλαγής.

(γ) Μη χρησιμοποιηθέντα εισιτήρια
Οι επιβάτες εξοφλούν το εισιτήριο τους αλλά δεν εξασκούν πάντα το δικαίωμα που απορρέει από αυτό, καθώς μπορεί να παραμείνει αχρησιμοποίητο (μη ολοκληρωμένη σύμβαση). Τα εν λόγω έσοδα αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας απολογιστικά δεδομένα της συχνότητας εξάσκησης του δικαιώματος που διατηρούν οι επιβάτες. Με τον τρόπο αυτό υπολογίζεται το ποσοστό μεταβολής της μη υποχρέωσης εκτέλεσης (breakage) βάσει του οποίου λογίζεται το σχετικό έσοδο. Το μέρος των εσόδων από μη χρησιμοποιηθέντα εισιτήρια που δεν έχει αναγνωριστεί βάσει των απολογιστικών δεδομένων διακρατείται σε σχετικό λογαριασμό υποχρεώσεων από προεισπραχθέντα εισιτήρια και αναγνωρίζεται από την Εταιρία όταν η υποχρέωση εκτέλεσης κρίνεται απομακρυσμένη. Πριν την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15 τα έσοδα από μη χρησιμοποιηθέντα εισιτήρια αναγνωρίζονταν όταν η πιθανότητα παροχής της υπηρεσίας ή επιστροφής χρημάτων προς τον επιβάτη κρινόταν απομακρυσμένη.

(δ) Πρόγραμμα πιστότητας πελατών

Η Εταιρία διαθέτει πρόγραμμα επιβράβευσης των πελατών της, τα μέλη του οποίου μπορούν να κερδίζουν πόντους (μίλια) μέσω πτήσεων με αεροπορικές εταιρείες του Ομίλου, της συμμαχίας Star Alliance ή μέσω συναλλαγών με άλλους συνεργάτες. Το ποσό που αναλογεί στα μίλια των επιβατών μειώνει το σχετικό έσοδο που αναγνωρίστηκε κατά την πραγματοποίηση της πτήσης και διαμορφώνει μια αντίστοιχη υποχρέωση από μη εξαργυρωμένα μίλια. Ο Όμιλος προσδιορίζει την αυτοτελή τιμή πώλησης του αναβαλλόμενου αυτού εσόδου με βάση την προσέγγιση αναμενόμενου κόστους συν περιθωρίου. Το ποσοστό εξαργύρωσης υπολογίζεται μέσω αναλογιστικής μελέτης, που βασίζεται σε ιστορικά δεδομένα της «συμπεριφοράς» των επιβατών αναφορικά με την εξαργύρωση μιλίων. Η υποχρέωση μειώνεται με αντίστοιχη αναγνώριση του εσόδου κατά την πραγματική εξαργύρωση των μιλίων από τους επιβάτες, όπου και εκπληρώνεται η υποχρέωση εκτέλεσης.

Στην περίπτωση μη εξαργύρωσης μιλίων μέσω των παροχών που διαθέτει η Εταιρία, οι σχετικές χρεώσεις που λαμβάνονται από λοιπούς συνεργάτες αναγνωρίζονται μειωτικά των εσόδων, καθώς η Εταιρία λειτουργεί ως αντιπρόσωπος.

Δεν έχει υπάρξει σημαντική αλλαγή της αναγνώρισης του εν λόγω εσόδου από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15, η οποία όμως συνέπεσε με τη χρήση αναλογιστικής μελέτης από την Εταιρία, προκειμένου να εκτιμάται με μεγαλύτερη ακρίβεια η μελλοντική συμπεριφορά των επιβατών αναφορικά με την εξαργύρωση μιλίων.

(ε) Εμπορεύματα

Η πώληση των εμπορευμάτων αφορά πώληση προϊόντων εντός του αεροσκάφους "on board". Το σχετικό έσοδο αναγνωρίζεται τη χρονική στιγμή της πώλησης, κατά την οποία εκπληρώνεται η υποχρέωση εκτέλεσης και ο πελάτης αποκτά τον έλεγχο του περιουσιακού στοιχείου. Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15 δεν επηρέασε την αναγνώριση των εσόδων από πώληση εμπορευμάτων.

(στ) Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου το οποίο είναι το επιτόκιο το οποίο προεξοφλεί με μελλοντικές ταμειακές ροές για τη διάρκεια της αναμενόμενης ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου ή, στην καθαρή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου.

Δαπάνες εξασφάλισης σύμβασης με πελάτη

Η Εταιρία και ο Όμιλος επιβαρύνονται με διάφορες δαπάνες προκειμένου να εξασφαλιστεί μια σύμβαση (πώληση εισιτηρίου) με πελάτη, τις οποίες δε θα αναλάμβαναν αν δεν είχε εξασφαλιστεί η σύμβαση (πχ. προμήθεια πωλήσεων). Τα άμεσα αυτά κόστη πωλήσεων θεωρούνται επαυξητικά κόστη συμβάσεων και είναι άμεσα συνδεδεμένα με την εκάστοτε σύμβαση. Αυξάνουν τους πόρους που θα χρησιμοποιηθούν για την εκπλήρωση της υποχρέωσης εκτέλεσης στο μέλλον και αναμένεται να ανακτηθούν.

Οι δαπάνες αυτές καταχωρούνται κατά την αρχική τους αναγνώριση στις Προκαταβολές των κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων. Στη συνέχεια επιμερίζονται στην αντίστοιχη υποχρέωση εκτέλεσης της εκάστοτε πτήσης και αποσβένονται όταν αυτή πραγματοποιηθεί, στο αντίστοιχο κονδύλι κόστους των αποτελεσμάτων χρήσης. (Σημ 5.32)

Λοιπά Έξοδα

Τα έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σε δεδουλευμένη βάση. Με βάση την αρχή αυτή η πρόβλεψη συντηρήσεων αεροσκαφών υπολογίζεται με βάση τις δεδουλευμένες ώρες πτήσης. Τα έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται βάσει χρονικής αναλογίας και με την χρήση του αποτελεσματικού επιτοκίου.

5.9 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Στα άυλα περιουσιακά στοιχεία συμπεριλαμβάνονται οι χρονοθυρίδες/ slots σε αεροδρόμια, οι αποκτώμενες άδειες λογισμικού, το σήμα της Olympic Air και η υπεραξία. Οι χρονοθυρίδες σε αεροδρόμια είναι στοιχεία με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή, εφόσον καλύπτεται η ελάχιστη απαιτούμενη χρήση τους, παραμένουν διαθέσιμα προς μελλοντική χρήση και συνεπώς δεν αποσβένονται, υπόκεινται όμως ετησίως σε έλεγχο απομείωσης της

αξίας τους. Για τον έλεγχο απομείωσης των χρονοθυρίδων συγκρίνεται η αξία των περιουσιακών στοιχείων κατά το κλείσιμο της περιόδου αναφοράς με την εύλογη αξία τους, όπως αυτή προσδιορίζεται από τα διαθέσιμα πρόσφατα στοιχεία συναλλαγών χρονοθυρίδων. Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις και οποιαδήποτε ζημία απομείωσης που έχει τυχόν προκύψει. Οι αποσβέσεις των άυλων περιουσιακών στοιχείων διενεργούνται με την σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 1 έως 10 χρόνια. Η Υπεραξία είναι άυλο περιουσιακό στοιχείο με απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή, μη αποσβενόμενο και υποκείμενο σε ετήσιο έλεγχο απομείωσης της αξίας του. Προκύπτει από την εξαγορά επιχειρήσεων και προσδιορίζεται ως η διαφορά μεταξύ τιμήματος απόκτησης και εύλογης αξίας των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν. (Σημ 5.23)

Η ωφέλιμη ζωή για τα σημαντικότερα άυλα περιουσιακά στοιχεία είναι ως εξής:

- Λογισμικά 5 χρόνια
- Σήμα Olympic Air βάσει διάρκειας σύμβασης (49 έτη)
- Λοιπά 10 χρόνια

5.10 Ενσώματα πάγια στοιχεία

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία παρουσιάζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις στις αξίες κτήσεως μείον τις συσσωρεμένες αποσβέσεις και τυχόν απομειώσεις. Το ιστορικό κόστος περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτέες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων. Οι μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον κατά την έκταση που οι δαπάνες αυτές αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που αναμένεται να εισρεύσουν από τη χρήση του παγίου στοιχείου και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος των τρεχόντων επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα της χρήσης όταν πραγματοποιείται.
Κατά την αρχική αναγνώριση της αξίας των αεροσκαφών για τα οποία υπάρχει χρηματοδοτική μίσθωση, ο Όμιλος εκτιμά τα κόστη των σημαντικών συντηρήσεων και αναγνωρίζει αυτά σαν ξεχωριστό συστατικό στοιχείο των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων τα οποία αποσβένει με βάση τις αναμενόμενες ώρες πτήσεων, μέχρι την πραγματοποίηση της επόμενης σημαντικής συντήρησης. Όταν η επόμενη σημαντική συντήρηση πραγματοποιείται, το κόστος αυτής αναγνωρίζεται στην εναπομένουσα αξία του αεροσκάφους, σαν αντικατάσταση του αποσβεσμένου στοιχείου, το οποίο αποαναγνωρίζεται. Τέτοιες συντηρήσεις αφορούν βαριές συντηρήσεις ατράκτου και κινητήρων αεροσκαφών κλπ. Τα ενσώματα πάγια τα οποία έχουν αποκτηθεί με συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης αποσβένονται καθ' όλη τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους (καθοριζόμενη σε σχέση με συγκρίσιμα ιδιόκτητα περιουσιακά στοιχεία), ή στη διάρκεια της μίσθωσης, εάν είναι βραχύτερη.

Οι αποσβέσεις των στοιχείων των ενσωμάτων παγίων (πλην των οικοπέδων τα οποία δεν αποσβένονται) υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής:

Κτίρια	2-20 έτη
Μηχανολογικός εξοπλισμός	6-22 έτη
Αεροσκάφη	20-25 έτη
Αυτοκίνητα	3-5 έτη
Εξοπλισμός αεροδρομίων/αεροσκαφών	3-8 έτη
Λοιπός εξοπλισμός	5 έτη

Οι αποσβέσεις των συντηρήσεων για αεροσκάφη με χρηματοδοτική μίσθωση υπολογίζονται με βάση τις πραγματοποιηθείσες ώρες πτήσης ανάλογα με τις τεχνικές προδιαγραφές του αεροσκάφους.

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού. Κατά την πώληση των ενσωμάτων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που

λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημίες στα αποτελέσματα. Η απόσβεση των αεροσκαφών γίνεται με τη χρήση της μεθόδου της διαφορετικής απόσβεσης των συνθετικών μερών (component account).

5.11 Απομείωση αξίας ενσωμάτων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων

Τα ενσώματα πάγια και τα άυλα στοιχεία που αποτιμούνται στο κόστος μείον αποσβέσεις, υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης όταν κάποια γεγονότα καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Η ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται κατά το ποσό που η λογιστική αξία της μονάδας δημιουργίας ταμιακών ροών υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία της. Η ανακτήσιμη αξία προσδιορίζεται βάσει της αξίας χρήσεως, δηλαδή με προεξόφληση των μελλοντικών ταμιακών ροών που αναμένονται από την μονάδα δημιουργίας ταμιακών ροών.

Η ανακτήσιμη αξία ενός περιουσιακού στοιχείου είναι το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της εκτιμώμενης εύλογης αξίας μείον κόστος διάθεσης και της αξίας χρήσεως (value in use). Καθαρή αξία πώλησης θεωρείται η εφικτή πρόσοδος από την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου στα πλαίσια μίας αμφοτεροβαρούς συναλλαγής στην οποία τα μέρη έχουν πλήρη γνώση και προσχωρούν οικειοθελώς, μετά από την αφαίρεση κάθε πρόσθετου άμεσου κόστους διάθεσης του περιουσιακού στοιχείου, ενώ, αξία εν χρήσει είναι η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να πραγματοποιηθούν από την συνεχή χρήση ενός περιουσιακού στοιχείου και από την διάθεσή του στο τέλος της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του. Αν μία επιχείρηση δεν έχει την δυνατότητα να εκτιμήσει το ανακτήσιμο ποσό ενός περιουσιακού στοιχείου για το οποίο υπάρχει ένδειξη απομείωσης της αξίας του, τότε προσδιορίζει το ανακτήσιμο ποσό της μονάδας που δημιουργεί ταμιακές ροές στην οποία ανήκει το περιουσιακό στοιχείο.
Αντιλογισμός ζημιάς απομείωσης της αξίας περιουσιακών στοιχείων που λογίσθηκε σε προηγούμενα έτη, γίνεται μόνο όταν υπάρχουν ικανές ενδείξεις ότι η απομείωση αυτή δεν υπάρχει πλέον ή έχει μειωθεί. Στις περιπτώσεις αυτές ο ανωτέρω αντιλογισμός αναγνωρίζεται ως έσοδο.
Η Διοίκηση εκτιμά ότι δεν υπάρχει θέμα απαξίωσης του παγίου εξοπλισμού του Ομίλου.

5.12 Προκαταβολές για αγορές ενσώματων παγίων στοιχείων (Pre-delivery payments)

Η Εταιρία προβαίνει σε πληρωμές προκαταβολών σε ξένο νόμισμα προς την Airbus, προκειμένου να χρηματοδοτήσει την κατασκευή αεροσκαφών, σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους της μεταξύ τους συμφωνίας. Οι προκαταβολές αυτές αναγνωρίζονται στο κόστος και ταξινομούνται ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία.
Η Εταιρία είναι πιθανό μελλοντικά να συνάψει συμφωνία πώλησης και επαναμίσθωσης με εκμισθωτές, με σκοπό εκείνοι να αναλάβουν να χρηματοδοτήσουν εξολοκλήρου τα εν λόγω αεροσκάφη. Η συμφωνία αυτή μεταβιβάζει το δικαίωμα και την υποχρέωση της αγοράς των αεροσκαφών στον εκάστοτε εκμισθωτή κατά την ημερομηνία της παράδοσής τους. Ως εκ τούτου το υπόλοιπο των προκαταβολών για αγορά ενσώματων παγίων στοιχείων δεν αλλάζει κατά την ημερομηνία υπογραφής των εν λόγω συμφωνιών.
Κατά την ημερομηνία της παράδοσης των αεροσκαφών, ο εκμισθωτής πληρώνει τη συνολική αξία τους στον κατασκευαστή και η Εταιρία εισπράττει όλο το ποσό των προκαταβολών που μέχρι τότε έχουν αποδοθεί. Εν συνεπεία, αποαναγνωρίζεται το σχετικό μη κυκλοφορούν περιουσιακό στοιχείο και κάθε ζημία ή κέρδος που προκύπτει αναγνωρίζεται στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων. (Σημ. 5.26)

5.13 Μισθώσεις

Η Εταιρία ως μισθωτής :

Χρηματοδοτικές μισθώσεις

Οι μισθώσεις ενσωμάτων παγίων κατά τις οποίες μεταβιβάζονται στην Εταιρία όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη που έχουν σχέση με την κυριότητα ενός περιουσιακού στοιχείου, ανεξάρτητα από την τελική μεταβίβαση ή μη του τίτλου κυριότητας του στοιχείου αυτού, συνιστούν χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι μισθώσεις αυτές κεφαλαιοποιούνται κατά την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη, μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου και της παρούσας αξίας των ελάχιστων μελλοντικών μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και του χρηματοοικονομικού κόστους, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση.

Λειτουργικές μισθώσεις

Οι μισθώσεις όπου ο εκμισθωτής μεταβιβάζει το δικαίωμα χρήσης ενός στοιχείου του ενεργητικού για μια συμφωνημένη χρονική περίοδο, χωρίς ωστόσο να μεταβιβάζει και τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας του παγίου στοιχείου, ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι λειτουργικές μισθώσεις του Ομίλου αφορούν μίσθωση αεροσκαφών, εφεδρικών κινητήρων, κτιρίων και αυτοκινήτων. Οι πληρωμές που γίνονται για λειτουργικές μισθώσεις (καθαρές από τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Η Εταιρία έχει υποχρέωση στη λήξη των συμβάσεων και την επιστροφή των αεροσκαφών να προβεί στις απαραίτητες συντηρήσεις που προβλέπονται στους σχετικούς όρους. Για το λόγο αυτό σχηματίζει πρόβλεψη για συντηρήσεις σύμφωνα με τις ώρες πτήσεων, όπως αναφέρεται στη σημείωση 5.40β.

Η Εταιρία ως εκμισθωτής :

Οι μισθώσεις στις οποίες η Εταιρία δε μεταβιβάζει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις ωφέλειες του περιουσιακού στοιχείου κατατάσσονται ως λειτουργικές μισθώσεις. Αρχικά άμεσα κόστη που βαρύνουν τους εκμισθωτές στη διαπραγμάτευση και συμφωνία μιας λειτουργικής μίσθωσης προστίθενται στη λογιστικά αξία του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζονται καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης με σταθερή μέθοδο ως έσοδα μίσθωσης. Ως εκμισθωτής η Εταιρία λαμβάνει μισθώματα από την υπεκμίσθωση γραφείων.

5.14 Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία

Αρχική αναγνώριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων
Η Εταιρία επιμετρά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατά την αρχική τους αναγνώριση στην εύλογη αξία τους κατά την απόκτηση του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Η Εταιρία αναγνωρίζει αρχικά τις εμπορικές απαιτήσεις χωρίς σημαντική χρηματοοικονομική συνιστώσα στην τιμή συναλλαγής τους.

Ταξινόμηση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων
Όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των ΔΠΧΠ 9 επιμετρούνται μεταγενέστερα στην αρχική τους αναγνώριση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία.

Κατά συνέπεια, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της Εταιρίας ταξινομούνται σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες:
1. Αποσβεσμένο κόστος («AC»)

2. Εύλογη αξία μέσω άλλων συνολικών εσόδων («FVTOCI»)

3. Εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων χρήσης («FVTPL»)

Η βάση της ταξινόμησης και της επακόλουθης επιμέτρησης εξαρτάται από τους ακόλουθους δύο παράγοντες:

- Το επιχειρησιακό μοντέλο της οντότητας για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων («Business Model Assessment»)
- Τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών της οντότητας.

Το επιχειρηματικό μοντέλο της Εταιρίας αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο η Εταιρία διαχειρίζεται τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της προκειμένου να δημιουργήσει ταμειακές ροές και καθορίζει εάν οι ταμειακές ροές θα προκύψουν από την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών, την πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή και από τα δύο. Η αξιολόγηση επιχειρηματικού μοντέλου εκτελείται βάσει σεναρίων που αναμένονται εύλογα από την Εταιρία και δεν βασίζεται σε σενάρια «χειρότερης περίπτωσης» ή «προσομοίωσης κρίσης».

Η δοκιμή SPPI είναι η δεύτερη προϋπόθεση για την ταξινόμηση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου σε μία από τις κατηγορίες AC ή FVTOCI από τον Όμιλο. Ειδικότερα, για ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο που πρέπει να επιμετρηθεί σε AC ή FVTOCI, οι συμβατικοί όροι του πρέπει να οδηγούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες στις ταμειακές ροές που να αποτελούνται από πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου αρχικού κεφαλαίου.

Αποσβεσμένο κόστος («AC»)
Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο επιμετράται σε αποσβεσμένο κόστος μόνο εάν πληρούνται και οι δύο ακόλουθοι όροι, εκτός αν ορίζεται ως επιμετρώμενο στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων χρήσης κατά την αρχική αναγνώριση:
i. Το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο διακρατείται στο πλαίσιο επιχειρηματικού μοντέλου του οποίου στόχος είναι η διακράτηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων για την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών («HTC») και,

ii. Οι συμβατικοί όροι του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου οδηγούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες στις ταμειακές ροές που είναι μόνο πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου αρχικού κεφαλαίου.

Κατά συνέπεια, η Εταιρία ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στο AC όταν τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διακρατούνται στο πλαίσιο ενός επιχειρηματικού μοντέλου με στόχο να διακρατηθούν μέχρι τη λήξη τους, συγκεντρώνοντας ως επί το πλείστον τις συμβατικές ταμειακές ροές τους και τα χρηματοοικονομικά αυτά στοιχεία οδηγούν σε ταμειακές ροές αποτελούμενες μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκων. Όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτυγχάνουν στη δοκιμή SPPI επιμετρούνται στη συνέχεια στο FVTPL, με εξαίρεση τις επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους που δεν διακρατούνται προς διαπραγμάτευση και οι οποίοι εκλέγονται κατά την αρχική αναγνώριση ώστε να επιμετρηθούν σε FVTOCI.
Η Εταιρία, μετά την αρχική αναγνώριση, επιμετρά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αυτής της κατηγορίας στο αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας το πραγματικό επιτόκιο. Αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία υπόκεινται στις απαιτήσεις απομείωσης σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ 9. (Σημ. 5.4). Το αποσβεσμένο κόστος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ορίζεται ως το ποσό στο οποίο το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο επιμετράται κατά την αρχική αναγνώριση μείον τις αποπληρωμές του κεφαλαίου συν ή μείον τη σωρευμένη απόσβεση χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου οποιασδήποτε διαφοράς μεταξύ αυτού του αρχικού ποσού και του ποσού λήξης αναπροσαρμοσμένης για τυχόν πρόβλεψη ζημίας.

Εύλογη αξία μέσω άλλων συνολικών εσόδων («FVTOCI»)
Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο επιμετράται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων χρήσης μόνο εάν πληρούνται και οι δύο ακόλουθοι όροι, εκτός εάν ορίζεται ως κατά την FVTPL κατά την αρχική αναγνώριση:
i. Το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο διακρατείται στο πλαίσιο επιχειρηματικού μοντέλου του οποίου ο σκοπός επιτυγχάνεται τόσο με την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών όσο και με την πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.

ii. οι συμβατικοί όροι του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου οδηγούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες στις ταμειακές ροές που είναι αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου αρχικού κεφαλαίου.

Κατά συνέπεια, η Εταιρία ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε FVOCI όταν διακρατούνται στο πλαίσιο επιχειρηματικού μοντέλου με στόχο τη διακράτηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων για είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών, αλλά η Εταιρία αναμένει επίσης να πωλήσει αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία όταν αυτό είναι απαραίτητο (π.χ. προκειμένου να ικανοποιήσει μια συγκεκριμένη ανάγκη ρευστότητας). Επιπλέον, αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία οδηγούν σε ταμειακές ροές αποτελούμενες μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκων.

Η Εταιρία, μετά την αρχική τους αναγνώριση, επιμετρά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αυτής της κατηγορίας στην εύλογη αξία, με μεταβολές στην εύλογη αξία τους που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα («OCI»), εκτός από:
- έσοδα από τόκους
- συναλλαγματικά κέρδη ή ζημίες
- κέρδη ή ζημίες απομείωσης (Σημ. 5.4)

Αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης και υπολογίζονται με τον ίδιο τρόπο όπως για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται σε ΑC. Οποιεσδήποτε μεταβολές στην εύλογη αξία που αναγνωρίζονται σε OCI μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσης όταν το χρεόγραφο παύει να αναγνωρίζεται.

Εύλογη Αξία μέσω Αποτελεσμάτων Χρήσης («FVTPL»)
Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο επιμετράται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων χρήσης, εκτός εάν επιμετράται στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω άλλων συνολικών εσόδων.

Κάθε χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο που αποτυγχάνει στη δοκιμή SPPI ταξινομείται από την Εταιρία σε FVTPL (εκτός εάν πρόκειται για επένδυση σε συμμετοχικό τίτλο που προσδιορίζεται σε FVTOCI).
Η Εταιρία ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν διακρατούνται στο πλαίσιο επιχειρηματικών μοντέλων «διακράτησης με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών» («hold to collect») ή «διακράτησης με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών ή πώλησης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων» («hold to collect and sell») σε FVTPL.
Εφόσον η επιλογή να προσδιοριστεί ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώρισή του είναι αμετάκλητη, εάν ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο προσδιορίζεται ως σε FVTPL κατά την αρχική αναγνώριση, η Εταιρία δεν επαναταξινομεί από FVTPL σε ΑC ή FVTOCI, εάν αλλάξει το επιχειρηματικό μοντέλο.
Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε FVTPL μεταφέρονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης στην εύλογη αξία με τις μεταβολές στην εύλογη αξία μεταξύ των ημερομηνιών αναφοράς στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε FVTPL δεν υπόκεινται στις απαιτήσεις απομείωσης.

Συμμετοχικοί τίτλοι
Από προεπιλογή, η Εταιρία ταξινομεί τις συμμετοχές σε μετοχικό κεφάλαιο στο πεδίο εφαρμογής των ΔΠΧΠ 9 σε FVTPL, εκτός εάν η Εταιρία προβαίνει σε αμετάκλητη εκλογή/ ορισμό κατά την αρχική αναγνώριση για συγκεκριμένες επενδύσεις σε μετοχές για να παρουσιάσει μεταγενέστερες αλλαγές στην εύλογη αξία στα λοιπά συνολικά έσοδα.
Μόνο το εισόδημα από μερίσματα που δεν αντιπροσωπεύει σαφώς την ανάκτηση ως μέρος του κόστους της επένδυσης, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης, με όλα τα υπόλοιπα αποτελέσματα χρήσης να αναγνωρίζονται σε OCI. Αυτά τα αποτελέσματα χρήσης παραμένουν μόνιμα στα ίδια κεφάλαια και στη συνέχεια δεν επαναταξινομούνται σε αποτελέσματα χρήσης μετά την παύση αναγνώρισης.

Επαναταξινόμηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων
Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο επαναταξινομείται από την Εταιρία μόνο όταν αλλάζει το επιχειρηματικό μοντέλο της Εταιρίας για τη διαχείριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Γενικά, μια αλλαγή στο επιχειρηματικό μοντέλο αναμένεται να είναι σπάνια και συμβαίνει όταν η Εταιρία ξεκινά ή παύει να ασκεί μια δραστηριότητα που είναι σημαντική για τις εργασίες της. Ένα παράδειγμα αλλαγής επιχειρηματικού μοντέλου είναι όταν μια επιχειρηματική γραμμή αποκτάται, απορρίπτεται ή τερματίζεται.
Οι αλλαγές στην πρόθεση που σχετίζονται με συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, η προσωρινή απώλεια μιας συγκεκριμένης αγοράς χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή μια μεταβίβαση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων μεταξύ μερών της Εταιρίας με διαφορετικά επιχειρηματικά μοντέλα, δεν θεωρούνται από τον Όμιλο ως αλλαγές στο επιχειρηματικό μοντέλο.
Η επαναταξινόμηση εφαρμόζεται προοπτικά από την ημερομηνία επαναταξινόμησης, η οποία είναι η πρώτη ημέρα της πρώτης περιόδου αναφοράς μετά την αλλαγή του επιχειρηματικού μοντέλου, συνεπώς τα προηγούμενα αναγνωρισμένα αποτελέσματα χρήσης (συμπεριλαμβανομένων των αποτελεσμάτων απομείωσης) ή οι τόκοι δεν ανανεώνονται.

Παράγωγα και λογιστική αντιστάθμισης

Ο Όμιλος δεν έχει υιοθετήσει τις απαιτήσεις που απορρέουν από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 αναφορικά με τη λογιστική αντιστάθμισης, αλλά συνέχισε να εφαρμόζει το ΔΛΠ 39.

Όλα τα παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αρχικώς αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία συναλλαγής και μεταγενέστερα επιμετρώνται επίσης στην εύλογη αξία τους. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία απεικονίζονται ως περιουσιακά στοιχεία όταν η εύλογη αξία είναι θετική και στις υποχρεώσεις όταν η εύλογη αξία είναι αρνητική. Η εύλογη αξία τους προσδιορίζεται από την τιμή που έχουν σε μια ενεργό αγορά, ή με την χρησιμοποίηση τεχνικών επιμέτρησης σε περιπτώσεις που δεν υπάρχει ενεργός αγορά για τα μέσα αυτά.

Η μέθοδος αναγνώρισης του κέρδους ή της ζημίας εξαρτάται από το εάν ένα παράγωγο έχει προσδιορισθεί ως στοιχείο αντιστάθμισης και εάν πρόκειται για αντιστάθμιση από τη φύση του στοιχείου που αντισταθμίζει.
Κέρδη ή ζημίες από την μεταβολή κατά τη διάρκεια της χρήσης, της εύλογης αξίας των παραγώγων που δεν αναγνωρίζονται ως μέσα αντιστάθμισης, αναγνωρίζονται στην κατάσταση των αποτελεσμάτων. Η Εταιρία χρησιμοποιεί την λογιστική της αντιστάθμισης στην περίπτωση όπου κατά την έναρξη της αντισταθμιστικής συναλλαγής και την επακόλουθη χρήση των παράγωγων χρηματοοικονομικών στοιχείων, η Εταιρία μπορεί να προσδιορίζει και να τεκμηριώνει τη σχέση αντιστάθμισης μεταξύ του αντισταθμιζόμενου στοιχείου και του μέσου αντιστάθμισης αναφορικά με την διαχείριση κινδύνου και την στρατηγική της για την ανάληψη της αντιστάθμισης. Επιπλέον λογιστική της αντιστάθμισης ακολουθείται μόνο όταν η αντιστάθμιση αναμένεται να είναι άκρως αποτελεσματική και μπορεί να επιμετρηθεί με αξιοπιστία και σε συνεχή βάση, για όλες τις καλυπτόμενες περιόδους αναφοράς για τις οποίες είχε προσδιοριστεί, ως προς τον συμψηφισμό των μεταβολών της εύλογης αξίας ή των ταμιακών ροών που αποδίδονται στον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο. Η Εταιρία διενεργεί αντιστάθμιση ταμειακών ροών χρησιμοποιώντας παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία.

Αντιστάθμιση ταμειακών ροών

Με την αντιστάθμιση των ταμειακών ροών η Εταιρία καλύπτει κινδύνους που προκαλούν μεταβολή στις ταμειακές ροές και προέρχονται από ένα στοιχείο του ενεργητικού ή μία υποχρέωση ή μία μελλοντική συναλλαγή και η μεταβολή αυτή θα επηρεάσει τα αποτελέσματα της χρήσης. Για τα παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία που χαρακτηρίζονται ως αντισταθμιστικά μέσα σε μια σχέση αντιστάθμισης ταμειακών ροών απαιτούνται συγκεκριμένοι λογιστικοί χειρισμοί. Για να πληροί τις προϋποθέσεις για αναγνώριση της λογιστικής αντιστάθμισης, μία σχέση αντιστάθμισης πρέπει να πληρούνται ορισμένες αυστηρές συνθήκες που αφορούν στην τεκμηρίωση, την αποτελεσματικότητα της αντιστάθμισης και την αξιοπιστία της επιμέτρησης της.

Οι μεταβολές στην εύλογη αξία του αποτελεσματικού μέρους του μέσου αντιστάθμισης αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων ενώ το αναποτελεσματικό μέρος αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης. Τα ποσά που συσσωρεύονται στα ίδια κεφάλαια μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης στις περιόδους που τα αντισταθμιζόμενα στοιχεία αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα. Συγκεκριμένα τα ποσά που αφορούν αντιστάθμιση της τιμής των καυσίμων αναγνωρίζονται σε επαύξηση ή μείωση της αξίας αυτών, τα ποσά που αφορούν αντιστάθμιση του συναλλαγματικού κινδύνου των μισθωμάτων λειτουργικών μισθώσεων σε επαύξηση ή μείωση των μισθωμάτων και τα ποσά που αφορούν αντιστάθμιση των επιτοκίων σε επαύξηση ή μείωση του κόστους δανεισμού.

Όταν ένα στοιχείο αντιστάθμισης ταμιακών ροών εκπνεύσει ή πωληθεί διακοπεί ή ασκηθεί χωρίς να αντικατασταθεί ή όταν ένα στοιχείο αντιστάθμισης δεν πληροί πλέον τα κριτήρια για τη λογιστική αντιστάθμισης κάθε σωρευτικό κέρδος ή ζημία που υπάρχει στα ίδια κεφάλαια εκείνη τη στιγμή παραμένει στα ίδια κεφάλαια και αναγνωρίζεται όταν η προσδοκώμενη συναλλαγή πραγματοποιηθεί. Εάν η σχετιζόμενη συναλλαγή δεν αναμένεται να πραγματοποιηθεί το ποσό μεταφέρεται στα αποτελέσματα

5.15 Αποθέματα

Τα αποθέματα περιλαμβάνουν ανταλλακτικά αεροσκαφών και εμπορεύματα. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για να φθάσουν τα αποθέματα στην παρούσα θέση και κατάσταση. Το κόστος κτήσης προσδιορίζεται με τη μέθοδο FIFO (First In First Out).

Τα ανταλλακτικά αεροσκαφών μεγάλου κόστους και με δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης κεφαλαιοποιούνται στην αξία των αεροσκαφών στα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία.

Κατά τις ημερομηνίες αναφοράς, τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή, μεταξύ κόστους κτήσης και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Η Εταιρία στο τέλος κάθε χρήσης επανεξετάζει την απαξίωση των αποθεμάτων και λογίζει τη σχετική πρόβλεψη ή προβαίνει σε διαγραφές.

5.16 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων – Δεσμευμένες καταθέσεις

Τα διαθέσιμα και ισοδύναμα διαθεσίμων περιλαμβάνουν τα μετρητά με τη μορφή καταθέσεων στην τράπεζα, στο ταμείο και βραχυπρόθεσμες τοποθετήσεις με διάρκεια μικρότερη του τριμήνου. Οι δεσμευμένες καταθέσεις αφορούν εγγυήσεις προς τους αντισυμβαλλόμενους με τους οποίους συνάπτονται παράγωγα συμβόλαια για την κάλυψη τόσο των συναλλαγματικών όσο και κινδύνων αύξησης της τιμής του καυσίμου.

5.17 Ίδια κεφάλαια

Το μετοχικό κεφάλαιο προσδιορίζεται με βάση την ονομαστική αξία των μετοχών που έχουν εκδοθεί. Το αποθεματικό από υπέρ το άρτιο έκδοση, περιλαμβάνει τα πέραν της ονομαστικής αξίας της μετοχής ποσά, που εισπράττονται κατά την έκδοση μετοχών.

Η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών περιλαμβάνει κάθε διαφορά υπέρ το άρτιο κατά την αρχική έκδοση του μετοχικού κεφαλαίου. Κάθε κόστος συναλλαγής σχετιζόμενο με την έκδοση των μετοχών καθώς και οποιοδήποτε σχετικό όφελος φόρου εισοδήματος προκύψει αφαιρούνται από το προϊόν της αύξησης.
Τα σωρευμένα κέρδη περιλαμβάνουν τα τρέχοντα αποτελέσματα και αυτά προηγούμενων περιόδων όπως γνωστοποιούνται στα αποτελέσματα.

5.18 Παροχές λόγω συνταξιοδότησης και βραχυχρόνιες παροχές σε εργαζόμενους

Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζομένους σε χρήμα και σε είδος αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες. Τυχόν ανεξόφλητο ποσό καταχωρείται ως υποχρέωση.

Παροχές λόγω συνταξιοδότησης

Η Εταιρία έχει καθορίσει τόσο προγράμματα καθορισμένων παροχών όσο και προγράμματα καθορισμένων εισφορών. Τυπικά, τα προγράμματα καθορισμένων παροχών καθορίζουν ένα ποσό παροχών που ο εργαζόμενος θα λάβει με την συνταξιοδότηση του, συνήθως εξαρτώμενο από παράγοντες όπως η ηλικία, τα χρόνια υπηρεσίας και η αποζημίωση.
Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται στον Ισολογισμό, σε σχέση με τα προγράμματα καθορισμένων παροχών συνταξιοδότησης, είναι η τρέχουσα αξία της καθορισμένης υποχρέωσης παροχών κατά την ημερομηνία σύνταξης της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος (αν υπάρχει). Η υποχρέωση καθορισμένων παροχών υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές βάσει της Μεθόδου της Προβεβλημένης Πιστωτικής Μονάδος. Η τρέχουσα αξία των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών προσδιορίζεται μέσω της προεξόφλησης των προσδοκώμενων μελλοντικών ταμιακών εκροών (χρησιμοποιώντας το επιτόκιο του δείκτη Ευρωπαϊκών Ομολόγων Iboxx AA Corporate Overall 10+ EUR indices), που απεικονίζονται στο νόμισμα στο οποίο οι παροχές θα καταβληθούν και έχουν όρους λήξης ανάλογα με τους όρους της σχετικής υποχρέωσης συνταξιοδότησης.
Τα αναλογιστικά κέρδη και οι ζημιές που προέρχονται από εμπειρικές αναπροσαρμογές και μεταβολές σε αναλογιστικές υποθέσεις αναγνωρίζονται στο σύνολό τους στην κατάσταση λοιπών συνολικών εισοδημάτων και μέσω αυτής στο υπόλοιπο αποτελεσμάτων εις νέον.
Ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα στο οποίο η Εταιρία καταβάλλει καθορισμένες εισφορές σε έναν ανεξάρτητο διαχειριστικό φορέα σε υποχρεωτική, συμβατική ή προαιρετική βάση. Η επιχείρηση δεν θα έχει καμία νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση να πληρώσει περαιτέρω εισφορές, στην περίπτωση που ο φορέας δεν κατέχει επαρκή περιουσιακά στοιχεία για να πληρώσει όλες τις παροχές στους εργαζομένους, για παρεχόμενη υπηρεσία τρέχουσας ή προηγούμενων χρήσεων. Οι προπληρωμένες εισφορές αναγνωρίζονται ως περιουσιακό στοιχείο στον βαθμό που είναι δυνατή μία επιστροφή χρημάτων ή μία μείωση σε μελλοντικές πληρωμές

5.19 Χρηματοοικονομικές Υποχρεώσεις

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της Εταιρίας περιλαμβάνουν παράγωγα προϊόντα αντιστάθμισης, εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις και χρηματοδοτικές μισθώσεις. Το νέο πρότυπο δεν επηρέασε την κατάταξη

και την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της Εταιρίας και του Ομίλου, καθώς κατατάσσονται ως επιμετρούμενες στο αποσβεσμένο κόστος.

Συγκεκριμένα, οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται όταν η Εταιρία συμμετέχει σε μία συμβατική συμφωνία του χρηματοοικονομικού μέσου και διαγράφονται όταν η Εταιρία απαλλάσσεται από την υποχρέωση ή αυτή ακυρώνεται ή λήγει.
Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις παρέχουν μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση της Εταιρίας. Όλες οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αρχικώς αναγνωρίζονται στο κόστος, που είναι η αξία του ανταλλάγματος που λαμβάνεται μειωμένη με το κόστος έκδοσης. Μετά την αρχική αναγνώριση, τα δάνεια αποτιμώνται στο αποσβέσιμο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Το αποσβεσμένο κόστος υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη κάθε κόστος έκδοσης και κάθε έκπτωση ή υπέρ το άρτιο ποσό στον διακανονισμό.

Οι τόκοι αναγνωρίζονται ως έξοδο στο κονδύλι των "Χρηματοοικονομικών Εξόδων" στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.
Οι εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικώς στην ονομαστική τους αξία και ακολούθως αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος μείον τις καταβολές διακανονισμού.
Τα μερίσματα στους μετόχους περιλαμβάνονται στο κονδύλι "Λοιπές βραχυπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις", όταν τα μερίσματα εγκρίνονται από την Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Όταν μία υπάρχουσα χρηματοοικονομική υποχρέωση ανταλλάσσεται με μια άλλη υποχρέωση διαφορετικής μορφής με τον ίδιο αντισυμβαλλόμενο αλλά ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι μίας υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, όπως μία ανταλλαγή ή τροποποίηση, αυτή αντιμετωπίζεται ως εξόφληση της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μίας νέας υποχρέωσης. Κάθε διαφορά στις αντίστοιχες λογιστικές αξίες αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

5.20 Φορολογία εισοδήματος (τρέχουσα και αναβαλλόμενη)

Τρέχων φόρος εισοδήματος

Η τρέχουσα φορολογική απαίτηση ή υποχρέωση περιλαμβάνει εκείνες τις υποχρεώσεις ή απαιτήσεις από τις φορολογικές αρχές σχετιζόμενες με την τρέχουσα ή προηγούμενες περιόδους αναφοράς που δεν έχουν καταβληθεί μέχρι την ημερομηνία του Ισολογισμού.
Υπολογίζονται σύμφωνα με τους φορολογικούς συντελεστές και τους φορολογικούς νόμους που εφαρμόζονται στην δημοσιονομική χρήση την οποία αφορούν, βάσει των φορολογητέων κερδών για την χρήση. Όλες οι μεταβολές στις τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις αναγνωρίζονται ως φορολογικό έξοδο στα αποτελέσματα.

Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Η αναβαλλόμενη φορολογία εισοδήματος υπολογίζεται με την μέθοδο καθαρής υποχρέωσης που εστιάζει στις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και υποχρεώσεων των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και των αντίστοιχων φορολογικών βάσεων. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στον βαθμό που είναι πιθανό ότι θα συμψηφισθούν έναντι της μελλοντικής φορολογίας εισοδήματος. Η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση επανεξετάζεται σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού και μειώνεται κατά την έκταση που δεν είναι πλέον πιθανό ότι επαρκές φορολογητέο κέρδος θα είναι διαθέσιμο για να επιτρέψει την αξιοποίηση της ωφέλειας μέρους ή του συνόλου αυτής της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές, εκτός από όταν η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση προκύπτει από την αρχική αναγνώριση της υπεραξίας.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις υπολογίζονται με τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένονται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα τακτοποιηθεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές που έχουν θεσπιστεί ή ουσιωδώς θεσπιστεί, μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού.

Οι περισσότερες μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις αναγνωρίζονται ως φορολογικό έσοδο - έξοδο στα αποτελέσματα. Μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή

υποχρεώσεις που σχετίζονται με μεταβολή στην αξία περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης που αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια μέσω της κατάστασης λοιπών συνολικών εισοδημάτων ή απευθείας, αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια μέσω της κατάστασης συνολικών εισοδημάτων ή απευθείας αντίστοιχα.
Η Εταιρία αναγνωρίζει μία προηγουμένως μη αναγνωρισμένη αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση κατά την έκταση που είναι πιθανό ότι μελλοντικό φορολογητέο κέρδος θα επιτρέψει την ανάκτηση της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης.

5.21 Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Περιουσιακά στοιχεία

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν η Εταιρία έχει παρούσες νομικές ή τεκμαιρόμενες δεσμεύσεις, ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, είναι πιθανή η εκκαθάρισή τους μέσω εκροών πόρων και η εκτίμηση του ποσού της υποχρέωσης μπορεί να γίνει με αξιοπιστία. Ο χρόνος πραγματοποίησης ή το ποσό της εκροής μπορεί να είναι αβέβαια. Μία παρούσα δέσμευση προκύπτει από την παρουσία μίας νομικής ή τεκμαιρόμενης υποχρέωσης που έχει προκύψει από γεγονότα του παρελθόντος, για παράδειγμα εγγυήσεις προϊόντων, νομικές αντιδικίες ή επαχθή συμβόλαια.
Όταν μέρος ή το σύνολο της απαιτούμενης δαπάνης για τον διακανονισμό μιας πρόβλεψης αναμένεται να αποζημιωθεί από κάποιο άλλο μέρος, η αποζημίωση θα αναγνωρίζεται όταν και μόνον όταν, είναι κατ' ουσία βέβαιο ότι η αποζημίωση θα εισπραχθεί, αν η οικονομική οντότητα διακανονίσει την υποχρέωση και αυτή αντιμετωπιστεί ως ένα ιδιαίτερο περιουσιακό στοιχείο. Το ποσό που αναγνωρίζεται για την αποζημίωση δεν υπερβαίνει το ποσό της πρόβλεψης.

Το έξοδο σχετικά με μία πρόβλεψη παρουσιάζεται στα αποτελέσματα, καθαρό από το ποσό που αναγνωρίστηκε για την αποζημίωση. Μια πρόβλεψη χρησιμοποιείται μόνο για τα έξοδα για τα οποία είχε αρχικώς σχηματιστεί πρόβλεψη. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού και προσαρμόζονται προκειμένου να απεικονίζουν την τρέχουσα καλύτερη εκτίμηση.
Οι προβλέψεις αποτιμώνται κατά την ημερομηνία σύνταξης κάθε Κατάστασης Οικονομικής Θέσης και προσαρμόζονται προκειμένου να αντανακλούν την παρούσα αξία της δαπάνης που αναμένεται να απαιτηθεί για τη διευθέτηση της υποχρέωσης.

Σε τέτοιες περιπτώσεις όπου η δυνατή εκροή οικονομικών πόρων ως αποτέλεσμα παρουσών δεσμεύσεων θεωρείται μη πιθανή, ή το ποσό της πρόβλεψης δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, δεν αναγνωρίζεται καμία υποχρέωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται στην περίπτωση που η πιθανότητα εκροής πόρων είναι σημαντική.

Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις, δεν αναγνωρίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή. Πιθανές εισροές από οικονομικά οφέλη για την Εταιρία που δεν πληρούν τα κριτήρια ενός περιουσιακού στοιχείου θεωρούνται ενδεχόμενες απαιτήσεις.

5.22 Λειτουργικοί τομείς

Ο Όμιλος διοικείται σαν μία επιχειρηματική μονάδα που δραστηριοποιείται στη παροχή αεροπορικών μεταφορών εντός και εκτός της Ελληνικής επικράτειας. Οι πληροφορίες παρουσιάζονται μόνο για έναν λειτουργικό τομέα, ο οποίος είναι το δίκτυο των δρομολογίων. Ο λειτουργικός τομέας παρακολουθείται και διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο το οποίο αποτελεί το κυριότερο όργανο λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων (Chief Operating Decision Maker – CODM).

Για την αποδοτικότερη λήψη αποφάσεων στο CODM παρέχονται όλες οι απαραίτητες πληροφορίες (έσοδα δρομολογίων, διαθέσιμοι πόροι, ανταγωνισμός), οι οποίες αξιολογούνται έχοντας σα κύριο γνώμονα το σύνολο του δικτύου με απώτερο σκοπό τη μεγιστοποίηση του συνόλου των οικονομικών αποτελεσμάτων και όχι τη βελτίωση των αποτελεσμάτων ενός συγκεκριμένου δρομολογίου.

Τέλος πρέπει να αναφερθεί ότι η αποδοτικότητα του τομέα επιμετρείται στην βάση του αποτελέσματος, κέρδους ή ζημίας από τις λειτουργικές δραστηριότητες προ φόρου εισοδήματος, δίχως να λαμβάνονται υπόψη τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα και τα έκτακτα κονδύλια.

5.23 Άυλα περιουσιακά στοιχεία και υπεραξία

Στις 31/12/2018 η Εταιρία διατηρούσε άυλα περιουσιακά στοιχεία αξίας € 26.743,81 χιλ. και ο Όμιλος € 43.505,63 χιλ. Αναλυτικότερα, η κίνηση αυτών έχει ως εξής:

Εταιρία	Χρονοθυρίδες Αεροδρομίου	Λογισμικά Προγράμματα	Λοιπά	Σύνολο
Αξία κτήσης				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	**22.030,00**	**15.023,50**	**2.696,68**	**39.750,18**
Προσθήκες	-	1.111,55	-	1.111,55
Πωλήσεις/ Απομακρύνσεις	-	(83,76)	-	(83,76)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	**22.030,00**	**16.051,30**	**2.696,68**	**40.777,98**
Αποσβέσεις				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	**-**	**8.781,43**	**1.797,95**	**10.579,38**
Αποσβέσεις	-	2.080,74	254,54	2.335,28
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	**-**	**10.862,17**	**2.052,49**	**12.914,66**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017	**22.030,00**	**5.189,13**	**644,19**	**27.863,32**
Αξία κτήσης				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	**22.030,00**	**16.051,30**	**2.696,68**	**40.777,98**
Προσθήκες	-	1.428,21	-	1.428,21
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	**22.030,00**	**17.479,51**	**2.696,68**	**42.206,19**
Αποσβέσεις				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	**-**	**10.862,17**	**2.052,49**	**12.914,66**
Αποσβέσεις	-	2.293,18	254,54	2.547,72
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	**-**	**13.155,35**	**2.307,02**	**15.462,38**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018	**22.030,00**	**4.324,15**	**389,66**	**26.743,81**

Όμιλος	Σήματα	Χρονοθυρίδες Αεροδρομίου	Λογισμικά Προγράμματα	Λοιπά	Σύνολο
Αξία κτήσης					
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	**21.750,05**	**22.039,00**	**20.780,02**	**2.696,68**	**67.265,75**
Προσθήκες	-	-	1.220,80	-	1.220,80
Πωλήσεις/ Απομακρύνσεις	-	-	(83,76)	-	(83,76)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	**21.750,05**	**22.039,00**	**21.917,06**	**2.696,68**	**68.402,79**
Αποσβέσεις					
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	**4.308,57**	**-**	**14.112,51**	**1.797,95**	**20.219,02**
Αποσβέσεις	412,84	-	2.402,57	254,54	3.069,95
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	**4.721,40**	**-**	**16.515,08**	**2.052,49**	**23.288,97**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017	**17.028,65**	**22.039,00**	**5.401,98**	**644,19**	**45.113,82**
Αξία κτήσης					
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	**21.750,05**	**22.039,00**	**21.917,06**	**2.696,68**	**68.402,79**
Προσθήκες	-	-	1.449,81	0,00	1.449,81
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	**21.750,05**	**22.039,00**	**23.366,87**	**2.696,68**	**69.852,60**
Αποσβέσεις					
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	**4.721,40**	-	**16.515,08**	**2.052,49**	**23.288,97**
Αποσβέσεις	412,84	-	2.390,63	254,54	3.058,00
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	**5.134,24**	**-**	**18.905,71**	**2.307,02**	**26.346,97**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018	**16.615,81**	**22.039,00**	**4.461,16**	**389,66**	**43.505,63**

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου κατά την 31.12.2018 αφορούν το σήμα Olympic € 16.615,81 χιλ, χρονοθυρίδες (slots) € 22.039,00 χιλ, λογισμικά προγράμματα € 4.461,16 χιλ και λοιπά άυλα στοιχεία € 389,66 χιλ.

Ο Όμιλος πραγματοποιεί τον ετήσιο έλεγχο για απομείωση υπεραξίας ποσού €40εκ στις 31 Δεκεμβρίου της εκάστοτε χρήσης. Η υπεραξία που προέκυψε κατά την εξαγορά της Olympic Air και περιλαμβάνεται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, εξετάστηκε για απομείωση με τη μέθοδο της αξίας χρήσης (value-in-use). Συγκεκριμένα, χρησιμοποιήθηκαν προεξοφλημένες ταμειακές ροές βάσει του πενταετούς επιχειρηματικού πλάνου του Ομίλου, που λαμβάνεται υπόψη ως μια ενιαία μονάδα δημιουργία ταμειακών ροών (CGU). Οι μελλοντικές ταμειακές ροές πέραν του πενταετούς πλάνου του Ομίλου προσδιορίστηκαν βάσει ενός εκτιμώμενου μακροπρόθεσμου ρυθμού ανάπτυξης 0,5%, ο οποίος κρίθηκε ως αναμενόμενος από τη Διοίκηση. Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε ήταν 9,7%. Στις ανωτέρω παραδοχές διενεργήθηκε ανάλυση ευαισθησίας, ούτως ώστε να προσδιοριστεί η επίδραση στο ανακτήσιμο ποσό λόγω μιας πιθανής αλλαγής στις εν λόγω παραδοχές κατά +/- 0,5%.
Από την άσκηση αυτή δεν προέκυψε ανάγκη απομείωσης, καθώς η ανακτήσιμη αξία της μονάδας δημιουργία ταμειακών ροών υπερέβαινε κατά €990εκ τη λογιστική της αξία κατά την 31/12/2018.

5.24 Ενσώματα πάγια στοιχεία

Με ημερομηνία 31.12.2018, ο Όμιλος αριθμούσε 61 αεροσκάφη. Από τα αεροσκάφη αυτά, 49 είναι αεροσκάφη της Εταιρίας και 12 της θυγατρικής Εταιρίας OLYMPIC AIR. Από αυτά, 4 είναι μισθωμένα με χρηματοδοτική μίσθωση και τα υπόλοιπα με λειτουργική μίσθωση.
Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει το στόλο αεροσκαφών του Ομίλου με ημερομηνία 31.12.2018.

ΣΤΟΛΟΣ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ 31.12.2018					
Κατασκευαστής / Μοντέλο	**Χειριστής**		**Με Χρηματοδοτική Μίσθωση**	**Με Λειτουργική Μίσθωση**	
	Aegean	**Olympic Air**	**Aegean**	**Aegean**	**Olympic Air**
Airbus A320ceo	37	-	4	33	-
Airbus A321ceo	11	-	-	11	-
Airbus A319ceo	1	-	-	1	-
Bombardier Dash 8-Q400	-	8	-	-	8
Bombardier Dash 8-100	-	2	-	-	2
ATR 42-600	-	2	-	-	2
Σύνολο	**49**	**12**	**4**	**45**	**12**

Επίσης, η Εταιρία έχει ένα ιδιόκτητο Lear Jet 60, το οποίο χρησιμοποιεί σε πτήσεις air-taxi.

Την 31.12.2017 ο στόλος της Εταιρίας αριθμούσε 46 αεροσκάφη και αντίστοιχα ο στόλος του Ομίλου αριθμούσε 58 αεροσκάφη.
Ο αντίστοιχος πίνακας του στόλου αεροσκαφών του Ομίλου με ημερομηνία 31.12.2017 είναι ο εξής

ΣΤΟΛΟΣ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ 31.12.2017					
Κατασκευαστής / Μοντέλο	**Χειριστής**		**Με Χρηματοδοτική Μίσθωση**	**Με Λειτουργική Μίσθωση**	
	Aegean	**Olympic Air**	**Aegean**	**Aegean**	**Olympic Air**
Airbus A320ceo	37	-	4	33	-
Airbus A321ceo	8	-	-	8	-
Airbus A319ceo	1	-	-	1	-
Bombardier Dash 8 - Q400	-	8	-	-	8
Bombardier Dash 8 - 100	-	2	-	-	2
ATR 42-600	-	2	-	-	2
Σύνολο	**46**	**12**	**4**	**42**	**12**

Πίνακας ενσωμάτων παγίων

Εταιρία	Οικόπεδα & Κτίρια	Αεροπλάνα Ιδιόκτητα	Αεροπλάνα Χρημ/κης Μίσθωσης	Αεροπλάνα Leasing Συστατικό συντήρησης	Μηχ/κός εξοπλισμός & Εξοπλισμός Αεροσκαφών	Εξοπλισμός αεροδρομίων	Λοιπά μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και εξαρτήματα	Σύνολο
Αξία κτήσης									
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	**10.717,55**	**6.475,32**	**69.723,41**	**68.684,89**	**35.395,98**	**1.769,41**	**1.125,49**	**10.746,67**	**204.638,72**
Προσθήκες	1.613,09	-	232,80	6.048,43	134,75	297,38	211,00	1.192,47	9.729,92
Πωλήσεις/ Απομακρύνσεις	(127,34)	-	-	-	(260,33)	(0,20)	(278,89)	(95,01)	(761,77)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	**12.203,30**	**6.475,32**	**69.956,21**	**74.733,32**	**35.270,39**	**2.066,59**	**1.057,61**	**11.844,12**	**213.606,87**
Αποσβέσεις									
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	**5.311,55**	**3.318,59**	**24.843,01**	**46.977,85**	**11.862,34**	**1.550,54**	**684,72**	**9.174,38**	**103.722,98**
Αποσβέσεις	1.067,13	323,77	3.147,78	8.424,97	2.557,53	76,77	107,91	370,49	16.076,35
Πωλήσεις / Απομακρύνσεις	(108,15)	-	-	-	(49,52)	-	(278,89)	(82,28)	(518,84)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	**6.270,53**	**3.642,35**	**27.990,79**	**55.402,82**	**14.370,36**	**1.627,31**	**513,74**	**9.462,59**	**119.280,50**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017	**5.932,77**	**2.832,97**	**41.965,42**	**19.330,50**	**20.900,03**	**439,28**	**543,86**	**2.381,53**	**94.326,37**
Αξία κτήσης									
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	**12.203,30**	**6.475,32**	**69.956,21**	**74.733,32**	**35.270,39**	**2.066,59**	**1.057,61**	**11.844,12**	**213.606,87**
Προσθήκες	538,62	-	-	6.005,53	2.017,53	-	3,11	1.678,98	10.243,78
Πωλήσεις/ Απομακρύνσεις	-	-	-	-	-	(5,19)	(18,29)	(5,85)	(29,33)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	**12.741,93**	**6.475,32**	**69.956,21**	**80.738,86**	**37.287,92**	**2.061,40**	**1.042,42**	**13.517,25**	**223.821,31**
Αποσβέσεις									
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	**6.270,53**	**3.642,35**	**27.990,79**	**55.402,82**	**14.370,36**	**1.627,31**	**513,74**	**9.462,59**	**119.280,50**
Αποσβέσεις	1.163,62	323,77	3.150,53	7.279,16	2.706,87	77,48	122,08	621,25	15.444,76
Πωλήσεις / Απομακρύνσεις	-	-	-	-	-	(5,19)	(11,77)	(5,25)	(22,21)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	**7.434,15**	**3.966,12**	**31.141,32**	**62.681,99**	**17.077,23**	**1.699,60**	**624,06**	**10.078,58**	**134.703,06**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018	**5.307,78**	**2.509,20**	**38.814,89**	**18.056,87**	**20.210,69**	**361,80**	**418,36**	**3.438,67**	**89.118,26**

Όμιλος	Οικόπεδα & Κτίρια	Αεροπλάνα Ιδιόκτητα	Αεροπλάνα Χρημ/κης Μίσθωσης	Αεροπλάνα Leasing Συστατικό συντήρησης	Μηχ/κός εξοπλισμός & Εξοπλισμός Αεροσκαφών	Εξοπλισμός αεροδρομίων	Λοιπά μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και εξαρτήματα	Σύνολο
Αξία κτήσης									
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	**10.717,55**	**6.475,32**	**69.723,41**	**68.684,89**	**34.446,06**	**1.769,41**	**1.302,42**	**15.238,92**	**208.357,99**
Προσθήκες	1.613,09	-	232,80	6.048,43	134,75	297,38	211,00	1.462,14	9.999,59
Πωλήσεις/ Απομακρύνσεις	(127,34)	-	-	-	(260,33)	(0,20)	(278,89)	(95,01)	(761,77)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	**12.203,30**	**6.475,32**	**69.956,21**	**74.733,32**	**34.320,48**	**2.066,59**	**1.234,53**	**16.606,05**	**217.595,80**
Αποσβέσεις									
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	**5.311,55**	**3.318,59**	**24.843,01**	**46.977,85**	**11.829,04**	**1.550,54**	**842,20**	**12.916,98**	**107.589,76**
Αποσβέσεις	1.067,13	323,77	3.147,78	8.424,97	2.462,54	76,77	110,53	719,52	16.333,01
Πωλήσεις/ Απομακρύνσεις	(108,15)	-	-	-	(49,52)	-	(278,89)	(82,26)	(518,82)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	**6.270,53**	**3.642,35**	**27.990,79**	**55.402,82**	**14.242,06**	**1.627,31**	**673,84**	**13.554,24**	**123.403,95**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017	**5.932,77**	**2.832,97**	**41.965,42**	**19.330,50**	**20.078,42**	**439,28**	**560,69**	**3.051,81**	**94.191,86**
Αξία κτήσης									
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	**12.203,30**	**6.475,32**	**69.956,21**	**74.733,32**	**34.320,48**	**2.066,59**	**1.234,53**	**16.606,05**	**217.595,80**
Προσθήκες	538,62	-	-	6.005,53	2.017,53	-	3,11	1.727,90	10.292,69
Πωλήσεις/ Απομακρύνσεις	-	-	-	-	-	(5,19)	(18,29)	(45,04)	(68,51)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	**12.741,93**	**6.475,32**	**69.956,21**	**80.738,86**	**36.338,01**	**2.061,40**	**1.219,34**	**18.288,92**	**227.819,99**
Αποσβέσεις									
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	**6.270,53**	**3.642,35**	**27.990,79**	**55.402,82**	**14.242,06**	**1.627,31**	**673,84**	**13.554,22**	**123.403,93**
Αποσβέσεις	1.163,62	323,77	3.150,53	7.279,16	2.611,88	77,48	124,70	866,55	15.597,69
Πωλήσεις/ Απομακρύνσεις	-	-	-	-	(0,02)	(5,19)	(11,77)	(5,25)	(22,23)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	**7.434,15**	**3.966,12**	**31.141,32**	**62.681,99**	**16.853,92**	**1.699,60**	**786,78**	**14.415,52**	**138.979,40**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018	**5.307,78**	**2.509,20**	**38.814,89**	**18.056,87**	**19.484,08**	**361,80**	**432,56**	**3.873,40**	**88.840,59**

5.25 Επενδύσεις σε θυγατρικές

Οι επενδύσεις σε θυγατρικές αναλύονται ως εξής :

Εταιρία	Χώρα δραστηριότητας	Ποσοστό συμμετοχής	31/12/2018	31/12/2017
Olympic Air A.E.	Ελλάδα	100%	62.416,56	62.416,56
Aegean Cyprus LTD	Κύπρος	100%	10.000,00	10.000,00
Συμμετοχή σε θυγατρικές			**72.416,56**	**72.416,56**

Η διοίκηση εκτιμά ότι δεν υφίστανται ενδείξεις απομείωσης των επενδύσεων σε θυγατρικές.

5.26 Προκαταβολές για αγορές ενσώματων παγίων στοιχείων

Η Εταιρία στις 22.06.2018 υπέγραψε δεσμευτική συμφωνία αγοράς (Aircraft Purchase Agreement) με την Airbus S.A.S. η οποία προβλέπει την απόκτηση 30 συνολικά αεροσκαφών νέας γενιάς της οικογένειας A320neo, δύο τύπων A320neo και A321neo, με δικαίωμα προαίρεσης για 12 επιπλέον αεροσκάφη. Η αύξηση του εν λόγω κονδυλίου αφορά κυρίως τις προκαταβολές που καταβλήθηκαν βάσει της παραπάνω σύμβασης. (Σημ. 5.51)

5.27 Αναβαλλόμενα φορολογικά περιουσιακά στοιχεία/υποχρεώσεις

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις/υποχρεώσεις που προκύπτουν από τις σχετικές προσωρινές φορολογικές διαφορές παρουσιάζονται παρακάτω:

	31/12/2018		31/12/2017	
Εταιρία	**Απαίτηση**	**Υποχρέωση**	**Απαίτηση**	**Υποχρέωση**
Διαφορά αξίας παγίων και αποσβέσεων	225,52	(4.835,26)	530,74	(5.339,71)
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	26.614,87	(36.160,84)	9.170,08	(18.410,92)
Απαιτήσεις	6.451,42	(8.692,68)	4.138,70	(4.968,52)
Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού	2.893,97	-	3.154,77	-
Χρηματοοικονομικά παράγωγα	-	(14,51)	2.491,50	-
Ομόλογα	7.122,50	-	-	(29,32)
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	11.034,16	(9.639,52)	43.268,64	(33.395,06)
Σύνολα προς συμψηφισμό	**54.342,43**	**(59.342,81)**	**62.754,44**	**(62.143,52)**
Υπόλοιπο	**(5.000,38)**		**610,91**	

	31/12/2018		31/12/2017	
Όμιλος	**Απαίτηση**	**Υποχρέωση**	**Απαίτηση**	**Υποχρέωση**
Διαφορά αξίας παγίων και αποσβέσεων	4.912,81	(10.752,77)	5.658,84	(11.565,62)
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	26.614,87	(36.160,84)	9.170,08	(18.410,92)
Απαιτήσεις	10.186,31	(12.677,62)	4.138,70	(5.784,81)
Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού	3.037,15	-	3.284,15	-
Χρηματοοικονομικά παράγωγα	-	(14,51)	2.491,50	(76,13)
Ομόλογα	7.122,50	-	-	(29,32)
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	12.317,21	(11.170,90)	43.494,48	(33.989,67)
Σύνολα προς συμψηφισμό	**64.190,84**	**(70.776,63)**	**68.237,74**	**(69.856,45)**
Υπόλοιπο	**(6.585,79)**		**(1.618,71)**	

Όλες οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις και απαιτήσεις προσδιορίστηκαν με τη μέθοδο της υποχρέωσης και αφορούν προσωρινές διαφορές.

5.28 Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις αναλύονται ως εξής:

	Εταιρία		Όμιλος	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Δοθείσες εγγυήσεις για εξασφάλιση συμβάσεων	27.148,99	19.279,53	31.627,73	23.437,40
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	906,56	1.207,72	906,56	1.568,66
Σύνολο	**28.055,55**	**20.487,25**	**32.534,29**	**25.006,06**

Η Εταιρία και ο Όμιλος προκειμένου να εξασφαλίσουν λειτουργικές μισθώσεις αεροσκαφών και σύμφωνα με τους αντίστοιχους όρους των σχετικών συμβάσεων, παρέχουν χρηματικές εγγυήσεις κυρίως σε εταιρίες μίσθωσης αεροσκαφών. Η αύξηση του εν λόγω κονδυλίου οφείλεται στις νέες συμφωνίες λειτουργικών μισθώσεων που υπέγραψε η Εταιρία. (Σημ. 5.60)

Επίσης μικρό μέρος των παραπάνω χρηματικών εγγυήσεων αφορά μισθώσεις χώρων που χρησιμοποιούνται ως εγκαταστάσεις της Εταιρίας και του Ομίλου. Το κονδύλι «Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις» αφορά κυρίως απαίτηση από πώληση παγίων της Εταιρίας με συμφωνία για τον αγοραστή για εξόφλησή του σε διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους της.

5.29 Χρεωστικοί τίτλοι που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων

Το κονδύλι αφορά σε τοποθέτηση μέρους των ταμειακών διαθεσίμων της Εταιρίας 18.478,49 ευρώ σε ομόλογα που διαπραγματεύονται σε πρωτογενείς και δευτερογενείς αγορές. Σε συνέχεια της υιοθέτησης των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9, το εν λόγω ποσό ταξινομήθηκε στο κονδύλι των χρεωστικών τίτλων επιμετρούμενων στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, δεδομένου ότι ο Όμιλος έχει ως στόχο τη συλλογή συμβατικών ταμειακών ροών, που αποτελούνται από πληρωμές κεφαλαίου και τόκων, ή την πώλησή τους. (Σημ. 5.4) (Επίπεδο ιεράρχησης εύλογων αξιών 1).

Κατά τη διάρκεια της χρήσης η Εταιρία και ο Όμιλος πραγματοποίησαν αγορές χρηματοοικονομικών στοιχείων ποσού € 11.442,86 χιλ. (31/12/2017 €3.417,18 χιλ.).

Την 31/12/2018, ως συνέπεια της υιοθέτησης του ΔΠΧΑ 9, διενεργήθηκε αντιστροφή της πρόβλεψης απομείωσης αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών που είχε αναγνωριστεί την 1/1/2018 αξίας € 73 χιλ. που συμπεριλαμβάνεται στα χρηματοοικονομικά έσοδα. (Σημ 5.49)

Δεν πραγματοποιήθηκαν μετατάξεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων μεταξύ επιπέδου Ιεραρχίας 1 και επιπέδου Ιεραρχίας 2.

5.30 Αποθέματα

Τα αποθέματα αφορούν αγαθά τα οποία η Εταιρία εμπορεύεται στα αεροσκάφη κατά την διάρκεια των πτήσεων εξωτερικού καθώς και τα ανταλλακτικά αεροσκαφών της Εταιρίας και του Ομίλου.

Σε ότι αφορά τα ανταλλακτικά αεροσκαφών, η Εταιρία και ο Όμιλος διατηρούν ένα συγκεκριμένο ύψος ανταλλακτικών προκειμένου να καλύψουν τις ανάγκες συντήρησης των αεροσκαφών τους.

	Εταιρία		**Όμιλος**	
Αποθέματα λήξης περιόδου	**31/12/2018**	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Εμπορεύματα	655,61	760,21	655,61	760,21
Ανταλλακτικά αεροσκαφών	10.954,81	8.203,84	16.921,76	14.433,04
Σύνολο	**11.610,42**	**8.964,05**	**17.577,38**	**15.193,25**

Οι μεταβολές των αποθεμάτων αναλύονται παρακάτω:

	Εταιρία		**Όμιλος**	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Εμπορεύματα				
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	**760,21**	**659,25**	**760,21**	**659,25**
Αγορές χρήσης	2.110,09	1.815,02	2.110,09	1.815,02
Αναλώσεις χρήσης	(2.214,69)	(1.714,06)	(2.214,69)	(1.714,06)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	**655,61**	**760,21**	**655,61**	**760,21**

Ανταλλακτικά Αεροσκαφών				
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	**8.203,85**	**8.315,65**	**14.433,05**	**15.420,60**
Αγορές χρήσης	9.237,06	7.053,56	11.851,20	9.708,96
Αναλώσεις ανταλλακτικών αεροσκαφών	(6.486,10)	(7.165,37)	(9.362,49)	(10.696,51)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	**10.954,81**	**8.203,84**	**16.921,76**	**14.433,04**
Σύνολο αποθεμάτων	**11.610,42**	**8.964,05**	**17.577,38**	**15.193,25**

5.31 Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις

Οι απαιτήσεις αφορούν τα εξής υπόλοιπα:

	Εταιρία		**Όμιλος**	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Πελάτες Εσωτερικού	6.967,31	6.203,59	8.591,86	10.421,15
Πελάτες Εξωτερικού	3.585,60	4.561,54	3.954,90	4.946,63
Ελληνικό Δημόσιο	505,73	474,78	505,73	1.518,81
Λοιποί χρεώστες διάφοροι	29.645,42	35.943,03	56.754,76	55.315,17
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	37.084,77	32.904,87	43.417,80	30.586,54
Συμβατικές απαιτήσεις (Σημ. 5.42)	11.170,65	-	1.564,18	-
Προκαταβολές σε προμηθευτές	14.972,43	15.695,39	3.006,89	7.567,97
Σύνολο	**103.931,90**	**95.783,20**	**117.796,12**	**110.356,27**
Πρόβλεψη για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές	(1.932,19)	-	(4.881,71)	(2.837,00)
Σύνολο Εμπορικών απαιτήσεων	**101.999,71**	**95.783,20**	**112.914,41**	**107.519,27**
Λοιπές απαιτήσεις	13.475,07	7.739,09	15.462,10	8.037,59
Σύνολο Πελατών και λοιπών εμπορικών απαιτήσεων	**115.474,78**	**103.522,29**	**128.376,52**	**115.556,86**

Το κονδύλι «Λοιποί χρεώστες διάφοροι» περιλαμβάνει απαιτήσεις από εκκαθαρίσεις αεροπορικών εισιτηρίων που πωλούνται μέσω των συμβεβλημένων με την ΙΑΤΑ τουριστικών γραφείων και εισιτήρια που πωλούνται από και προς άλλες αεροπορικές εταιρίες.

Το κονδύλι «Συμβατικές απαιτήσεις» αφορά σε τιμολογήσεις εσόδων της χρήσης 2018 που τιμολογήθηκαν εντός του α' δεκαπενθημέρου 2019. Τα έσοδα αφορούσαν κυρίως έσοδα interline, και έσοδα από εξαργύρωση/μετατροπή πόντων προγραμμάτων επιβράβευσης που συμμετέχει η εταιρία. Οι αντίστοιχες απαιτήσεις την 31/12/2017 περιλαμβάνονταν στα «Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα».

Το κονδύλι των «Λοιπών Απαιτήσεων» περιλαμβάνει κυρίως πιστωτικό ΦΠΑ.

Στα «Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα» περιλαμβάνονται κυρίως απαιτήσεις επιστροφής αποθεματικού συντήρησης από τους lessors για συντηρήσεις που πραγματοποιήθηκαν εντός της χρήσης και τα αντίστοιχα έσοδα τιμολογήθηκαν το επόμενο έτος.
Το μεγαλύτερο μέρος των ανωτέρω απαιτήσεων θεωρείται πως είναι βραχυπρόθεσμης λήξης και συνεπώς η εύλογη αξία τους δεν διαφέρει ουσιωδώς από την λογιστική αξία τους.
Η ενηλικίωση των μη απομειωμένων απαιτήσεων καθώς και της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς, μετά την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9, παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Ανάλυση ενηλικίωσης υπολοίπων πελατών/χρεωστών (Εταιρία)

1/1/2018	Μη Ληξιπρόθεσμο υπόλοιπο	< 30 ημέρες	30-60 ημέρες	61-90 ημέρες	> 90 ημέρες	Σύνολο
Αναμενόμενο Ποσοστό Πιστωτικής Ζημιάς	0,69%	8,50%	17,92%	29,72%	73,96%	1,48%
Αναμενόμενο ποσό σε Αθέτηση	92.537,45	1.871,31	216,09	625,06	533,29	95.783,20
Αναμενόμενη πιστωτική ζημιά	**642,84**	**159,10**	**38,72**	**185,79**	**394,44**	**1.420,89**

Ανάλυση ενηλικίωσης υπολοίπων πελατών/χρεωστών (Εταιρία)

31/12/2018	Μη Ληξιπρόθεσμο υπόλοιπο	< 30 ημέρες	30-60 ημέρες	61-90 ημέρες	> 90 ημέρες	Σύνολο
Αναμενόμενο Ποσοστό Πιστωτικής Ζημιάς	0,87%	10,65%	22,46%	37,25%	92,69%	1,86%
Αναμενόμενο ποσό σε Αθέτηση	100.410,02	2.030,51	234,47	678,23	578,66	103.931,90
Αναμενόμενη πιστωτική ζημιά	**874,16**	**216,35**	**52,66**	**252,64**	**536,38**	**1.932,19**

Ανάλυση ενηλικίωσης υπολοίπων πελατών/χρεωστών (Όμιλος)

1/1/2018	Μη Ληξιπρόθεσμο υπόλοιπο	< 30 ημέρες	30-60 ημέρες	61-90 ημέρες	> 90 ημέρες	Σύνολο
Αναμενόμενο Ποσοστό Πιστωτικής Ζημιάς	1,24%	9,20%	23,96%	30,21%	94,04%	3,88%
Αναμενόμενο ποσό σε Αθέτηση	104.492,26	1.964,37	552,73	746,39	2.600,51	110.356,27
Αναμενόμενη πιστωτική ζημιά	**1.295,89**	**180,63**	**132,45**	**225,45**	**2.445,49**	**4.279,91**

Ανάλυση ενηλικίωσης υπολοίπων πελατών/χρεωστών (Όμιλος)

31/12/2018	Μη Ληξιπρόθεσμο υπόλοιπο	< 30 ημέρες	30-60 ημέρες	61-90 ημέρες	> 90 ημέρες	Σύνολο
Αναμενόμενο Ποσοστό Πιστωτικής Ζημιάς	1,02%	11,11%	22,75%	35,35%	96,68%	4,14%
Αναμενόμενο ποσό σε αθέτηση	110.991,85	2.147,18	656,51	830,34	3.170,25	117.796,12
Αναμενόμενη πιστωτική ζημιά	**1.135,22**	**238,56**	**149,35**	**293,56**	**3.065,01**	**4.881,70**

Η κίνηση της πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις παρουσιάζεται κατωτέρω:

	Εταιρία		Όμιλος	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Υπόλοιπο αρχής	-	-	2.837,39	2.837,39
Προσαρμογή IFRS 9	1.420,89	-	1.720,91	-
Προσαρμοσμένο υπόλοιπο αρχής	**1.420,89**	**-**	**4.558,30**	**2.837,39**
Μη χρησιμοποιημένη πρόβλεψη	-	-	(278,39)	-
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων (Σημ. 5.47)	511,30	-	601,80	-
Υπόλοιπο λήξης	**1.932,19**	**-**	**4.881,70**	**2.837,39**

Η Εταιρία στις 31/12/2018 έχει διενεργήσει διαγραφές για ανεπίδεκτες είσπραξης απαιτήσεις ποσού €689,36 χιλ. (2017: 1.755,17 χιλ) και εισέπραξε ποσό €126,37 χιλ (2017: € 104,83 χιλ).
Στον Όμιλο δε διενεργήθηκαν το 2018 και το 2017 επιπρόσθετες διαγραφές ενώ εισπράχθηκε συνολικά ποσό €137,87 χιλ (2017: €111,43 χιλ).
Για τις ανωτέρω διαγραφές δεν είχε σχηματιστεί η αντίστοιχη πρόβλεψη επισφάλειας.

5.32 Προκαταβολές

Οι προκαταβολές αφορούν ποσά που δίνονται έναντι συγκεκριμένων συναλλαγών με τρίτους ή με το προσωπικό της Εταιρίας και του Ομίλου.

Τα συγκεκριμένα ποσά αναλύονται ως εξής:

	Εταιρία		Όμιλος	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Προκαταβολές προσωπικού	-	-	7,51	1,75
Προσωπικό - λογαριασμοί προς απόδοση	0,13	0,13	0,13	0,13
Λοιπές προκαταβολές	98,83	118,47	98,83	118,47
Προκαταβολή φόρου εισοδήματος	1.726,07	47,04	1.726,07	47,04
Έξοδα επόμενης χρήσης	17.226,08	16.019,27	18.649,94	18.013,74
Παραγγελίες υπό εκτέλεση	3.581,49	2.453,28	3.581,49	2.453,28
Σύνολο	**22.632,61**	**18.638,20**	**24.063,98**	**20.634,42**

Τα έξοδα επόμενης χρήσης αφορούν κυρίως έξοδα συντήρησης αεροσκαφών, ασφάλιστρα αεροσκαφών και λοιπές λειτουργικές δαπάνες.

Το κονδύλι προκαταβολή φόρου εισοδήματος αφορά το ποσό που έχει προκύψει μετά το συμψηφισμό της προκαταβολής που καταβλήθηκε για τη χρήση 2018 με την υποχρέωση του φόρου εισοδήματος της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018.

Στο ποσό των εξόδων επόμενης χρήσης περιλαμβάνεται το περιουσιακό στοιχείο των δαπανών εξασφάλισης συμβάσεων με πελάτες.

	Εταιρία		Όμιλος	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Περιουσιακό στοιχείο κόστους συμβάσεων	4.280,99	-	5.008,93	-
Απόσβεση κόστους συμβάσεων	87,30	-	217,60	-

5.33 Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα – Δεσμευμένες καταθέσεις

Τα ταμειακά διαθέσιμα της Εταιρίας και του Ομίλου αναλύονται ως εξής :

	Εταιρία		Όμιλος	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Ταμείο	303,60	363,03	343,14	407,72
Καταθέσεις όψεως	84.506,07	111.332,29	139.455,63	137.628,23
Βραχυπρόθεσμες προθεσμιακές καταθέσεις	59.733,62	84.838,20	101.914,64	137.025,19
Ταμειακά ισοδύναμα	19.552,52	18.662,44	19.552,52	18.662,44
Σύνολο	**164.095,82**	**215.195,95**	**261.265,93**	**293.723,58**

Το κονδύλι ταμειακά ισοδύναμα αφορά σε τοποθετήσεις χαμηλού ρίσκου και άμεσης ρευστοποίησης – μικρότερης των τριών μηνών (Treasury bills, money market funds).

Από το σύνολο των ταμειακών διαθεσίμων της Εταιρίας και του Ομίλου, ποσό αξίας € 60,79 εκ. (31/12/2017: € 68,54 εκ.) και € 61,51 εκ. (31/12/2017: € 73,05 εκ.), αντίστοιχα, αφορά ταμειακά διαθέσιμα σε ξένο νόμισμα (κυρίως USD).

Η Εταιρία και Όμιλος στις 31/12/2018 είχε δεσμευμένες καταθέσεις ποσού €10.409,17 χιλ (2017: €7.207,93 χιλ.), οι οποίες αφορούσαν ποσά που έχουν δοθεί ως εγγυήσεις σε τρίτους στο πλαίσιο σύναψης παράγωγων συμβολαίων αντιστάθμισης ταμειακών ροών.

5.34 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας την 31/12/2018 και την 31/12/2017 ανέρχεται στο ποσό των €46.421,12 χιλ., διαιρούμενο σε 71.417.100 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας εξήντα πέντε λεπτών του ευρώ (0,65) η κάθε μία. Όλες οι μετοχές έχουν εξοφληθεί πλήρως και συμμετέχουν στα κέρδη.

5.35 Υπέρ το Άρτιο

Το υπέρ το άρτιο του μετοχικού κεφαλαίου την 31/12/2018 και την 31/12/2017 ανέρχεται συνολικά στο ποσό των € 72.775,98 χιλ.

5.36 Λοιπά Αποθεματικά

Τα λοιπά αποθεματικά απαρτίζονται από: (α) το τακτικό αποθεματικό, (β) το έκτακτο αποθεματικό, (γ) τα αφορολόγητα αποθεματικά (δ) τα αποθεματικά που δημιουργούνται από την αντιστάθμιση των ταμειακών ροών μέσω παραγώγων χρηματοοικονομικών εργαλείων, και (ε) τα αποθεματικά από τα διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία.

Το ύψος τους για την Εταιρία αναλύεται ως εξής:

Αποθεματικά	Τακτικό αποθεματικό	Έκτακτα αποθεματικά	Αποθεματικό εύλογης αξίας (αντιστάθμιση ταμειακών ροών)	Χρεωστικοί τίτλοι σε εύλογη αξία	Σύνολο
Υπόλοιπο στις 31/12/2016	**8.153,62**	**356,50**	**21.047,71**	**373,88**	**29.931,74**
Μεταβολή χρήσης	1.712,65	-	(27.293,79)	(308,21)	(25.889,33)
Υπόλοιπο στις 31/12/2017	**9.866,27**	**356,50**	**(6.246,08)**	**65,67**	**4.042,41**
Μεταβολή χρήσης	1.928,19	-	(12.129,20)	18,05	(10.182,96)
Υπόλοιπο στις 31/12/2018	**11.794,47**	**356,50**	**(18.375,27)**	**83,74**	**(6.140,56)**

Για τον Όμιλο τα ποσά αναλύονται ως εξής :

Αποθεματικά	Τακτικό αποθεματικό	Έκτακτα αποθεματικά	Αποθεματικό εύλογης αξίας (αντιστάθμιση ταμειακών ροών)	Χρεωστικοί τίτλοι σε εύλογη αξία	Σύνολο
Υπόλοιπο στις 31/12/2016	**8.153,63**	**356,50**	**21.047,71**	**560,25**	**30.118,09**
Μεταβολή χρήσης	1.712,65	-	(27.293,79)	(494,55)	(26.075,68)
Υπόλοιπο στις 31/12/2017	**9.866,28**	**356,50**	**(6.246,08)**	**65,70**	**4.042,41**
Μεταβολή χρήσης	1.928,19	-	(12.129,20)	18,05	(10.182,95)
Υπόλοιπο στις 31/12/2018	**11.794,47**	**356,50**	**(18.375,28)**	**83,76**	**(6.140,54)**

Τα αποθεματικά εύλογης αξίας, παρουσιάζονται καθαρά από αναβαλλόμενους φόρους.

5.37 Υποχρεώσεις από συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης

Η ανάλυση για τις συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης οι οποίες αφορούν 4 αεροσκάφη, έχει ως εξής:

	Εταιρία/Όμιλος	
Μελλοντικές πληρωμές μισθωμάτων	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Μέχρι 1 έτος	11.581,98	10.743,86
Από 1 έως 5 έτη	13.066,46	23.150,75
Σύνολο	**24.648,43**	**33.894,61**

Παρούσα αξία ελάχιστων πληρωμών	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Μέχρι 1 έτος	10.660,01	9.867,68
Από 1 έως 5 έτη	12.273,62	21.753,29
Σύνολο	**22.933,64**	**31.620,97**

Το μεσοσταθμικό επιτόκιο προσδιορίστηκε σε 1,6281% (2017 : 1,1579%).

5.38 Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Τα ποσά που αναλύονται παρακάτω αναγνωρίζονται ως προγράμματα καθορισμένων παροχών και βασίζονται σε ανεξάρτητη αναλογιστική μελέτη. Τα ποσά για την εταιρία αναλύονται ως εξής :

	31/12/2018	**31/12/2017**
Ποσά αναγνωρισμένα στην κατάσταση αποτελεσμάτων		
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	688,34	653,05
Τόκος στην υποχρέωση	185,38	173,28
Κόστος επιπλέον παροχών	437,85	251,57
Σύνολο αναγνωριζόμενο στις παροχές σε εργαζομένους	**1.311,57**	**1.077,89**
Σύνολο αναγνωριζόμενο στην κατάσταση αποτελεσμάτων	**1.311,57**	**1.077,89**
Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό		
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη της χρήσης	10.878,52	9.614,80
Παροχές που πληρώθηκαν	(554,02)	(334,55)
Σύνολο εξόδου που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων	1.363,74	1.077,89
Ποσό που καταχωρείται στην κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων	280,18	520,37
Καθαρή αναγνωρισμένη υποχρέωση στο τέλος της χρήσης	**11.968,43**	**10.878,52**
Μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης		
Παρούσα αξία υποχρέωσης στην αρχή της περιόδου	10.878,52	9.614,80
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	740,52	653,05
Κόστος τόκου	185,38	173,28
Παροχές που πληρώθηκαν	(554,02)	(334,55)
Επιπλέον πληρωμές	437,85	251,57
Αναλογιστική ζημιά στην υποχρέωση	280,18	520,37
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος της χρήσης	**11.968,43**	**10.878,52**

Οι αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν είναι οι εξής:

	31/12/2018	**31/12/2017**
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,70%	1,70%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2,00%	2,00%
Μέση τιμή ετών μέχρι τη συνταξιοδότηση	23,93	23,93

Τα ποσά για τον Όμιλο αναλύονται ως εξής:

	31/12/2018	**31/12/2017**
Ποσά αναγνωρισμένα στην κατάσταση αποτελεσμάτων		
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	815,09	744,16
Τόκος στην υποχρέωση	192,52	179,97
Κόστος επιπλέον παροχών	462,13	304,75
Έξοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων	**1.469,74**	**1.228,88**
Αναγνώριση κόστους προϋπηρεσίας	-	-
Συνολικό έξοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων	**1.469,74**	**1.228,88**
Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό		
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη της χρήσης	11.324,64	9.998,18
Παροχές που πληρώθηκαν	(581,26)	(394,14)
Σύνολο εξόδου που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων	1.469,74	1.228,88
Ποσό που καταχωρείται στην κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων	266,67	491,73
Καθαρή αναγνωρισμένη υποχρέωση στο τέλος της χρήσεως	**12.479,80**	**11.324,64**
Μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης		
Παρούσα αξία υποχρέωσης στην αρχή της περιόδου	11.324,64	9.998,18
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	815,09	744,16
Κόστος τόκου	192,52	179,97
Παροχές που πληρώθηκαν	(581,26)	(394,14)
Επιπλέον πληρωμές	462,13	304,75
Αναλογιστική ζημιά στην υποχρέωση	266,67	491,73
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος της περιόδου	**12.479,80**	**11.324,64**

Η ανάλυση ευαισθησίας των αποτελεσμάτων της αναλογιστικής μελέτης για την Εταιρία και τον Όμιλο αναλύεται παρακάτω :

Η χρήση ενός επιτοκίου προεξόφλησης 0,5% μεγαλύτερου θα είχε ως αποτέλεσμα η αναλογιστική υποχρέωση να ήταν μικρότερη κατά 8% ενώ η ακριβώς αντίρροπη κίνηση, δηλαδή η χρήση ενός επιτοκίου προεξόφλησης 0,5% μικρότερου θα είχε ως αποτέλεσμα η αναλογιστική υποχρέωση να ήταν μεγαλύτερη κατά 9%.

Οι αντίστοιχοι έλεγχοι ευαισθησίας για την αναμενόμενη αύξηση των μισθών, δηλαδή η χρήση 0,5% μεγαλύτερης αναμενόμενης αύξησης μισθών θα είχε ως αποτέλεσμα η αναλογιστική υποχρέωση να ήταν μεγαλύτερη κατά 8% ενώ η ακριβώς αντίρροπη κίνηση, δηλαδή η χρήση αναμενόμενης αύξησης μισθών μικρότερη κατά 0,5% θα είχε ως αποτέλεσμα η αναλογιστική υποχρέωση να ήταν μικρότερη κατά 7%.

Αναλυτικά, η αναλογιστική υποχρέωση ανά σενάριο για την εταιρία παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

	Αναλογιστική Υποχρέωση	**Ποσοστιαία Μεταβολή**
Αύξηση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	11.018,74	-8%
Μείωση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	13.025,21	9%
Αύξηση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	12.892,65	8%
Μείωση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	11.122,93	-7%

5.39 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Για την Εταιρία και τον Όμιλο τα υπόλοιπα αναλύονται ως εξής:

	Εταιρία		**Όμιλος**	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Ν.Π.Δ.Δ. και Δημόσιες Επιχειρήσεις	25,07	43,00	25,07	43,00
Προμηθευτές εξωτερικού	24.695,74	20.236,08	29.774,54	21.645,05
Προμηθευτές εσωτερικού	20.560,20	18.212,11	36.030,52	35.925,48
Σύνολο	**45.281,01**	**38.491,20**	**65.830,13**	**57.613,53**

Το κονδύλι «Προμηθευτές εξωτερικού» περιέχει κυρίως υποχρεώσεις που αφορούν σε συντηρήσεις, καύσιμα και μισθώματα αεροσκαφών.

Οι υποχρεώσεις από προγράμματα πιστότητας πελατών στις 31/12/2017 περιλαμβάνονταν στο κονδύλι «Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις» (ποσό € 15.362,11 χιλ.) αλλά για λόγους καλύτερης απεικόνισης το αντίστοιχο ποσό για 31/12/2017 αναταξινομήθηκε στο κονδύλι «Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις» (Σημ.5.41).

Οι λογιστικές αξίες των προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων προσεγγίζουν τις εύλογες αξίες τους.

5.40 Προβλέψεις

(α) Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις

Η Εταιρία έχει ελεγχθεί φορολογικά για τις χρήσεις 2007 - 2010 από τις φορολογικές αρχές και για τις χρήσεις 2011 - 2017 βάσει της φορολογικής νομοθεσίας (Ν.2238/1994 και Ν.4174/2013) από τους τακτικούς ελεγκτές.

Η θυγατρική Εταιρία OLYMPIC AIR έχει ελεγχθεί φορολογικά για τις χρήσεις 2011 - 2017 βάσει της φορολογικής νομοθεσίας (Ν.2238/1994 και Ν.4174/2013) από τους τακτικούς ελεγκτές. Εντός του Σεπτεμβρίου 2017 η Olympic Air παρέλαβε εντολή ελέγχου από τις φορολογικές αρχές για τη χρήση του 2012.

Η θυγατρική AEGEAN CYPRUS LTD δεν έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές της Κύπρου. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι η Εταιρία ήταν και παραμένει ανενεργή και δεν έχει φορολογητέα εισοδήματα.

Η Εταιρία και ο Όμιλος δεν έχουν σχηματίσει πρόβλεψη για διαφορές φορολογικού ελέγχου καθώς εκτιμάται από τη Διοίκηση του Ομίλου ότι τα αποτελέσματα από μελλοντικούς ελέγχους από τις φορολογικές αρχές, αν τελικά πραγματοποιηθούν, δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

Εντός του 2018 οι φορολογικές αρχές διενήργησαν μερικό επιτόπιο έλεγχο φορολογίας εισοδήματος της Εταιρίας για τη διαχειριστική χρήση 2013, ως προς το συμπέρασμα της έκθεσης συμμόρφωσης των νόμιμων ελεγκτών για τη συγκεκριμένη χρήση. Ο έλεγχος ολοκληρώθηκε στις 4.12.2018 χωρίς να προκύψουν πρόσθετες διαφορές.

Για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018 η Εταιρία και η θυγατρική εταιρία Olympic Air έχουν υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών που προβλέπεται στο άρθρο 65Α του Ν.4174/2013. Ο έλεγχος αυτός βρίσκεται σε εξέλιξη και τα σχετικά φορολογικά πιστοποιητικά προβλέπεται να χορηγηθούν μετά τη δημοσίευση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της χρήσεως 2018. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις εκτιμούμε ότι αυτές δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

Επισημαίνεται ότι, κατά την 31.12.2017 ποσό €468,97 χιλ., που περιλαμβάνεται στο λογαριασμό «Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις», αφορούσε επίδικες απαιτήσεις κατά του Ελληνικού Δημοσίου και προέρχεται από προσφυγή της Εταιρίας στα φορολογικά δικαστήρια για διαφορές φορολογικού ελέγχου, που καταλόγισε ο έλεγχος που διενήργησαν οι φορολογικές αρχές για τις χρήσεις 2007-2011, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών προσαυξήσεων. Επειδή η έκβαση της υπόθεσης είναι αβέβαιη, η Εταιρία έχει σχηματίσει ισόποση πρόβλεψη που περιλαμβανόταν στο κονδύλι «Προβλέψεις» και κατά την 31.12.2018 το ποσό αυτό παρουσιάστηκε αφαιρετικά των «Λοιπών Μακροπρόθεσμων Απαιτήσεων» με σκοπό την ορθότερη παρουσίασή του. Η ανάλογη ανακατάταξη πραγματοποιήθηκε και στα κονδύλια του ισολογισμού 31/12/2017.

(β) Προβλέψεις συντήρησης αεροσκαφών

Το σωρευτικό ποσό των προβλέψεων για τη μελλοντική συντήρηση των αεροσκαφών αναλύεται ως εξής:

	Εταιρία		**Όμιλος**	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Υπόλοιπο 01/01	**4.757,46**	**6.092,66**	**9.633,83**	**15.236,24**
Προβλέψεις χρήσης	140.591,34	129.801,88	144.200,29	133.155,94
Μείον χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις	(134.065,36)	(131.137,06)	(137.586,67)	(138.758,34)
Υπόλοιπο προβλέψεων 31/12	**11.283,44**	**4.757,48**	**16.247,45**	**9.633,85**

(γ) Λοιπές Προβλέψεις

Η Εταιρία έχει σχηματίσει πρόβλεψη για επίδικες υποθέσεις ποσού € 320,71 χιλ. Το αντίστοιχο κονδύλι για τον Όμιλο ανέρχεται στο ποσό των € 440,84 χιλ. (31/12/2017 € 120,13 χιλ. για την Εταιρία και τον Όμιλο)

5.41 Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Οι λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις αφορούν υποχρεώσεις προς ασφαλιστικούς οργανισμούς και λοιπούς πιστωτές οι οποίες σχετίζονται άμεσα με την εμπορική λειτουργία της Εταιρίας και του Ομίλου και αναλύονται ως εξής:

	Εταιρία		Όμιλος	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Φόροι αεροδρομίων	60.225,74	57.164,60	61.915,64	58.226,39
Ασφαλιστικά ταμεία	4.923,91	4.828,67	5.476,83	5.449,09
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	18.548,95	15.812,81	18.789,88	20.145,33
Προκαταβολές πελατών	-	8.334,27	-	9.147,49
Φόροι - Τέλη αμοιβών προσωπικού	5.231,69	7.795,05	5.745,71	8.740,99
Φόρος προστιθέμενης αξίας	2.503,69	2,98	2.503,69	2,98
Υποχρεώσεις προγραμμάτων πιστότητας πελατών	-	15.362,11	-	15.362,11
Σύνολο	**91.433,99**	**109.300,48**	**94.431,76**	**117.074,37**

Οι υποχρεώσεις από προκαταβολές πελατών και από προγράμματα πιστότητα πελατών στις 31/12/2017 περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις». Συνεπεία της υιοθέτησης του ΔΠΧΑ 15 το αντίστοιχο ποσό για το 2018 αναταξινομήθηκε ως συμβατική υποχρέωση και ως εκ τούτου περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Συμβατικές Υποχρεώσεις» (Σημ.5.42).

5.42 Υπόλοιπα συμβάσεων

	Εταιρία		Όμιλος	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Εμπορικές απαιτήσεις (Σημ 5.31)	101.999,71	100.783,20	112.914,42	112.519,27
Συμβατικές απαιτήσεις (Σημ 5.31)	11.170,65	-	1.564,18	-
Συμβατικές υποχρεώσεις	141.680,04	-	148.290,29	-

(α) Συμβατικές υποχρεώσεις - βραχυπρόθεσμο μέρος

	Εταιρία		Όμιλος	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Υποχρεώσεις από προεισπραχθέντα εισιτήρια				
Ναύλοι	86.271,74	-	91.527,60	-
Παρεπόμενες υπηρεσίες	9.863,40	-	10.111,78	-
Σύνολο προεισπραχθέντων εισιτηρίων	**96.135,14**	**-**	**101.639,39**	**-**
Προκαταβολές πελατών	10.490,95	-	11.596,96	-
Υποχρεώσεις προγραμμάτων πιστότητας πελατών- Βραχυπρόθεσμο μέρος	9.075,47	-	9.075,47	-
Σύνολο συμβατικών υποχρεώσεων - βραχυπρόθεσμο μέρος	**115.701,55**	**-**	**122.311,81**	**-**

Η διακύμανση του εν λόγω ποσού οφείλεται κυρίως στην υιοθέτηση των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 15 και τη χρήση αναλογιστικής μελέτης για τον προσδιορισμό της υποχρέωσης από το πρόγραμμα πιστότητα πελατών.

Την 31/12/2017 το κονδύλι των «υποχρεώσεων από προεισπραχθέντα εισιτήρια» δεν περιλάμβανε το μέρος των παρεπόμενων υπηρεσιών, το οποίο στην τρέχουσα χρήση συμπεριλήφθηκε μετά την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15 και ταξινομήθηκε στις «συμβατικές υποχρεώσεις».

(β) Συμβατικές υποχρεώσεις - μακροπρόθεσμο μέρος

Λόγω της υιοθέτησης των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 15, το μακροπρόθεσμο μέρος των συμβατικών υποχρεώσεων της Εταιρίας και του Ομίλου (€25.978,48 χιλ.) περιλαμβάνει το μακροπρόθεσμο μέρος της υποχρέωσης του προγράμματος πιστότητας πελατών (Miles&Bonus). Την 31/12/2017 το αντίστοιχο ποσό περιλαμβανόταν στο κονδύλι «Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις» (€18.034,54 χιλ. Εταιρία και Όμιλος).

Για την Εταιρία και τον Όμιλο η συνολική υποχρέωση που προκύπτει από το πρόγραμμα πιστότητας πελατών αναλύεται ως εξής :

	31/12/2018	**31/12/2017**
Υπόλοιπο 01/01	**33.396,64**	**26.335,60**
Επίδραση από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15	(6.148,06)	**-**
Προσαρμοσμένο υπόλοιπο 01/01	**27.248,58**	**26.335,60**
Προσθήκες μιλίων	14.684,66	12.704,32
Εξαργυρώσεις μιλίων	(6.879,30)	(5.643,28)
Υποχρέωση 31/12	**35.053,95**	**33.396,64**

5.43 Δεδουλευμένα έξοδα

Τα δεδουλευμένα έξοδα αναλύονται ως εξής :

	Εταιρία		**Όμιλος**	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Προμήθειες πρακτόρων	3.796,48	4.513,38	4.446,02	4.513,38
Χρήσεις λογισμικών συστημάτων	89,19	288,51	89,19	2.525,81
Καύσιμα αεροσκαφών	1.196,86	1.066,58	1.493,49	1.066,58
Έξοδα συντήρησης αεροσκαφών	10.127,72	12.938,30	10.295,99	12.503,92
Χρεώσεις εδάφους (τέλη προσγείωσης)	8.954,34	9.510,71	12.945,83	9.846,79
Χρεώσεις ξένων αεροπορικών εταιριών	11.590,37	6.985,14	1.125,32	286,24
Λοιπές αμοιβές πληρωτέες	437,67	523,92	845,64	523,92
Λοιπά έξοδα	7.211,10	1.720,04	7.030,02	244,93
Σύνολο	**43.403,74**	**37.546,58**	**38.271,51**	**31.511,58**

Το κονδύλι «Λοιπά έξοδα» περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τα δεδουλευμένα έξοδα που αφορούν στις αγορές δικαιωμάτων ρύπων.

Η αύξηση το κονδυλίου οφείλεται στη σημαντική αύξηση των τιμών κατά τη διάρκεια του 2018 συγκριτικά με τις αντίστοιχες τιμές του 2017.

5.44 Παράγωγα

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα αναλύονται ως εξής:

	Εταιρία		Όμιλος	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία				
Προθεσμιακά συμβόλαια σε δολάρια ΗΠΑ - Αντιστάθμιση ταμιακών ροών	1.727,6	-	1.727,6	-
Συμβόλαια ανταλλαγής εμπορευμάτων (καυσίμων) - Αντιστάθμιση ταμιακών ροών	-	59,4	-	59,4
Σύνολο περουσιακών στοιχείων απο Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα για αντιστάθμιση (Μακροπρόθεσμο μέρος)	**1.727,6**	**59,4**	**1.727,6**	**59,4**
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία				
Προθεσμιακά συμβόλαια σε δολάρια ΗΠΑ - Αντιστάθμιση ταμιακών ροών	10.645,1	161,6	10.645,1	161,6
Συμβόλαια ανταλλαγής εμπορευμάτων (καυσίμων) - Αντιστάθμιση ταμιακών ροών	-	17.162,4	-	17.162,4
Σύνολο περουσιακών στοιχείων απο Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα για αντιστάθμιση (Βραχυπρόθεσμο μέρος)	**10.645,1**	**17.323,9**	**10.645,1**	**17.323,9**
Σύνολο Απαιτήσεων από συμβάσεις παραγώγων	**12.372,7**	**17.383,3**	**12.372,7**	**17.383,3**
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Προθεσμιακά συμβόλαια σε δολάρια ΗΠΑ - Αντιστάθμιση ταμιακών ροών	(10,6)	(8.880,4)	(10,6)	(8.880,4)
Συμβόλαια ανταλλαγής εμπορευμάτων (καυσίμων) - Αντιστάθμιση ταμιακών ροών	(6.739,2)	-	(6.739,2)	-
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίου - Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	(22,1)	(194,0)	(22,1)	(194,0)
Σύνολο υποχρεώσεων Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα για αντιστάθμιση (Μακροπρόθεσμο μέρος)	**(6.771,9)**	**(9.074,5)**	**(6.771,9)**	**(9.074,5)**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Προθεσμιακά συμβόλαια σε δολάρια ΗΠΑ - Αντιστάθμιση ταμιακών ροών	(2.806,2)	(16.900,2)	(2.806,2)	(16.900,2)
Συμβόλαια ανταλλαγής εμπορευμάτων (καυσίμων) - Αντιστάθμιση ταμιακών ροών	(28.232,1)	-	(28.232,1)	-
Σύνολο υποχρεώσεων Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα για αντιστάθμιση (Βραχυπρόθεσμο μέρος)	**(31.038,3)**	**(16.900,2)**	**(31.038,3)**	**(16.900,2)**
Σύνολο Υποχρεώσεων από συμβάσεις παραγώγων	**(37.810,2)**	**(25.974,7)**	**(37.810,2)**	**(25.974,7)**

Τα παράγωγα κατατάσσονται ως περιουσιακά στοιχεία ή ως υποχρεώσεις. Το σύνολο της εύλογης αξίας ενός παραγώγου που έχει προσδιορισθεί ως μέσο αντιστάθμισης κατατάσσεται ως μη κυκλοφορούν περιουσιακό στοιχείο ή μακροπρόθεσμη υποχρέωση εάν η υπολειπόμενη περίοδος ενηλικίωσης του αντισταθμισμένου στοιχείου είναι μεγαλύτερη από 12 μήνες και ως κυκλοφορούν περιουσιακό στοιχείο ή βραχυπρόθεσμη υποχρέωση εάν η υπολειπόμενη περίοδος ενηλικίωσης του αντισταθμισμένου στοιχείου είναι μικρότερη από 12 μήνες.

	<1 μήνα	**1-3 μήνες**	**3-6 μήνες**	**6-9 μήνες**	**9-12 μήνες**	**Άνω 12 μήνες**	**Σύνολο**
31/12/2018							
Προθεσμιακά συμβόλαια σε δολάρια ΗΠΑ -Ονομαστικό ποσό σε χιλ. Δολ.	28.500	57.000	85.500	85.500	85.500	72.000	**414.000**
Συμβόλαια ανταλλαγής εμπορευμάτων (καυσίμων) - Μετρικοί Τόνοι	-	54.000	84.000	98.000	57.000	84.000	**377.000**
31/12/2017							
Προθεσμιακά συμβόλαια σε δολάρια ΗΠΑ - Ονομαστικό ποσό σε χιλ. Δολ.	-	75.000	75.000	75.000	75.000	114.000	**414.000**
Συμβόλαια ανταλλαγής εμπορευμάτων (καυσίμων) - Μετρικοί Τόνοι	-	48.000	63.000	70.500	42.000	3.000	**226.500**

(α) Προθεσμιακά συμβόλαια σε δολάρια ΗΠΑ (currency forwards & options)

Αφορούν προθεσμιακά συμβόλαια σε δολάρια ΗΠΑ που χρησιμοποιούνται ως μέσα αντιστάθμισης ταμειακών ροών για την κάλυψη του κινδύνου από τις μεταβολές στην ισοτιμία του δολαρίου έναντι του ευρώ. Την 31η Δεκεμβρίου 2018 η Εταιρία είχε συνάψει συμφωνίες για να αντισταθμίσει το 59% των εκτιμώμενων αναγκών της σε δολάρια Η.Π.Α για το 2019, το 6% των εκτιμώμενων αναγκών για το 2020, το 4% των εκτιμώμενων αναγκών για το 2021 καθώς και 2% των εκτιμώμενων αναγκών για το 2022 (μελλοντικές συναλλαγές). Αντίστοιχα την 31η Δεκεμβρίου 2017 η Εταιρία είχε συνάψει συμφωνίες για να αντισταθμίσει το 58% των εκτιμώμενων ετήσιων αναγκών της σε δολάρια Η.Π.Α για το 2018 και 21% των εκτιμώμενων αναγκών για το 2019 (μελλοντικές συναλλαγές).

Το ονομαστικό ποσό των ανοιχτών συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης κατά την 31/12/2018 ανέρχεται σε € 361.572,05 χιλ. (31/12/2017: € 345.201,37 χιλ.) (Επίπεδο ιεράρχησης εύλογων αξιών 2).

Λήξεις συμβολαίων	**Ονομαστικό ποσό σε χιλ. Δολ. 31/12/2018**	**Ονομαστικό ποσό σε χιλ. Δολ. 31/12/2017**
2018	**-**	300.000
2019	342.000	114.000
2020	36.000	**-**
2021	24.000	**-**
2021	12.000	**-**
Σύνολο	**414.000**	**414.000**

(β) Συμβόλαια ανταλλαγής εμπορευμάτων (commodity swaps)

Την 31η Δεκεμβρίου 2018 η Εταιρία είχε συνάψει συμβόλαια ανταλλαγής εμπορευμάτων επί αεροπορικού καυσίμων (commodity jet swaps) συνολικού ύψους 377 χιλ. μετρικών τόνων που καλύπτουν ποσοστό 71% των προβλεπόμενων αναγκών σε καύσιμα για το 2019 και το 20% των εκτιμώμενων αναγκών για το 2020 (μελλοντικές συναλλαγές).

Την 31η Δεκεμβρίου 2017 η Εταιρία είχε συνάψει συμβόλαια ανταλλαγής εμπορευμάτων επί αεροπορικού καυσίμων (commodity jet swaps) συνολικού ύψους 226,5 χιλ. μετρικών τόνων που κάλυπταν ποσοστό 58% των προβλεπόμενων αναγκών σε καύσιμα για το 2018 και 1% των εκτιμώμενων αναγκών για το 2019.

Τα συγκεκριμένα συμβόλαια χρησιμοποιούνται ως μέσα αντιστάθμισης ταμειακών ροών για την κάλυψη του κινδύνου αύξησης της τιμής των καυσίμων.

Το ονομαστικό ποσό των ανοιχτών συμβολαίων κατά την 31/12/2018 ανέρχεται σε € 217.822,07 χιλ. (31/12/2017: € 98.531,35 χιλ.) (Επίπεδο ιεράρχησης εύλογων αξιών 2).

Λήξεις συμβολαίων	**Μετρικοί Τόνοι 31/12/2018**	**Μετρικοί Τόνοι 31/12/2017**
2018	**-**	223.500
2019	293.000	3.000
2020	84.000	-
Σύνολο	**377.000**	**226.500**

(γ) Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων

Αφορούν συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίου (Interest Rate Swaps) ως αντισταθμιστικά εργαλεία που χρησιμοποιούνται για σχέσεις αντιστάθμισης ταμειακών ροών χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων μεταβλητού επιτοκίου για το 35% (31/12/2017 : 40%) των υποχρεώσεων του κεφαλαίου των χρηματοδοτικών μισθώσεων της Εταιρίας κατά την 31/12/2018.
Το ονομαστικό ποσό των ανοιχτών συμβολαίων ανταλλαγής επιτοκίων την 31/12/2018 ανέρχεται σε €8.406,73 χιλ. (31/12/2017: € 13.187,93 χιλ.) (Επίπεδο ιεράρχησης εύλογων αξιών 2).

Τα παράγωγα προϊόντα αποτιμώνται στις εύλογες αξίες τους κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Η εύλογη αξία των προϊόντων αυτών παρέχεται από τα πιστωτικά ιδρύματα με τα οποία η Εταιρία έχει συνάψει τις σχετικές συμβάσεις και αντανακλούν καλόπιστα παραδοχές και εκτιμήσεις των ιδρυμάτων, με βάση τη διαθέσιμη πληροφόρηση για τα σχετικά δεδομένα της αγοράς. Οι παράμετροι που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας διαφοροποιούνται ανάλογα με το είδος του παραγώγου.

5.45 Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες

Τα έσοδα από συμβάσεις με πελάτες αφορούν την πώληση εισιτηρίων, την πώληση εμπορευμάτων και την παροχή λοιπών υπηρεσιών.

Παρατίθεται ανάλυση ανά είδος υπηρεσιών:

	Εταιρία		Όμιλος	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Έσοδα από τακτικές πτήσεις	713.816,36	719.430,21	1.014.913,68	963.400,62
Έσοδα από ναυλωμένες πτήσεις	122.177,23	104.696,31	51.632,38	54.555,24
Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης που σχετίζονται με τις πτήσεις	125.063,87	109.192,28	120.893,49	109.669,46
Σύνολο	**961.057,46**	**933.318,80**	**1.187.439,55**	**1.127.625,32**

Παρατίθεται γεωγραφική ανάλυση των εσόδων από πελάτες:

Εταιρία	**2018**		
	Εσωτερικό	**Εξωτερικό**	**Σύνολα**
Έσοδα από τακτικές πτήσεις	8.243,13	705.573,22	**713.816,36**
Έσοδα από ναυλωμένες πτήσεις	56.804,92	65.372,32	**122.177,23**
Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης που σχετίζονται με τις πτήσεις	28.373,55	96.690,32	**125.063,87**
Σύνολο	**93.421,60**	**867.635,86**	**961.057,46**

Εταιρία	**2017**		
	Εσωτερικό	**Εξωτερικό**	**Σύνολα**
Έσοδα από τακτικές πτήσεις	17.429,41	702.000,80	**719.430,21**
Έσοδα από ναυλωμένες πτήσεις	50.631,14	54.065,17	**104.696,31**
Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης που σχετίζονται με τις πτήσεις	23.703,37	85.488,87	**109.192,29**
Σύνολο	**91.763,92**	**841.554,84**	**933.318,80**

Όμιλος	**2018**		
	Εσωτερικό	**Εξωτερικό**	**Σύνολα**
Έσοδα από τακτικές πτήσεις	259.234,60	755.679,08	**1.014.913,68**
Έσοδα από ναυλωμένες πτήσεις	574,77	51.057,62	**51.632,38**
Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης που σχετίζονται με τις πτήσεις	24.923,82	95.969,67	**120.893,49**
Σύνολο	**284.733,19**	**902.706,36**	**1.187.439,55**

Όμιλος	**2017**		
	Εσωτερικό	**Εξωτερικό**	**Σύνολα**
Έσοδα από τακτικές πτήσεις	261.408,03	701.992,58	**963.400,61**
Έσοδα από ναυλωμένες πτήσεις	490,07	54.065,17	**54.555,24**
Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης που σχετίζονται με τις πτήσεις	24.155,34	85.514,09	**109.669,46**
Σύνολο	**286.053,44**	**841.571,84**	**1.127.625,32**

5.46 Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται έσοδα που δημιουργούνται από παρεπόμενες δραστηριότητες εκτός από την κύρια λειτουργική δραστηριότητα της Εταιρίας και του Ομίλου. Τα συγκεκριμένα έσοδα αφορούν τις εξής περιπτώσεις:

	Εταιρία		**Όμιλος**	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Έσοδα από επιδοτήσεις ΟΑΕΔ	17,71	25,65	17,71	25,65
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών σε τρίτους	31.947,05	20.750,84	13.340,62	10.454,85
Έσοδα από εκπαίδευση	311,29	311,29	943,71	798,13
Έσοδα από ενοίκια	23,91	48,55	293,12	190,39
Λοιπά έσοδα	672,19	355,24	2.859,36	2.497,12
Σύνολο	**32.972,15**	**21.491,57**	**17.454,53**	**13.966,14**

5.47 Αναλώσεις Υλικών & Υπηρεσιών

Τα ποσά των αναλώσεων υλικών & υπηρεσιών αφορούν στα λειτουργικά έξοδα και αναλύονται στα παρακάτω κονδύλια :

	Εταιρία		**Όμιλος**	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Καύσιμα Αεροσκαφών	178.896,71	162.398,01	245.620,30	204.467,20
Συντήρηση αεροσκαφών	140.798,96	129.801,88	163.751,93	153.752,32
Τέλη υπέρπτησης	57.755,14	58.062,02	67.484,87	65.678,44
Έξοδα επίγειας εξυπηρέτησης	45.019,06	44.389,29	65.905,83	63.175,68
Χρεώσεις αεροδρομίων	46.256,50	43.806,10	63.957,11	60.843,34
Έξοδα catering	29.876,89	28.121,76	32.518,44	29.418,54
Έξοδα διανομής	63.805,33	66.768,98	79.617,80	84.083,88
Έξοδα προβολής και διαφήμισης	15.224,62	14.452,45	16.238,75	15.578,58
Μισθώσεις αεροσκαφών & εφεδρικών κινητήρων	128.987,74	130.893,25	133.561,03	137.468,02
Αναλώσεις αποθεμάτων	2.218,13	1.718,14	2.218,13	1.718,14
Διάφορα έξοδα	82.177,19	73.315,92	92.675,85	80.618,42
Σύνολο	**791.016,27**	**753.727,81**	**963.550,03**	**896.802,56**

Τα «Διάφορα έξοδα» από τον παραπάνω πίνακα αναλύονται περαιτέρω στα παρακάτω κονδύλια:

	Εταιρία		Όμιλος	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Αμοιβές τρίτων	12.262,26	12.580,31	12.598,63	12.884,96
Αμοιβές μελών Δ.Σ.	-	1.500,00	-	1.500,00
Έξοδα Cargo	1.696,55	1.671,19	1.931,38	1.834,61
Εκπαίδευση προσωπικού	3.600,14	3.546,54	4.314,77	4.184,45
Τηλεφωνικά-Ταχυδρομικά	2.657,84	2.765,85	3.037,58	3.205,51
Ενοίκια	3.168,30	3.084,24	2.755,69	2.659,00
Ασφάλιστρα	1.430,21	1.810,44	1.594,62	2.024,03
Επισκευές & συντηρήσεις κτιρίων – μηχανημάτων	888,17	715,34	946,86	781,60
Έξοδα ταξιδιών	4.390,15	3.590,97	7.149,40	6.084,38
Έντυπα- Γραφική ύλη	471,83	500,93	544,86	557,26
Συνδρομές	3.124,12	3.150,70	3.678,26	3.665,23
Δικαιώματα ρύπων	8.699,00	2.907,00	10.700,81	2.907,00
Λοιπά έξοδα εκμεταλλεύσεως	39.788,62	35.492,40	43.422,98	38.330,38
Σύνολο	**82.177,19**	**73.315,91**	**92.675,85**	**80.618,41**

Τη χρήση 2018 υπήρχε σημαντική αύξηση στις τιμές των δικαιωμάτων ρύπων με αποτελέσματα να αυξηθούν οι αντίστοιχες δαπάνες στην Εταιρία και στον Όμιλο.

Για λόγους καλύτερης απεικόνισης οι δαπάνες αυτές διαχωρίστηκαν από τα λοιπά έξοδα που περιλαμβάνονταν μέχρι και τις 31/12/17. Έχει γίνει ανάλογη ανακατάταξη στα κονδύλια με 31/12/2017.

Στα λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης της Εταιρίας περιλαμβάνεται απομείωση επισφαλών απαιτήσεων αξίας € 511χιλ (Όμιλος € 601χιλ). Σημ. 5.31

5.48 Παροχές σε εργαζόμενους

Οι παροχές σε εργαζόμενους περιλαμβάνουν τόσο τις τακτικές αποδοχές όσο και τις παροχές που αφορούν την πρόβλεψη για έξοδο των εργαζομένων από την υπηρεσία και αναλύονται ως εξής :

	Εταιρία		Όμιλος	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Μισθοί και ημερομίσθια	95.029,71	90.403,08	105.017,05	101.326,03
Εργοδοτικές εισφορές	21.485,68	20.071,68	23.896,69	22.676,81
Πρόβλεψη για παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία	925,89	826,33	1.050,83	982,25
Σύνολο	**117.441,29**	**111.301,09**	**129.964,57**	**124.985,08**

Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού έχει ως εξής:

	Εταιρία		Όμιλος	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Αριθμός απασχολούμενου προσωπικού	2.498	2.285	2.703	2.493

5.49 Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα

Τα χρηματοοικονομικά έσοδα και έξοδα αναλύονται ως εξής:

	Εταιρία		Όμιλος	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Τόκοι και έξοδα μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	85,32	293,51	85,32	293,51
Τόκοι και έξοδα βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	49,95	848,67	50,34	848,99
Προμήθειες εγγυητικών επιστολών	559,71	921,86	800,13	1.063,21
Τόκοι χρηματοδοτικών μισθώσεων	1.026,21	930,78	1.026,21	930,78
Συναλλαγματικές διαφορές έξοδα	13.199,64	29.765,66	14.634,52	31.864,48
Λοιπά συναφή με τις χρηματοδοτήσεις έξοδα	525,56	485,09	589,83	367,57
Απομείωση αξίας χρηματοοικονομικών στοιχείων	-	500,00	-	500,00
Σύνολο χρηματοοικονομικών εξόδων	**15.446,38**	**33.745,57**	**17.186,34**	**35.868,52**
Πιστωτικοί τόκοι	1.454,07	1.211,40	1.516,83	1.253,20
Συναλλαγματικές διαφορές έσοδα	20.196,24	19.207,63	21.621,24	19.999,40
Σύνολο χρηματοοικονομικών εσόδων	**21.650,30**	**20.419,02**	**23.138,08**	**21.252,60**

Τα σημαντικά κονδύλια των συναλλαγματικών διαφορών (έσοδα και έξοδα) προκύπτουν επειδή η Εταιρία και ο Όμιλος πραγματοποιούν σημαντικό όγκο συναλλαγών (εισπράξεων και πληρωμών) σε ξένα νομίσματα.
Στο σύνολο των πιστωτικών τόκων περιλαμβάνεται αντιστροφή απομείωσης χρηματοοικονομικών στοιχείων αποτιμώμενων σε εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων αξίας € 73χιλ.

5.50 Φόρος εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος αναλύεται ως εξής:

	Εταιρία		Όμιλος	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Τρέχων φόρος	(17.843,89)	(19.449,27)	(26.177,67)	(25.226,97)
Αναβαλλόμενος φόρος	(5.104,30)	(30,21)	(4.541,15)	(192,64)
Σύνολο φόρου	(22.948,19)	(19.479,48)	(30.718,82)	(25.419,61)
Κέρδη προ φόρων	**73.783,49**	**58.043,29**	**98.636,33**	**85.784,93**
	29%	**29%**	**29%**	**29%**
Φόρος υπολογισμένος με βάση τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή	(21.397,21)	(16.832,55)	(28.604,54)	(24.877,63)
Φόρος εξόδων που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	(1.508,00)	(2.411,93)	(1.743,91)	(2.877,11)
Προσαρμογή αναβαλλόμενης φορολογίας	-	-	-	2.537,79
Λοιπές διαφορές	(42,98)	(235,00)	(370,37)	(202,66)
Φόρος εισοδήματος	**(22.948,19)**	**(19.479,48)**	**(30.718,82)**	**(25.419,61)**

5.51 Δεσμεύσεις

Οι δεσμεύσεις της Εταιρίας και του Ομίλου που προέρχονται από λειτουργικές μισθώσεις αεροσκαφών και κινητήρων αεροσκαφών που χρησιμοποιεί για την πραγματοποίηση των πτήσεων, καθώς και από τις μισθώσεις κτιριακών εγκαταστάσεων που χρησιμοποιεί για την κάλυψη λειτουργικών και επιχειρησιακών αναγκών αναλύονται ως ακολούθως

	Εταιρία		Όμιλος	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Έως 1 έτος	112.242,91	106.034,76	130.957,26	122.608,42
Μεταξύ 1 και 5 ετών	205.214,03	215.637,34	265.328,18	277.973,91
Πάνω από 5 έτη	5.124,42	16.303,24	8.129,27	22.964,33
Σύνολο	**322.581,36**	**337.975,33**	**404.414,72**	**423.546,66**

Πέραν των ανωτέρω δεσμεύσεων σημειώνεται ότι η Εταιρία στις 22.06.2018 υπέγραψε δεσμευτική συμφωνία αγοράς (Aircraft Purchase Agreement) με την Airbus S.A.S. η οποία προβλέπει την απόκτηση 30 συνολικά αεροσκαφών νέας γενιάς της οικογένειας A320neo, δύο τύπων A320neo και A321neo, με δικαίωμα προαίρεσης για 12 επιπλέον αεροσκάφη. Η παραγγελία περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον 10 αεροσκάφη της μεγαλύτερης έκδοσης A321neo, με δυνατότητα αύξησης του αριθμού μέσω περαιτέρω μετατροπής μέρους της παραγγελίας από A320neo σε A321neo. Οι προβλεπόμενες παραδόσεις των αεροσκαφών αναμένεται να ξεκινήσουν το πρώτο εξάμηνο του 2020 (2 αεροσκάφη), στη συνέχεια παραδόσεις 8 αεροσκαφών για το έτος 2022 και 10 για κάθε έτος 2023 και 2024. Το δικαίωμα προαίρεσης για 12 επιπλέον αεροσκάφη προβλέπει παραδόσεις εντός των ετών 2024-2026, με σχετικές πρότερες γνωστοποιήσεις.

Το τίμημα των 30 αεροσκαφών της παραπάνω συμφωνίας αγοράς βασίζεται στον τιμοκατάλογο που έχει δημοσιεύσει η Airbus για την άτρακτο και τους κινητήρες (τιμές καταλόγου), μαζί με εκπτώσεις στις τιμές καταλόγου, που έχουν συμφωνηθεί με χωριστή συμφωνία των μερών. Το ως άνω ποσό αναπροσαρμόζεται σύμφωνα με ρήτρα ετήσιας αναπροσαρμογής που έχει σχεδιαστεί για να αυξάνει το τίμημα του κάθε αεροσκάφους δια της εφαρμογής ενός μαθηματικού τύπου, ο

οποίος αντικατοπτρίζει τις αναπροσαρμογές από μεταβολές στις κρατούσες οικονομικές συνθήκες. Οι τιμές εξαρτώνται από την επιλογή κινητήρα, τα επιλεγόμενα βάρη και κάθε είδους επιμέρους επιλογή διαμόρφωσης του αεροσκάφους.
Στο πλαίσιο αυτό, το σύνολο της αξίας σε τιμές καταλόγου της επένδυσης για τα ως άνω αναφερόμενα 42 αεροσκάφη ανέρχεται σε περίπου USD 5 δις. Εντούτοις, οι αεροπορικές εταιρείες συνήθως εξασφαλίζουν σημαντικές εκπτώσεις από τις τιμές καταλόγου.

Επιπλέον, η Εταιρία τον Δεκέμβριο του 2018 υπέγραψε 6 συμβάσεις μίσθωσης αεροσκαφών έναρξης (χρόνος παραλαβής των αεροσκαφών) το 2020 (2) και 2021 (4) μισθωτικών περιόδων 12 ετών. Επίσης, η Εταιρία το Δεκέμβριο του 2018 υπέγραψε 2 συμβάσεις πώλησης και επαναμίσθωσης, σχετικά με τη μεταβίβαση του τίτλου και την αντίστοιχη σύμβαση μίσθωσης 2 αεροσκαφών προγραμματισμένα να παραδοθούν το 2022 μισθωτικών περιόδων 12 ετών. Το ύψος των δεσμεύσεων από τις εν λόγω συμβάσεις θα εξαρτηθεί από διάφορους παράγοντες μεταξύ των οποίων είναι: (1) ο χρόνος παράδοσης των αεροσκαφών, (2) τα επιτόκια της αγοράς των δολαρίων ΗΠΑ κατά την περίοδο της παράδοσης των αεροσκαφών, (3) η εκτιμώμενη μελλοντική κλιμάκωση των μισθωμάτων, που θα συμφωνηθούν με τα αντισυμβαλλόμενα μέρη (4) η συναλλαγματική ισοτιμία ευρώ/δολαρίου ΗΠΑ κατά την ημερομηνία παράδοσής τους και (5) η επιλογή του τύπου του αεροσκάφους και θα ενσωματωθούν στον ανωτέρω πίνακα κατά τον χρόνο οριστικοποίησής τους και παραλαβής των αεροσκαφών, που συμπίπτει με την ημερομηνία έναρξης της μίσθωσης.

5.52 Λοιπές ενδεχόμενες υποχρεώσεις / απαιτήσεις και ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία

Πληροφορίες σχετικά με επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές

Υπάρχουν διάφορες επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων και άλλα ενδεχόμενα γεγονότα από τα οποία δεν αναμένεται να υπάρξει σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία της Εταιρίας και του Ομίλου.

Πληροφορίες σχετικά με ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις της Εταιρίας και του Ομίλου που προέρχονται από έκδοση τραπεζικών εγγυητικών επιστολών αναλύονται ως ακολούθως

	Εταιρία		**Όμιλος**	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Ύψος εγγυητικών επιστολών	28.728,01	31.710,22	44.513,56	46.212,18

Η διοίκηση της Εταιρίας, στηριζόμενη σε προηγούμενα δεδικασμένα καθώς και ότι οι συγκεκριμένες υποθέσεις δεν έχουν εκδικασθεί, θεωρεί ότι η έκβασή τους δεν θα έχει αξιοσημείωτο αντίκτυπο στην οικονομική κατάσταση και λειτουργία της.
Η ανάλυση των εν λόγω υποθέσεων είναι η εξής :

	Εταιρία		**Όμιλος**	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Εργατικά	138,44	198,44	198,44	258,44
Ατυχήματα	-	-	-	-
Λοιπά	645,01	254,02	705,14	314,15
Σύνολο	**783,44**	**452,46**	**903,58**	**572,59**

5.53 Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης

Στην τρέχουσα περίοδο εξοφλήθηκαν υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις ποσού €9.931,04 χιλ., το αντίστοιχο ποσό για το 2017 ήταν € 10.243,73 χιλ.

5.54 Συναλλαγές και υπόλοιπα με συνδεδεμένα μέρη

Οι σημαντικότερες συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα κατά την έννοια του Δ.Λ.Π. 24, εμφανίζονται στον κατωτέρω πίνακα :

	Εταιρία	
Υπόλοιπα με εταιρείες βασικού μετόχου	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Απαιτήσεις (υπόλοιπα τέλους περιόδου από πωλήσεις αγαθών - υπηρεσιών)	211,16	120,81
Υποχρεώσεις (υπόλοιπα τέλους περιόδου από αγορές αγαθών - υπηρεσιών)	306,38	193,76
Υπόλοιπα με θυγατρικές		
Απαιτήσεις (υπόλοιπα τέλους περιόδου από πωλήσεις αγαθών - υπηρεσιών)	14.587,60	9.658,09
Υπόλοιπα με λοιπά συνδεδεμένα μέρη		
Απαιτήσεις (υπόλοιπα τέλους περιόδου από πωλήσεις αγαθών - υπηρεσιών)	25,31	59,55
Υποχρεώσεις (υπόλοιπα τέλους περιόδου από αγορές αγαθών - υπηρεσιών)	153,26	122,93

	Εταιρία	
Συναλλαγές με εταιρείες βασικού μετόχου	**2018**	**2017**
Έσοδα - Παροχές υπηρεσιών από Εταιρία	1.256,58	1.181,08
Έξοδα - Λήψεις υπηρεσιών της Εταιρίας	1.907,60	1.780,48
Συναλλαγές με θυγατρικές		
Έσοδα - Παροχές υπηρεσιών από Εταιρία	95.449,45	43.702,13
Έξοδα - Λήψεις υπηρεσιών της Εταιρίας	245.730,33	184.949,73
Συναλλαγές με λοιπά συνδεδεμένα μέρη		
Έσοδα - Παροχές υπηρεσιών από Εταιρία	234,04	198,24
Έξοδα - Λήψεις υπηρεσιών της Εταιρίας	888,77	625,20

Οι συναλλαγές με εταιρίες του βασικού μετόχου αφορούν κυρίως καταβαλλόμενα ενοίκια και λήψη/παροχή υπηρεσιών. Οι συναλλαγές με την θυγατρική αφορούν κυρίως εκμίσθωση αεροσκαφών και λοιπές παροχές υπηρεσιών. Όλες οι συναλλαγές γίνονται με τους συνήθεις εμπορικούς όρους.

Εκτός των ανωτέρω θα πρέπει να αναφερθεί ότι η Τακτική Γενική Συνέλευση της 10ης Μαΐου 2017, σύμφωνα και με τις σχετικές εισηγήσεις του Διοικητικού Συμβουλίου ενέκρινε κατά πλειοψηφία βάσει του άρθρου 23α παρ. 2 του Ν.2190/20 τη σύναψη διετούς σύμβασης μεταξύ της Εταιρίας «ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.» και της ανώνυμης Εταιρίας «ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ Α.Ε.», της οποίας Πρόεδρος και μέτοχος είναι το μέλος του Δ.Σ. και μέτοχος της Εταιρίας «ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.» κ. Αχιλλέας Κωνσταντακόπουλος του Βασιλείου, με

αντικείμενο την εκτέλεση από την «ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.» τακτικών δρομολογίων προς/από Καλαμάτα, με συμφωνημένες συχνότητες και χωρητικότητα, με αεροσκάφη τύπου Airbus A319 & A320, καθώς και σύμφωνα με τους διαλαμβανόμενους στην οικεία συμφωνία όρους.

5.55 Παροχές στη Διοίκηση

Οι παροχές προς τη Διοίκηση αναλύονται ως ακολούθως:

	Εταιρία		**Όμιλος**	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Αμοιβές μελών Διοικητικού Συμβουλίου	1.500,00	1.500,00	1.500,00	1.500,00
Μισθοί διευθυντικών στελεχών	2.865,58	3.677,97	3.034,32	3.849,92
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης διευθυντικών στελεχών	230,36	259,12	254,25	283,38
Αμοιβές σε είδος και άλλες πληρωμές διευθυντικών στελεχών	289,86	319,09	299,98	329,01
Σύνολο	**4.885,80**	**5.756,19**	**5.088,55**	**5.962,31**
Υποχρεώσεις προς διευθυντές	985,40	936,33	1.008,94	936,33

Με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης της 16/05/2018 αποφασίστηκε η προέγκριση συνολικά για το έτος 2018 και κατά ανώτατο όριο αμοιβών εκ των καθαρών κερδών της χρήσης, των εκτελεστικών μελών του Δ.Σ., ποσού € 1.500χιλ, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 24 του κ.ν. 2190/20.

Πέραν των ανωτέρω δεν υπάρχουν άλλες συναλλαγές, απαιτήσεις ή υποχρεώσεις με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και διευθυντικά στελέχη της Εταιρίας και του Ομίλου.

5.56 Κέρδη / ζημιές ανά μετοχή

Τα κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή υπολογίστηκαν με βάση το μέσο σταθμισμένο αριθμό των μετοχών σε κυκλοφορία επί του συνόλου των μετοχών της Εταιρίας και του Ομίλου και έχουν ως εξής:

	Όμιλος	
	31/12/2018	**31/12/2017**
Κέρδη /(Ζημιές) προ φόρων	**98.636,33**	**85.784,93**
Φόρος εισοδήματος	(30.718,82)	(25.419,61)
Κέρδη /(Ζημιές) μετά από φόρους	**67.917,51**	**60.365,32**
Σταθμισμένος αριθμός μετοχών σε κυκλοφορία	71.417.100	71.417.100
Βασικά κέρδη/(Ζημιές) ανά μετοχή (ευρώ /μετοχή)	**0,95**	**0,85**

5.57 Σκοποί και πολιτικές διαχείρισης κινδύνων

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε πολλαπλούς κινδύνους. Το πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων στοχεύει στον περιορισμό της αρνητικής επίδρασης στα αποτελέσματα που προκύπτει από την αδυναμία πρόβλεψης των χρηματοοικονομικών αγορών και τη διακύμανση στις μεταβλητές του κόστους και των πωλήσεων.
Ο Όμιλος χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα για να αντισταθμίσει την έκθεσή της σε συγκεκριμένες κατηγορίες κινδύνων.

Η πολιτική διαχείρισης κινδύνων εφαρμόζεται από την Οικονομική Διεύθυνση του Ομίλου. Η διαδικασία που ακολουθείται είναι η παρακάτω:

- Αξιολόγηση των κινδύνων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες και τις λειτουργίες του Ομίλου
- Σχεδιασμός της μεθοδολογίας και επιλογή των κατάλληλων χρηματοοικονομικών προϊόντων για την μείωση των κινδύνων και
- Εκτέλεση/εφαρμογή, σύμφωνα με τη διαδικασία που έχει εγκριθεί από τη διοίκηση, της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων.

Συναλλαγματικός κίνδυνος
Ο 'Ομιλος λόγω της φύσης των εργασιών του είναι εκτεθειμένος σε κίνδυνο συναλλαγματικών ισοτιμιών που προκύπτουν κυρίως από το δολάριο των ΗΠΑ. Αυτό το είδος κινδύνου κυρίως προκύπτει από εμπορικές συναλλαγές σε ξένο νόμισμα. Η έκθεση του ομίλου στο συναλλαγματικό κίνδυνο ποικίλει κατά τη διάρκεια του έτους ανάλογα με τον όγκο συναλλαγών σε ξένο νόμισμα.
Για τη διαχείριση αυτής της κατηγορίας κινδύνου ο 'Ομιλος συνάπτει παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα με χρηματοοικονομικούς οργανισμούς.

Κίνδυνος επιτοκίου
Η πολιτική του Ομίλου είναι να ελαχιστοποιήσει την έκθεση της στο κίνδυνο ταμειακών ροών επιτοκίου όσον αφορά τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση.
Ο Όμιλος έχει ακολουθήσει πολιτική αντιστάθμισης για την κάλυψη της από τον κίνδυνο ταμειακών ροών επιτοκίου σε ότι αφορά τις χρηματοδοτικές μισθώσεις.

Κίνδυνος τιμών καυσίμων αεροσκαφών
Ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο από τις διακυμάνσεις της τιμής του πετρελαίου, η οποία επηρεάζει άμεσα την τιμή των καυσίμων των αεροσκαφών. Για τη διαχείριση αυτού του κινδύνου ο Όμιλος συνάπτει συμβόλαια αντιστάθμισης κινδύνου σε προϊόντα πετρελαίου που καλύπτουν ένα μέρος των εκτιμώμενων επιχειρησιακών αναγκών της.

Ο παρακάτω πίνακας απεικονίζει:

- την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε μια λογική μεταβολή της ισοτιμίας του ευρώ έναντι του δολαρίου της τάξεως των +/- 50MB.
- την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε μια λογική μεταβολή του επιτοκίου της τάξεως των +/- 10MB
- την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε μια λογική μεταβολή της τιμής καυσίμων αεροσκαφών της τάξεως των +/- USD 75/ MT

Εταιρία 31/12/2018	Αξία κατάστασης χρηματο οικονομικής θέσης	Συναλλαγματικός κίνδυνος		Επιτοκιακός κίνδυνος		Κίνδυνος τιμής καυσίμων	
		+50 bps	-50 bps	+10 bps	-10 bps	+75 USD/MT	-75 USD/MT
Χρεωστικοί τίτλοι αποτιμώμενοι στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	18.478,49	-	-	(52,28)	52,61	-	-
Απαιτήσεις	26.208,50	(80,90)	81,61	-	-	-	-
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	69.196,56	(213,61)	215,48	-	-	-	-
Παράγωγα για αντιστάθμιση	(25.437,49)	(1.066,64)	1.075,79	3,74	(3,75)	17.532,97	(17.532,97)
Υποχρεώσεις	(45.166,30)	139,43	(140,65)	-	-	-	-
Αποτελέσματα μετά από φόρους/καθαρή θέση		**(155,08)**	**156,45**	**-**	**-**	**-**	**-**
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους/καθαρή θέση		(1.066,64)	1.075,79	(48,53)	48,87	17.532,97	(17.532,97)

Εταιρία 31/12/2017	Αξία κατάστασης χρηματο οικονομικής θέσης	Συναλλαγματικός κίνδυνος		Επιτοκιακός κίνδυνος		Κίνδυνος τιμής καυσίμων	
		+50 bps	-50 bps	+10 bps	-10 bps	+75 USD/MT	-75 USD/MT
Διαθέσιμα προς πώληση	6.983,58	-	-	(15,21)	15,28	-	-
Απαιτήσεις	20.941,87	(61,73)	62,25	-	-	-	-
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	47.484,84	(139,97)	141,15	-	-	-	-
Παράγωγα για αντιστάθμιση	(8.591,38)	(934,31)	926,31	(11,18)	11,16	10.056,80	(10.056,80)
Υποχρεώσεις	(40.279,72)	118,74	(119,73)	-	-	-	-
Αποτελέσματα μετά από φόρους/καθαρή θέση	-	**(82,97)**	**(82,97)**	**(82,97)**	**(82,97)**	**(82,97)**	**(82,97)**
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους/καθαρή θέση	-	(934,31)	926,31	(26,39)	26,44	10.056,80	(10.056,80)

Όμιλος 31/12/2018	**Αξία κατάστασης χρηματο οικονομικής θέσης**	**Συναλλαγματικός κίνδυνος**		**Επιτοκιακός κίνδυνος**		**Κίνδυνος τιμής καυσίμων**	
		+50 bps	**-50 bps**	**+10 bps**	**-10 bps**	**+75 USD/MT**	**-75 USD/MT**
Χρεωστικοί τίτλοι αποτιμώμενοι στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	18.478,49	-	-	(52,28)	52,61	-	-
Απαιτήσεις	30.653,89	(94,63)	95,46	-	-	-	-
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	69.675,67	(215,09)	216,97	-	-	-	-
Παράγωγα για αντιστάθμιση	(25.437,49)	(1.066,64)	1.075,79	3,74	(3,75)	17.532,97	(17.532,97)
Υποχρεώσεις	(47.574,34)	146,86	(148,15)	-	-	-	-
Αποτελέσματα μετά από φόρους/καθαρή θέση	-	**(162,85)**	**164,28**	-	-	-	-
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους/καθαρή θέση	-	(1.066,64)	1.075,79	(48,53)	48,87	17.532,97	(17.532,97)

Όμιλος 31/12/2017	**Αξία κατάστασης χρηματο οικονομικής θέσης**	**Συναλλαγματικός κίνδυνος**		**Επιτοκιακός κίνδυνος**		**Κίνδυνος τιμής καυσίμων**	
		+50 bps	**-50 bps**	**+10 bps**	**-10 bps**	**+75 USD/MT**	**-75 USD/MT**
Διαθέσιμα προς πώληση	6.983,58	-	-	(15,21)	15,28	-	-
Απαιτήσεις	28.131,22	(82,92)	83,62	-	-	-	-
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	51.874,55	(152,91)	154,19	-	-	-	-
Παράγωγα για αντιστάθμιση	(8.591,38)	(934,31)	926,31	(11,18)	11,16	10.056,80	(10.056,80)
Υποχρεώσεις	(40.360,01)	118,97	(119,97)	-	-	-	-
Αποτελέσματα μετά από φόρους/καθαρή θέση	**-**	**(116,87)**	**117,85**	**-**	**-**	**-**	**-**
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους/καθαρή θέση	-	(934,31)	926,31	(26,39)	26,44	10.056,80	(10.056,80)

Επίπεδα ιεράρχησης εύλογων αξιών				
Εταιρία 31/12/2018	**Είδος Παραγώγου**	**Επίπεδο 1**	**Επίπεδο 2**	**Επίπεδο 3**
Περιουσιακά στοιχεία				
Παράγωγα Δολαρίου	(FWD)	-	12.372,75	-
Παράγωγα Πετρελαίου	(FWD)	-	-	-
Παράγωγα Επιτοκίου	(IRS)	-	-	-
Ομόλογα & Μετοχές		19.003,49	-	-
Σύνολο		**19.003,49**	**12.372,75**	**-**
Υποχρεώσεις				
Παράγωγα Δολαρίου	(FWD)	-	(2.816,78)	-
Παράγωγα Πετρελαίου	(FWD)	-	(34.971,38)	-
Παράγωγα Επιτοκίου	(IRS)	-	(22,08)	-
Σύνολο Υποχρεώσεων		**-**	**(37.810,23)**	**-**

Εταιρία 31/12/2017	**Είδος Παραγώγου**	**Επίπεδο 1**	**Επίπεδο 2**	**Επίπεδο 3**
Περιουσιακά στοιχεία				
Παράγωγα Δολαρίου	(FWD)	-	161,58	-
Παράγωγα Πετρελαίου	(FWD)	-	17.221,72	-
Παράγωγα Επιτοκίου	(IRS)	-	-	-
Ομόλογα & Μετοχές		7.508,58	**-**	-
Σύνολο		**7.508,58**	**17.383,31**	**-**
Υποχρεώσεις				
Παράγωγα Δολαρίου	(FWD)	-	(25.780,66)	-
Παράγωγα Πετρελαίου	(FWD)	-	-	-
Παράγωγα Επιτοκίου	(IRS)	-	(194,02)	-
Σύνολο Υποχρεώσεων		-	**(25.974,68)**	-

Επίπεδα ιεράρχησης εύλογων αξιών				
Όμιλος 31/12/2018	**Είδος Παραγώγου**	**Επίπεδο 1**	**Επίπεδο 2**	**Επίπεδο 3**
Περιουσιακά στοιχεία				
Παράγωγα Δολαρίου	(FWD)	-	12.372,75	-
Παράγωγα Πετρελαίου	(FWD)	-	-	-
Παράγωγα Επιτοκίου	(IRS)	-	-	-
Ομόλογα & Μετοχές		19.003,49	-	-
Σύνολο		**19.003,49**	**12.372,75**	**-**
Υποχρεώσεις				
Παράγωγα Δολαρίου	(FWD)	-	(2.816,78)	-
Παράγωγα Πετρελαίου	(FWD)	-	(34.971,38)	-
Παράγωγα Επιτοκίου	(IRS)	-	(22,08)	-
Σύνολο Υποχρεώσεων		**-**	**(37.810,23)**	**-**

Όμιλος 31/12/2017	**Είδος Παραγώγου**	**Επίπεδο 1**	**Επίπεδο 2**	**Επίπεδο 3**
Περιουσιακά στοιχεία				
Παράγωγα Δολαρίου	(FWD)	-	161,58	-
Παράγωγα Πετρελαίου	(FWD)	-	17.221,72	-
Παράγωγα Επιτοκίου	(IRS)	-	-	-
Ομόλογα & Μετοχές		7.508,58	-	-
Σύνολο		**7.508,58**	**17.383,31**	**-**
Υποχρεώσεις				
Παράγωγα Δολαρίου	(FWD)	-	(25.780,66)	-
Παράγωγα Πετρελαίου	(FWD)	-	-	-
Παράγωγα Επιτοκίου	(IRS)	-	(194,02)	-
Σύνολο Υποχρεώσεων		-	**(25.974,68)**	-

Οι τιμές των στοιχείων του επιπέδου 1 αφορούν δημοσιευμένες τιμές, ενώ οι τιμές του επιπέδου 2 στηρίζονται σε τεχνικές επιμέτρησης. Πιο συγκεκριμένα, τα ομόλογα και οι μετοχές είναι τίτλοι εισηγμένοι σε χρηματιστηριακές αγορές και αποτιμούνται με την τιμή τους στις αγορές αυτές την ημερομηνία ισολογισμού. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα αποτιμώνται με τη χρήση διεθνούς πλατφόρμας αποτίμησης.

Πιστωτικός κίνδυνος

Η μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο χωρίς να λαμβάνονται υπόψη εγγυήσεις και πιστωτικές ενισχύσεις ανέρχεται σε:

	Εταιρία		**Όμιλος**	
Κατηγορίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	**31/12/2018**	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	174.504,99	222.403,88	271.675,10	300.931,51
Διαθέσιμα προς πώληση	-	7.508,58	-	7.508,58
Χρεωστικοί τίτλοι αποτιμώμενοι στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	19.003,49	-	19.003,49	-
Απαιτήσεις από παράγωγα	12.372,75	17.383,31	12.372,75	17.383,31
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	115.474,79	103.522,29	128.376,52	115.556,86
Σύνολο	**321.356,01**	**350.818,06**	**431.427,85**	**441.380,26**

Η διοίκηση θεωρεί ότι όλα τα ανωτέρω χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία είναι υψηλής πιστωτικής ποιότητας.
Ο Όμιλος για να προστατευθεί από τον πιστωτικό κίνδυνο, παρακολουθεί σε σταθερή βάση, τις εμπορικές απαιτήσεις και όπου κριθεί απαραίτητο διερευνά τρόπους διασφάλιση τους.

Δυνητικός πιστωτικός κίνδυνος υπάρχει και στα διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα και στα συμβόλαια χρηματοοικονομικών παραγώγων. Ο κίνδυνος μπορεί να προκύψει από αδυναμία του αντισυμβαλλόμενου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του προς τον όμιλο. Για την ελαχιστοποίηση αυτού του πιστωτικού κινδύνου, ο 'Ομιλος εξετάζει συνεχώς τα όρια στο βαθμό έκθεσης σε κάθε μεμονωμένο χρηματοοικονομικό ίδρυμα. Επίσης, όσον αφορά προϊόντα καταθέσεων, ο 'Ομιλος συναλλάσσεται μόνο με αναγνωρισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης.

Κίνδυνος ρευστότητας

Η συνετή διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας επιτυγχάνεται με τη διασφάλιση επαρκών ταμειακών διαθεσίμων. Ο Όμιλος διαχειρίζεται τον κίνδυνο αυτό διατηρώντας επαρκή ταμειακά διαθέσιμα και επαρκή πιστωτικά όρια τόσο από τις τράπεζες όσο και από τους προμηθευτές, σε σχέση πάντα με τις λειτουργικές, επενδυτικές και χρηματοδοτικές ανάγκες του. Σημειώνεται ότι στις 31.12.2018 ο Όμιλος διέθετε ταμειακά διαθέσιμα ύψους € 271,68εκ., γεγονός που διασφαλίζει την εξυπηρέτηση των βραχυπρόθεσμων και μεσοπρόθεσμων υποχρεώσεων.

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της Εταιρίας, βάσει των συμβατικών μη προεξοφλημένων υποχρεώσεων, την 31η Δεκεμβρίου 2018 αναλύεται ως εξής:

31.12.2018	**Βραχυπρόθεσμες**		**Μακροπρόθεσμες**	
	Εντός 6 μηνών	**6 έως 12 μήνες**	**1 έως 5 έτη**	**Μετά από 5 έτη**
Μακροπρόθεσμος Δανεισμός	-	-	-	-
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	5.358,66	5.304,65	12.270,33	-
Εμπορικές Υποχρεώσεις	45.281,01	-	-	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	74.611,99	10.490,95	-	-
Παράγωγα	14.430,85	16.629,53	6.749,86	-
Σύνολο	**139.682,51**	**32.425,13**	**19.020,19**	**-**

Η αντίστοιχη ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της Εταιρίας για την 31η Δεκεμβρίου 2017 είχε ως εξής:

31.12.2017	**Βραχυπρόθεσμες**		**Μακροπρόθεσμες**	
	Εντός 6 μηνών	**6 έως 12 μήνες**	**1 έως 5 έτη**	**Μετά από 5 έτη**
Μακροπρόθεσμος Δανεισμός	-	-	-	-
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	5.618,47	5.594,21	21.770,79	-
Εμπορικές Υποχρεώσεις	38.491,20	-	-	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	58.191,04	8.334,27	-	-
Παράγωγα	8.569,97	8.330,26	9.074,45	-
Σύνολο	**110.870,68**	**22.258,74**	**30.845,24**	-

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου, βάσει των συμβατικών μη προεξοφλημένων υποχρεώσεων, την 31η Δεκεμβρίου 2018 αναλύεται ως εξής:

31.12.2018	**Βραχυπρόθεσμες**		**Μακροπρόθεσμες**	
	Εντός 6 μηνών	**6 έως 12 μήνες**	**1 έως 5 έτη**	**Μετά από 5 έτη**
Μακροπρόθεσμος Δανεισμός	-	-	-	-
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	5.358,66	5.304,65	12.270,33	-
Εμπορικές Υποχρεώσεις	65.830,13	-	-	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	32.516,12	11.596,96	-	-
Παράγωγα	14.430,85	16.629,53	-	-
Σύνολο	**118.135,76**	**33.531,14**	**12.270,33**	**-**

Η αντίστοιχη ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου την 31η Δεκεμβρίου 2017 είχε ως εξής:

31.12.2017	**Βραχυπρόθεσμες**		**Μακροπρόθεσμες**	
	Εντός 6 μηνών	**6 έως 12 μήνες**	**1 έως 5 έτη**	**Μετά από 5 έτη**
Μακροπρόθεσμος Δανεισμός	-	-	-	-
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	5.618,47	5.594,21	21.770,79	-
Εμπορικές Υποχρεώσεις	57.613,53	-	-	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	34.157,39	9.147,49	-	-
Παράγωγα	8.569,97	8.330,26	9.074,45	-
Σύνολο	**105.959,36**	**23.071,96**	**30.845,24**	**-**

Οι ανωτέρω συμβατικές ημερομηνίες λήξης αντικατοπτρίζουν τις μελλοντικές μικτές ταμειακές ροές.

Πολιτικές και διαδικασίες διαχείρισης κεφαλαίου

Ο πρωταρχικός στόχος της διαχείρισης κεφαλαίου είναι να εξασφαλιστεί η διατήρηση της υψηλής πιστοληπτικής της διαβάθμισης καθώς και των υγιών δεικτών κεφαλαίου, ώστε να υποστηρίζονται και να επεκτείνονται οι δραστηριότητες και να μεγιστοποιείται η αξία των μετόχων.

Η Εταιρία παρακολουθεί το κεφάλαιο στη βάση του ποσού των ιδίων κεφαλαίων πλέον τις υποχρεώσεις από χρηματοδοτική μίσθωση (δάνεια μειωμένης εξασφάλισης), μείον τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ταμειακά ισοδύναμα όπως αυτά απεικονίζονται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης.

Το κεφάλαιο για τις χρήσεις 2018 και 2017 αναλύεται ως εξής:

	Εταιρία		Όμιλος	
	2018	**2017**	**2018**	**2017**
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	209.075,27	196.522,65	277.878,26	247.940,31
Πλέον: Δάνεια	22.933,63	31.620,98	22.933,63	31.620,98
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα (περιλαμβανομένων δεσμευμένων καταθέσεων)	(174.504,99)	(222.403,88)	(271.675,10)	(300.931,51)
Κεφάλαιο	**57.503,91**	**5.739,74**	**29.136,80**	**(21.370,22)**
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	209.075,27	196.522,65	196.522,65	196.522,65
Πλέον: Δάνεια	22.933,63	31.620,98	31.620,98	31.620,98
Σύνολο κεφαλαίων	**232.008,90**	**228.143,63**	**228.143,63**	**228.143,63**
Κεφάλαιο προς Σύνολο Κεφαλαίων	**0,25**	**0,03**	**0,13**	**(0,09)**

Στόχος της Εταιρίας όσον αφορά τη διαχείριση κεφαλαίου είναι να διατηρήσει τον δείκτη κεφάλαιο (όπως ορίσθηκε ανωτέρω) προς σύνολο κεφαλαίων (κεφάλαιο πλέον τα δανειακά κεφάλαια) μικρότερο από 0,50.
Από την εμπορική νομοθεσία προβλέπονται συγκεκριμένες διατάξεις που αφορούν την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων, (άρθρο 47 Κ.Ν. 2190/20). Η Εταιρία συμμορφώνεται πλήρως με αυτές.

5.58 Μερίσματα

Κατά την Τακτική Γενική Συνέλευση η των Μετόχων της Εταιρίας η οποία συνήλθε την Τετάρτη 16 Μαΐου 2018, εγκρίθηκε η διανομή μερίσματος ίσου με € 0,55 ανά μετοχή, ήτοι ποσού €39.279.405,00, ενώ το καθαρό ποσό προς διανομή στους μετόχους μετά την παρακράτηση φόρου βάσει του Ν. 4172 ανήλθε σε € 35.860.088,20. Μέχρι την 31/12/2018 είχε διανεμηθεί το ποσό των €35.797.385,70 και είχε πληρωθεί ο σχετικός φόρος ποσού € 3.418.516,80.

5.59 Λοιπά σημαντικά γεγονότα

Στις 17.10.2018, η Εταιρία συνήψε Μνημόνιο Συνεννόησης με την Εταιρία International Aero Engines LLC. Τα συμβαλλόμενα μέρη στο Μνημόνιο Συνεννόησης θα διαπραγματευθούν καλόπιστα και κατά την ολοκλήρωση των σχετικών διαπραγματεύσεων θα υπογράψουν οριστική συμφωνία.
Το Μνημόνιο Συνεννόησης αποτελεί την υποχρεωτική δέσμευση μεταξύ των συμβαλλόμενων σε αυτό μερών για την τεχνική υποστήριξη δυνάμει ενός μακροπρόθεσμου Προγράμματος Διαχείρισης Στόλου ή/και Εγγύησης Κόστους Συντήρησης αναφορικά με σαράντα πέντε (45) έως και πενήντα πέντε (55) νέα αεροσκάφη A320neo και A321neo, εξοπλισμένα με κινητήρες PW1100G-JM, και καλύπτει τα αεροσκάφη που προέρχονται από την Airbus δυνάμει της από 22 Ιουνίου 2018 συμφωνίας αγοράς, καθώς και αεροσκάφη από μελλοντικές παραδόσεις από εκμισθωτές. Διευκρινίζεται ότι το ανωτέρω Πρόγραμμα Διαχείρισης περιλαμβάνει τους βασικούς όρους συντήρησης των κινητήρων που, ανάλογα με την πτητική δραστηριότητα και τη χρήση των αεροσκαφών, θα διαμορφώσουν το μελλοντικό κόστος βαριάς συντήρησης των κινητήρων για την Εταιρία. Το Μνημόνιο Συνεννόησης, επίσης, περιλαμβάνει εγγυήσεις και εξασφαλίσεις από την πλευρά του κατασκευαστή καθώς και περίληψη όρων τιμολόγησης και χρηματοδότησης για την αγορά των κινητήρων των αεροσκαφών που παραγγέλθηκαν δυνάμει της από 22 Ιουνίου 2018 συμφωνίας αγοράς από την Airbus, καθώς και η αγορά τεσσάρων (4) επιπλέον εφεδρικών νέων κινητήρων τύπου PW1127GA-JM και δύο (2) επιπλέον εφεδρικών νέων κινητήρων τύπου PW1133GA-JM ή PW1130G-JM. Διευκρινίζεται ότι οι συμφωνηθέντες όροι τιμολόγησης με την IAE διαμορφώνουν το τελικό κόστος απόκτησης των αεροσκαφών που παραγγέλθηκαν από την Airbus.

Τέλος, το Μνημόνιο Συνεννόησης προβλέπει επιπλέον ορισμένες τροποποιήσεις στην υφιστάμενη Σύμβαση Υπηρεσιών Συντήρησης με ημερομηνία 20 Απριλίου 2017. Τέλος εντός του 2018 η Εταιρία πρόσθεσε στον στόλο της 3 αεροσκάφη τύπου A321ceo τα οποία μισθώθηκαν με λειτουργική μίσθωση.

5.60 Γεγονότα μεταγενέστερα της ημερομηνίας ισολογισμού

Στις 22.02.2019 το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας αποφάσισε την έκδοση Κοινού Ομολογιακού Δανείου συνολικού ποσού €150,00 εκ. κατ' ελάχιστον και έως €200,00 εκ, διάρκειας επτά (7) ετών, διαιρούμενου σε έως 200.000 άυλες, κοινές, ανώνυμες Ομολογίες με ονομαστική αξία εκάστης €1.000 καθώς και τη διάθεση των Ομολογιών μέσω δημόσιας προσφοράς και την υποβολή αιτήσεως για την εισαγωγή των Ομολογιών προς διαπραγμάτευση στην Κατηγορία Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος της οργανωμένης αγοράς του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Στις 07.03.2019 ολοκληρώθηκε η Δημόσια Προσφορά, η συνολική ζήτηση ανήλθε σε €527,7 εκ. και διατέθηκαν συνολικά 200.000 κοινές ανώνυμες ομολογίες της Εταιρίας με ονομαστική αξία EUR 1.000 εκάστη με συνέπεια την άντληση κεφαλαίων ύψους €200 εκ. Η τελική απόδοση των Ομολογιών ορίστηκε σε 3,60%, το επιτόκιο των Ομολογιών σε 3,60% και η τιμή διάθεσης των Ομολογιών σε €1.000 εκάστη, ήτοι 100% της ονομαστικής αξίας της.

Στις 14 Φεβρουαρίου 2019, η Εταιρία υπέγραψε α) συμφωνίες λειτουργικής μίσθωσης για 2 νέα αεροσκάφη A321-200neo με προγραμματισμένες παραδόσεις τον Μάιο και τον Ιούνιο του 2020 και 4 νέα αεροσκάφη A320-200neo με παραδόσεις τον Ιανουάριο, Μάρτιο, Απρίλιο και Μάιο του 2021, και β) συμφωνίες τριετούς επέκτασης μίσθωσης για 5 αεροσκάφη. (Σημ. 5.28)
Δεν υπάρχουν άλλα γεγονότα μεταγενέστερα της ημερομηνίας ισολογισμού.

5.61 Αμοιβές Ελεγκτών

Οι αμοιβές των ελεγκτών για την χρήση 2018 ανήλθαν σε € 402,50 χιλ. (2017 : € 230,00 χιλ.) . Στην αμοιβή αυτή περιλαμβάνεται ο έλεγχος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, η χορήγηση φορολογικού πιστοποιητικού για τη χρήση 2018 καθώς και ο έλεγχος για την έκδοση του ΚΟΔ. Επίσης παρασχέθηκαν επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες ποσού € 3 χιλ.

Οι παρούσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις είναι εκείνες που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της «ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε» στις 28/03/2019 και έχουν αναρτηθεί στο διαδίκτυο, στην ηλεκτρονική διεύθυνση **www.aegeanair.com**, όπου και θα παραμείνουν στη διάθεση του επενδυτικού κοινού για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 5 ετών από την ημερομηνία της συντάξεως και δημοσιοποιήσεώς τους.

Κηφισιά, 28 Μαρτίου 2019

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου	Ο Διευθύνων Σύμβουλος	Ο Οικονομικός Διευθυντής	Η Προϊσταμένη Λογιστηρίου
Ευτύχιος Βασιλάκης	Δημήτριος Γερογιάννης	Μιχάλης Κουβελιώτης	Μαρία Ζαννάκη
Α.Δ.Τ. ΑΝ049866	Α.Δ.Τ. ΑΒ642495	Α.Δ.Τ. Ρ490629	Α.Δ.Τ. Σ723984

Ε. Πληροφορίες άρθρου 10 Ν. 3401/2005 που δημοσιεύτηκαν από την Εταιρία κατά την χρήση 2018

Η ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε. κατέστησε διαθέσιμες στο κοινό κατά τη διάρκεια της περιόδου 01/01/2018 – 31/12/2018, κατ' εφαρμογή της νομοθεσίας, τις παρακάτω πληροφορίες οι οποίες είναι αναρτημένες στο διαδικτυακό της τόπο www.aegeanair.com και στην ιστοσελίδα του Χρηματιστηρίου Αθηνών www.helex.gr .

Ημερομηνία	Θέμα	Διαδικτυακός Τόπος
27/11/2018	Βασικά Μεγέθη Εννεαμήνου 2018	https://el.about.aegeanair.com/ependytes/anakoinoseis/announcements/
21/11/2018	Ημερομηνία ανακοίνωσης βασικών μεγεθών Εννεαμήνου 2018	https://el.about.aegeanair.com/ependytes/anakoinoseis/announcements/
2/11/2018	Φορολογικός Έλεγχος 2017 και Έκδοση Πιστοποιητικού	https://el.about.aegeanair.com/ependytes/anakoinoseis/announcements/
31/8/2018	Αποτελέσματα Πρώτου Εξαμήνου 2018	https://el.about.aegeanair.com/ependytes/anakoinoseis/announcements/
30/7/2018	Πρόσκληση τηλεδιάσκεψης	https://el.about.aegeanair.com/ependytes/anakoinoseis/announcements/
27/7/2018	Ημερομηνία δημοσίευσης αποτελεσμάτων Πρώτου Εξαμήνου 2018	https://el.about.aegeanair.com/ependytes/anakoinoseis/announcements/
28/6/2018	Ανακοίνωση	https://el.about.aegeanair.com/ependytes/anakoinoseis/announcements/
22/6/2018	Υπογραφή Δεσμευτικής Συμφωνίας με Airbus	https://el.about.aegeanair.com/ependytes/anakoinoseis/announcements/
24/5/2018	Γνωστοποίηση σύνθεσης Διοικητικού Συμβουλίου	https://el.about.aegeanair.com/ependytes/anakoinoseis/announcements/
24/5/2018	Βασικά Μεγέθη Πρώτου Τριμήνου 2017	https://el.about.aegeanair.com/ependytes/anakoinoseis/announcements/
22/5/2018	Ρυθμιζόμενη Πληροφορία - Γνωστοποίηση Σημαντικών Συμμετοχών σύμφωνα με το Ν. 3556/2007	https://el.about.aegeanair.com/ependytes/anakoinoseis/announcements/
16/5/2018	Ανακοίνωση πληρωμής Μερίσματος	https://el.about.aegeanair.com/ependytes/anakoinoseis/announcements/
23/4/2018	Πρόσκληση σε Τακτική Γενική Συνέλευση	https://el.about.aegeanair.com/ependytes/anakoinoseis/announcements/
16/4/2018	Ημερομηνία ανακοίνωσης βασικών μεγεθών Πρώτου Τριμήνου 2018	https://el.about.aegeanair.com/ependytes/anakoinoseis/announcements/

12/4/2018	Επιβατική Κίνηση Πρώτου Τριμήνου 2018	https://el.about.aegeanair.com/ependytes/anakoinoseis/announcements/
28/3/2018	Η μεγαλύτερη ιδιωτική επένδυση στην Ελλάδα	https://el.about.aegeanair.com/ependytes/anakoinoseis/announcements/
15/3/2018	Αποτελέσματα Έτους 2017	https://el.about.aegeanair.com/ependytes/anakoinoseis/announcements/
28/2/2018	Οικονομικό Ημερολόγιο 2018	https://el.about.aegeanair.com/ependytes/anakoinoseis/announcements/
9/2/2018	Πρόσκληση τηλεδιάσκεψης	https://el.about.aegeanair.com/ependytes/anakoinoseis/announcements/
9/2/2018	Ημερομηνία δημοσίευσης Αποτελεσμάτων Έτους 2017	https://el.about.aegeanair.com/ependytes/anakoinoseis/announcements/
8/1/2018	Επιβατική κίνηση Έτους 2017	https://el.about.aegeanair.com/ependytes/anakoinoseis/announcements/

Επιπρόσθετα, στην διαδικτυακή διεύθυνση : https://el.about.aegeanair.com/ependytes/anakoinoseis/trade-acknowledgements (www.aegeanair.com, ενότητα Σχετικά με την Aegean / Επενδυτές, υπο-ενότητα ανακοινώνεις/γνωστοποιήσεις συναλλαγών) και στην ιστοσελίδα του Χρηματιστηρίου Αθηνών www.helex.gr αναρτήθηκαν Ανακοινώσεις Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας του Ν. 3556/2007 (Γνωστοποιήσεις Συναλλαγών) κατά τις ακόλουθες ημερομηνίες:

1	20/12/2018
2	17/12/2018
3	9/7/2018
4	6/7/2018

ΣΤ. Διαδικτυακός τόπος ανάρτησης της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης

Οι ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας και του Ομίλου, η έκθεση ελέγχου του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή και η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 έχουν αναρτηθεί στην ηλεκτρονική διεύθυνση της Εταιρίας www.aegeanair.com.
Επίσης, τα Στοιχεία και Πληροφορίες και η Ετήσια Οικονομική Έκθεση σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς της κατά 100% θυγατρικής Εταιρίας Olympic Air δημοσιεύονται σύμφωνα με το Ν.2190 και αναρτώνται στις ιστοσελίδες www.aegeanair.com και www.olympicair.com